

LJUBLJANA

Trije poslanci v stranko DeSUS

Na dan, ko je državni zbor odločal o imenovanju nove vlade, je predsednik stranke DeSUS Karl Erjavec obvestil javnost, da je stranka pridobila tri nove poslance. Stranki so se pridružili poslanci Matjaž Zanoškar, Joško Godec in Anton Urh, ki so na volitvah nastopili kot nestrankarski kandidati za stranko DeSUS. Tako je sedaj v poslanski skupini, ki sicer šteje sedem poslancev, pet poslancev vključenih v stranko, dva pa (še) ne. V DeSUS je vstopil tudi gorenjski poslanec Anton Urh, sicer podžupan občine Bohinj. "Vesel sem, da sem se odločil vstopiti v stranko DeSUS, saj mi je bil njen program blizu že ob kandidaturi na volitvah. Gre za stranko pozitivnih vrednot, ki

ima dober socialni program in ni stranka kapitala," je o svoji strankarski opredelitvi povedal Urh (na sliki s Karlom Erjavcem). Namige, da so v stranko vstopili zaradi pritiskov, so vsi trije zavrnili in zatrdili, da je šlo za samostojno odločitev, prav tako niso imeli nobenega namena vstopiti v kako drugo stranko. Medtem pa ministra, ki ju je v vlado predlagala stranka DeSUS (Ivan Svetlik in Zlata Ploštajner), še naprej ostajata nestrankarska, je dejal Karl Erjavec. D. Ž.

RADOVLJICA

Simon Resman novi predsednik OO NSi

Občinski odbor NSi Radovljica je za svojega novega predsednika izbral Simona Resmana. Ta bo pri vodenju občinskega odbora nasledil Avgusta Mencingerja, ki je bil predsednik OO NSi Radovljica od ustanovitve stranke. Simon Resman je občinski svetnik in prav tako član Nove Slovenije od ustanovitve stranke. Ob nastopu funkcije je novi predsednik dejal, da se zaveda, da ga v tem mandatu čakajo pomembne naloge: delo v občinskem svetu, volitve v evropski parlament, v občinski svet in državnozbornske volitve, ena od njegovih prednostnih nalog pa bo tudi privabiti v stranko več mladih. M. A.

Nova vlada že polno dela

Dan potem, ko so ministri dobili potrditev v državnem zboru, se je nova vlada že sestala na prvi seji, ta teden je zasedala že drugič.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Prva seja je bila namenjena oblikovanju delovnih teles in imenovanju državnih sekretarjev v posameznih ministrstvih in sodelavcev v kabinetu predsednika vlade. Med državnimi sekretarji (na prvi seji jih je vlada imenovala 13, druge pa včeraj) imamo tudi dve imeni z Gorenjskega. Na ministrstvu za gospodarstvo bo državna sekretarka Darja Radič, doma s Hrušice, ki je v preteklosti že sodelovala v vladi kot državna podsekretarka, pristojna za turizem. V domači občini, na Jesenicah, pa je predsednica nadzornega odbora. Za državno sekretarko na ministrstvu za šol-

stvo in šport pa je imenovana Alenka Kovšca, Kranjčanka, ki zadnja leta živi na Obali, po poklicu pedagoginja, prav tako z delovnimi izkušnjami v eni od preteklih vlad. Bila je namreč državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, ko je bil minister Vlado Dimovski. Za generalnega sekretarja vlade so po pričakovanju imenovali Milana M. Cvikla. Ustanovili so dva vladna odbora, za državno ureditev in javne zadeve ter za gospodarstvo in trajnostni razvoj, poleg tega pa še svet za nacionalno varnost, ki ga bo vodil predsednik vlade Borut Pahor. Od prejšnje vlade bo Pahorjeva ekipa prevzela dobro prakso obiskov na terenu.

Vlada ima že polne roke dela. Tako je med drugim sprejeta odločitev, da se višjete ne bodo podražile, cena letnih bo znašala 55 evrov. Predsednik Borut Pahor pa je imel med drugim že prvo srečanje s sindikati, ki so v Ljubljani protestirali zoper direktivo Evropske unije o delovnem času. Predstavniki Zveze svobodnih sindikatov Slovenije so mu predstavili odklonilna stališča do odločitev, ki so jo članice unije sprejele junija, in spreminja direktivo o delovnem času, ki tedenski delavnik omejuje na 48 ur, dopušča pa izjeme, ki omogočajo celo 60- ali 65-urni delavnik. Pozvali so ga, naj stori vse, kar je v njegovi moči, da takšen predlog ne

bo sprejet. Pahor pa se je zavezal, da bo stališče prenesel predsedniku evropskega parlamenta Hansu-Gertu Pötingerju s priporočilom, naj takšnih odločitev ne sprejemajo brez socialnega dialoga. Še ena neprijetnost, s katero se srečuje vlada in o čemer je odločala ravno na včerajšnji seji, pa je imenovanje veleposlanikov. Predsednik države Danilo Türk je namreč predlagal le pet veleposlanikov, med tistimi, ki niso bili imenovani, pa je tudi bivši zunanji minister Dimitrij Rupel, ki je želel veleposlaniško mesto na Dunaju. Predsednik države ga ni imenoval, češ da ni upravičil zaupanja.

Nova vlada že polno dela in v njej tudi pet ministric, kar je največje število žensk v dosedanjih vladah. / Foto: Črt Slavec

Borut Pahor bo nadaljeval s prakso obiskov vlade po terenu, ki jo je uvedel Janez Janša. / Foto: Tina Osk

Nerazčiščeni odnosi med borci

Jože Arh iz Bohinjske Bistrice se je obrnil na nas zaradi skaljenih odnosov, ki jih ima s krajevno borčevsko organizacijo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Bohinjska Bistrica - Jožeta Arha še kar boli, da mu avgusta, ko je bila proslava na Vodiški planini, v Krajevni organizaciji ZZB za vrednote NOB Bohinjska Bistrica niso omogočili, da bi se odpeljal na proslavo z avtobusom skupaj z drugimi člani. "Ko sem se pri tajnici organizacije pet dni pred dnevom proslave prijavil za udeležbo, mi je rekla, da je avtobus že zelo poln. Na dan proslave sem prišel na zbirno mesto, vendar so mi rekli, da zame ni prostora na avtobusu, češ da sem se prepozno prijavil," je dejal Jože Arh in dodal, da so cel poklicali policijo, da bi mu preprečili odhod z avtobusom na proslavo. Na proslavo je odšel s svojim prevozom, čeprav pravi, da je videl še štiri proste sedeže. Da se je to zgodilo, pripisuje odno-

som z nekaterimi člani v tej organizaciji, ki mu ne dopustijo niti, da bi plačal članarino ali sodeloval na občnem zboru. Celo več, pravi, da ob črnega zboru ne želijo sklicati ravno zaradi njega, ker zahteva, da se najprej dokonča dnevni red občnega zboru iz leta 2006, na kateri naj bi obravnavali njegovo zadevo, vendar so ga takrat prekinili in mu niso dopustili, da bi pojasnil svojo zgodbo. Ta je povezana z njegovo vlogo za pridobitev statusa vojnega veterana, ki jo je omogočil zakon iz leta 2002, da lahko status dobijo tudi tisti, ki so bili v času NOB stari do 15 let. Za to je bilo treba pridobiti dve prič. Jože Arh se je pri tem skliceval na dogodek iz marca 1945, ko so prek zasedenega nemškega območja v Srednjo vas prepeljali mrtvega partizana. Pravi, da sta pri tem z vrstnikom pred

prevozom pregledala teren, takšno sodelovanje pa naj bi mu sedaj omogočilo uveljavitev veteranskega statusa. Ena od prič je podpisala izjavo o tem, druga pa je pozneje od nje odstopila, po Arhovem mnenju zato, ker so jo k temu nagovorili nekateri pri bohinjski borčevski organizaciji. Arhova različica dogodka in udeležencev pri njem se namreč razlikuje od njihove, oni so o tem dali tudi izjave na upravni enoti, slednja pa je njegovo vlogo za status leta 2006 zavrnila. Zaradi tega je zoper te ljudi vložil kazensko ovadbo, a je bila zavrnjena kot neupravičena.

Jože Arh nam je zelo obsežno predstavil svoj problem. Kaj pa o tem menijo v krajevni organizaciji ZZB v Bohinju? Njen predsednik Franc Repinc pravi, da Jože Arh v ZZB ni bil sprejet v nji-

hovi organizaciji, temveč v območni skupnosti Radovljica. So pa že dali predlog, da ga izključijo, ker povzroča veliko težav in je v sporu z več njihovimi člani. Tako naj bi tudi na zadnjem občnem zboru sprožil preprij. Kljub temu ga bodo povabili na naslednji občni zbor, ki bo januarja, čeprav se spet bojijo, da z njim ne bodo prišli skupaj. Glede Arhove zahteve za priznanje veteranskega statusa pravi, da je bilo s pričami dokazano, da do tega ni upravičen. O tem, da so ga s policijo odslovili z avtobusa na Vodiško planino, pa pravi, da na avtobusu res ni bilo prostora. Da so za posredovanje prosili policista, ki sta bila naključno v bližini, pa meni, da to morda res ni bil pravi način, vendar je dejal, da je bil Arh zelo razburjen in so zaradi tega prosili policista, naj ga pomirijo.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA MEŽNAREC** iz Lesc.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Hiša Zdravja v Gorenjskem glasu

Kako vem, da me ogroža sladkorna bolezen? Kaj pomenijo vrednosti na izvidu krvi? Zakaj mi sladkorna bolezen lahko vzame vid? Kaj je diabetično stopalo? Kako ravnati, če so moje vrednosti glukoze v krvi že povišanje, vendar še ne dovolj za potrditev bolezni? Ali in kako lahko nastanek sladkorne bolezni preprečim? Ali lahko zbolijo tudi moji otroci? Kaj me čaka, ko s tabletami ne bom več mogel nadzorovati krvnega sladkorja? Kdaj lahko pričakujem, da se bo to zgodilo? Kakšni so znaki hipoglikemije in ali lahko ogrozi moje življenje? Odgovore na vsa ta vprašanja boste dobili na današnjem predavanju dr. Karmen Janša, s katerim na Gorenjskem glasu (Bleiweisova ulica 4, Kranj) odpiramo Hišo Zdravja, v kateri vam bomo vsak mesec pripravili novo zdravstveno temo. Predavanje, ki sta ga omogočila podjetji Roche in Novo Nordisk, se bo začelo ob 17. uri, na njem pa vam bomo brezplačno izmerili nivo sladkorja v krvi in vam ponudili nekaj dobrot z ekološke kmetije. Vabljeni!

Optimistično pred zimo

Obilno sneženje v začetku tedna in obetavna napoved za konec tedna sta tudi kranjskogorskim turističnim delavcem vlili dodatnega optimizma za prihajajočo zimsko sezono.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora - Kranjskogorski žičničarji pravijo, da so nanjo dobro pripravljeni. Prav danes sta pričeli obratovati prvi dve vlečnici v Kranjski Gori, kjer je na smučiščih do 25 centimetrov snega, na katerega so v lanskem letu čakali vse do začetka marca! Cene vozovnic ostajajo podobne kot lani, samo danes pa je smučanje na kranjskogorskih smučiščih za prve navdušence brezplačno. Med novostmi na smučišču bo ljubitelje adrenalinskih športov razveselil snežni park na smučišču Kekec, ki bo, kot obljublja žičničarji, verjetno nared že pred koncem leta, namenjen pa tako smučarjem kot deskarjem. Ob tem so v sodelovanju z občino tik ob smučiščih zagotovili še dodatna parkirna mesta, ki bodo omogočala lažji dostop do smučišč in razbremenitev mirujočega prometa v središču Kranjske Gore.

Aleš Topolšek, direktor podjetja Hit Alpine, je na novinarski konferenci, ki so jo kranjskogorski turistični delavci pripravili v sredo, povedal, da kljub svetovni finančni krizi za zdaj v Kranjski Gori ne beležijo upada gostov. "Rezervacije za čas božično-novoletnih počitnic so glede na lansko, sicer ne ravno idealno zimo popolnoma primerljive. Kriza se kaže

Na kranjskogorskih smučiščih s, v nasprotju z lani, ko so na prvem naravnem snegu smučali šele marca, že v teh dneh prave zimske razmere.

predvsem pri gostih iz oddaljenih krajev, pričakujemo pa, da bo do pravega izraza prišla v prihajajoči pomladno-poletni sezoni." Hit Alpine je za prihajajočo zimsko sezono osvežil ponudbo in obnovil vse svoje hotele v Kranjski Gori. "Uredili smo infrastrukturo in povečali ponudbo wellness ter obogatili animacijski program za otroke," je še povedal Topolšek.

"Za kranjskogorski turizem so značilna velika nihanja: imamo močno poletno in zimsko sezono, kritična meseca pa sta april in november. Prav zato posebej jeseni in spomladi pripravljamo številne prireditve, ki dodatno privabljajo goste v našo dolino," je dodala direktorica Lokalne turistične organizacije Mirjam Žerjav. "Tudi decembra pripravljamo nekaj večjih prireditev: Pohod parkeljnov treh dežel že prihodnji četrtek, 4. decembra, pa dan odprtih vrat 6. decembra in odprtje zimske sezone med 19. in 21. decembrom. Seveda pa ne smemo pozabiti, da se v Kranjski Gori odvijata dve tekmovanji na svetovni ravni, to sta Pokal Vitanc in skoki v Planici; kranjskogorski smo z dvema tako velikima prireditvama na majhnem prostoru, kakršnega predstavlja naša občina, prav gotovo izjemni v svetovnem merilu."

V občini Kranjska Gora je turistom na voljo 4100 ležišč, od tega 1455 v hotelih s tremi ali štirimi zvezdicami, preostala so v apartmajih, zasebnih sobah in drugih objektih. Letno ustvarijo okoli štiristo tisoč nočitev, kar predstavlja petodstotni delež realiziranih nočitev v Sloveniji.

mo številne prireditve, ki dodatno privabljajo goste v našo dolino," je dodala direktorica Lokalne turistične organizacije Mirjam Žerjav. "Tudi decembra pripravljamo nekaj večjih prireditev: Pohod parkeljnov treh dežel že prihodnji četrtek, 4. decembra, pa dan odprtih vrat 6. decembra in odprtje zimske sezone med 19. in 21. decembrom. Seveda pa ne smemo pozabiti, da se v Kranjski Gori odvijata dve tekmovanji na svetovni ravni, to sta Pokal Vitanc in skoki v Planici; kranjskogorski smo z dvema tako velikima prireditvama na majhnem prostoru, kakršnega predstavlja naša občina, prav gotovo izjemni v svetovnem merilu."

mo številne prireditve, ki dodatno privabljajo goste v našo dolino," je dodala direktorica Lokalne turistične organizacije Mirjam Žerjav. "Tudi decembra pripravljamo nekaj večjih prireditev: Pohod parkeljnov treh dežel že prihodnji četrtek, 4. decembra, pa dan odprtih vrat 6. decembra in odprtje zimske sezone med 19. in 21. decembrom. Seveda pa ne smemo pozabiti, da se v Kranjski Gori odvijata dve tekmovanji na svetovni ravni, to sta Pokal Vitanc in skoki v Planici; kranjskogorski smo z dvema tako velikima prireditvama na majhnem prostoru, kakršnega predstavlja naša občina, prav gotovo izjemni v svetovnem merilu."

Puhovo priznanje za dr. Gregorja Dolanca

MATEJ RANT

Ljubljana - Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je na ponedeljkovi prireditvi, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik države Danilo Türk, podelilo letošnje Zoisove nagrade in priznanja ter priznanje ambasador znanosti in dve Puhovi priznanji. Puhovo priznanje je prejel tudi dr. Gregor Dolanc z Instituta Jožef Stefan, in sicer za sistem za samodejno vodenje linije za razrez pločevine, ki pomeni izvirno in učinkovito prilagoditev obstoječe linije za razrez pločevine v železarni Acroni, so zapisali v utemeljitvi priznanja. "Razvil je

sodoben računalniški sistem z naprednimi regulacijskimi metodami, ki omogočajo uravnavanje vlečne sile oziroma napetosti pločevine in uravnavanje globine zanke med rezalnikom in navijalnikom. S tem je bila podvojena proizvodna zmogljivost hladne valjarne v železarni Acroni in omogočena proizvodnja posebnega izdelka Alukrom z visoko dodano vrednostjo," so še pojasnili v utemeljitvi in dodali, da so s tem omogočili dodatno zaposlovanje v celotnem proizvodnem procesu ter zaradi večje konkurenčnosti zagotovili nadaljnje poslovanje, s tem pa tudi ohranitev številnih delovnih mest.

LJUBLJANA

Sejem za delodajalce in iskalce zaposlitev

V sredo in v četrtek je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani karierni sejem Kariera o8, ki ga je pripravila družba Moje delo iz Ljubljane. Sejem je bil dobra priložnost za spoznavanje delodajalcev in iskalcev dela, hkrati pa tudi za pridobivanje novega znanja o iskanju zaposlitve, ustvarjanju kariere in življenjskem uspehu. V okviru serije predavanj Veličastne kariere so se predstavili karierno uspešni Slovenci in nekateri ugledni gostje, pripravili pa so tudi psihometrična testiranja in zagotovili brezplačno svetovanje o pripravi življenjepisa. C. Z.

SORA

Klic dobrote v Sori

V Domu krajanov v Sori pri Medvodah se bo danes, 28. novembra, ob 19. uri začel koncert v tednu Karitas Klic dobrote. Organizator prireditve je Župnijska karitas Sora. V nedeljo, 30. novembra, pa bo v studiu TV Medvode od 16. ure do 18.30 potekala dobrodelna oddaja s tematiko Karitas pod sloganom Rad te imam - zaupam ti. Oddajo organizirata TV Medvode in Župnijska karitas Pirniče. M. B.

Delavci polovico decembra doma

1. stran

V kranjskem Goodyear Sava Tires in škofjeloškem Unitechu so se uprave odločile za ukrep ustavitve proizvodnje, delavci bodo doma od 12. decembra naprej, za skrajšanje delovnega tedna so se odločili tudi v železnikarskem Alpessu, medtem ko v Domelu, Jelovici in Peku sicer znižujejo stroške, vendar še vedno delajo s polno paro.

"Beležimo rekordne prodajne rezultate tretjega četrtletja 2008 v primerjavi z istim obdobjem lani, vendar se je situacija v zadnjih mesecih na trgu bistveno poslabšala," pojasnjuje Jasmina Pavlin iz korporacijskega komuniciranja Goodyear Sava Tires. Zaposleni so bili že obveščeni o začasni ustavitvi proizvodnje, ki bo od 19. decembra do vključno 6. januarja, vendar to velja le za pro-

izvodnjo, ne pa za večino drugih služb.

V škofjeloškem Unitechu so nam obljubili odgovore Marka Goloba, člana uprave, ki je pred časom že napovedal najmanj tristo odpuščenih sodelavcev. Vseeno smo izvedeli, da bodo tudi v Unitechu delavci v proizvodnji zadnjič letos delali 12. decembra. S posledicami manjšega povpraševanja se že od aprila spopadajo v Alpessu. "Kriza se pri prodaji pohištva v Sloveniji niti ne pozna, huje pa je na tujih trgih, predvsem na Hrvaškem," pojasnjuje direktor Franc Zupanc in med ukrepi našteje tri stopnje scenarija: "Prvi ukrep je optimiziranje vseh stroškov. To gre že h koncu, zato bomo tudi ob koncu leta poslovali brez izgub." Deset zaposlenih se je v tem času upokojilo, novih sodelavcev ne bodo zaposlovali. Če se

bo kriza nadaljevala, bodo zaposlene prerazporejali v montažo, če bo treba pa tudi skrajševali delovnik - za osem ur mesečno. "Ni vse črno. Naši proizvodi so prodajno atraktivni, le količine so manjše," pravi Zupanc.

Čeprav je stanje na trgu negotovo, pa s povečanimi aktivnostmi na trgu Jelovici uspeva pridobivati lanskega letu primerljivo količino naročil. "Kaže, da bo zmanjšanje naročil občutnejše v prihodnjem letu, kriza se danes odraža v začasnem odlaganju gradbenih investicij in podaljševanju plačilnih rokov," pojasnjuje direktor Aleš Ekar. Hkrati križajo vidjo kot priložnost, saj v tem obdobju kupci več pozornosti namenja energijsko varčnim produktom in tudi vračanje k naravnim materialom. Tudi v Jelovici optimizirajo stroške, med drugim z oddajanjem neka-

terih režijskih del zunanjim izvajalcem.

Tudi v Peku trenutno situacijo pozitivno izkoriščajo, saj so v zadnjih tednih zaposlili 14 novih sodelavcev v proizvodnji (iz kranjske Aquasave), ki so nadomestili upokojene sodelavce in tuje. "Bolj kot zaradi krize smo letos občutili manjšo prodajo na Štajerskem, ki jo je dvakrat prizadelo neurje, hkrati pa kupci vse bolj posegajo po čevljihi nižjega cenovnega razreda," pojasnjuje predstavnica uprave Marta Gorjup Brejc. Med ukrepi za prebroditev krize navaja izdelke z višjo dodano vrednostjo in vsaj štiri kolekcije namesto dveh, izpeljali bodo zgolj nujne investicije, upočasnili širjenje maloprodajne mreže. "Za zdaj ne kaže, da bi morali odpustiti ali skrajševati delovni čas niti ne bomo zmanjševali plač," zaključuje predsednica uprave.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marja Volčjak

NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Ziebir

UREDNIŠTVO
NOVINARIJI - UREDNIKI:

Boljštan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Ziebir, Štefan Zargi

stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBlikovna ZASNOVA

Jernej Stritar, Tricikel

TEHNIČNI UREDNIK

Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA

Marjeta Vozlič

VOĐJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6668) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 977950 po Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marja Volčjak / Nalob: Blinovska cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in servise: tel.: 04/201 42 47 (svrejem na avtomatskem odzivu 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 8. do 19. ure / Gorenjski glas je polletnik, izhaja 6x letno in petičih, v sklopi: 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,25 EUR, letna naročnina: 131,25 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključen DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku, oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

**Obiščite
božični trg**
Celovec/Klagenfurt - Neuer Platz

Od 22. novembra do 24. decembra 2008

Klagenfurt

Celovec je že prazničen

Na celovškem Novem trgu/Neuer Platz pri Zmajevem vodnjaku se je v torek že začel božično-novoletni sejem.

Jože Košnjek

Tudi v drugih ulicah v središču Celovca in v večjih nakupovalnih središčih že vlada praznično vzdušje, ki vabi k ogledu in tudi nakupu. Osrednje predpraznično dogajanje pa je po tradi-

ciji na Novem trgu/Neuer Platz pred mestno hišo, kjer stojita že od leta 1591 naprej znamenita zmajeva pošast, simbol Celovca, in Herkul, ki tolče po njej. Tu se je v torek začel letošnji adventni, božični in novoletni sejem, na katerem ljudje še

posebej zvečer v soju luči uživajo ob pogledu na stojnice in se pogrejejo s tradicionalnim kuhanim vinom ali moštom ter pečenim kostanjem. Ogledu Celovca in njegovega prazničnega utripa je bil namenjen torkov izlet Gorenjskega glasa.

Izletniki Gorenjskega glasa pred pivovarno Schleppe

Uživanje na Goldecku

Smučišče Goldeck (2142 metrov) leži v Ziljskih Alpah nad Spittalom ob Dravi.

Goldeck je 2142 metrov visoka koroška gora, na kateri uživajo ljubitelji športa, še posebej smučanja. Pred začetkom letošnje smučarske sezone so zapisali, da je uživanje v zimskih športih in v lepem vremenu na Goldecku za jamčeno najcenejše. Na smučišča Goldecka še posebej radi prihajajo zahtevnejši smučarji. Goldeck, ki se dviga nad znanim koroškim mestom Spittal ob Dravi, ima osem žicnic in 30 kilometrov odlično urejenih smučarskih prog različnih težavnostnih stopenj. Za dovolj snega poskrbijo z napravami za umetno zasneževanje. Med smučarji je Goldeck še posebej znan zaradi 50 hektarov velikega smučišča za smučanje v celcu in po najdaljši, tako imenovani "črni" smučarski progi, ki je najzahtevnejša na celotnem območju Alp. Za denar se dobi na Goldecku resnično veliko. Posebne ugodnosti nudijo upokojujencem, mladim in družinam. Slednje lahko dobijo ob dostopu po panoramski cesti brezplačno

smučarsko vozovnico za otroke, rojene med letoma 1994 in 2002. Tako stane celodnevno smučanje za družino (starša in dva otroka) le 60 evrov.

Smučišče Goldeck obratuje od 20. decembra 2008 do 29. marca 2009, vsak dan od 8.35 do 16.30.

Informacije: Goldeck Bergbahnen, Zur Seilbahn 10, 9800-Spittal, www.goldeck-spittal.at, ali office@goldeck-spittal.at, telefon 0043/4762/2864, faks 0043/4762/5335.

Informacije o vremenu dajejo po telefonu 0043/699/15515533

Bad Kleinkirchheim - prizorišče svetovnega pokala

Več kot 100 kilometrov smučarskih prog, najširših na Koroškem, 1.300 metrov višinske razlike, smučanje po progi svetovnega pokala

29. in 30. novembra odpre smučarske sezono
• dnevne smučarske vozovnice po znižani ceni
• otvoritvene poudbe pri izposajanju smuči

Bad Kleinkirchheim nudi BREZPLAČNO

- uporabo proge za svetovni pokal Franz Klammer
- dve tekmovalni progi in progo za hitre discipline
- vožnjo s "čarobnimi" sankami, Ski-Swing, Noctubing
- sončenje na najlepših razglednih točkah
- glasbeni hiti na žicnici - rock, pop, oldies, top ten

Bad Kleinkirchheim - www.vondengistenindethermen.com
Informacije: Bergbahnen Bad Kleinkirchheim, tel. 0043/4240/8282, e-pošta: bergbahnen@ski-thermen.com

Akcijske ponudbe:

Tedni smučanja in wellness*

Od odprtja sezone do 20. decembra 2008
3-dnevna smučarska vozovnica + 1 vstopnica za toplice (3 ure). Cena za odrasle namesto 119,- evrov samo **104,- evro**

Od 10. do 23. januarja 2009 in od 28. februarja do 13. marca 2009
6-dnevna smučarska vozovnica + 3 vstopnice za toplice (po 3 ure). Cena za odrasle namesto 229,- evrov samo **184,- evrov**

Tedni smučanja in toplice*

Od 14. do 27. marca 2009 in od 28. marca do 13. aprila 2009
Smučarska vozovnica brezplačna, vstopnina v toplice po polovični ceni

* Ponudbe veljajo samo v povezavi s prenočitvami v Bad Kleinkirchheimu pri partnerskih podjetjih

Gorenjski Glas **SKI SPEZIAL**

Smučanje v Bad Kleinkirchheimu s posebnimi ugodnostmi

Odrasli se smučajo po mladinski ceni
Dnevna smučarska vozovnica namesto 38,- evrov samo **30,50 evra**
Znižane vozovnice dobite samo ob sobotah, **10. januarja, 17. januarja in 24. januarja 2009.**

Izrežite ta kupon v Gorenjskem glasu in ga oddajte na blagajni.

Ker je bil Ljubelj zasnežen, se je 46 izletnic in izletnikov pod vodstvom predstavnika Gorenjskega glasa Andreja Maliha in predstavnika turistične agencije Odisej Mirka Drakserja - Aligatorja peljala na Koroško skozi Karavanški predor in ob severni obali 17 kilometrov dolgega Vrbskega jezera do Celovca.

Z zgodovino in sedanostjo Celovca, glavnega mesta dežele Koroške, ki je bil prvič omenjen v 12. stoletju, sedaj pa živi v mestu in okolici okrog sto tisoč ljudi, je Glasove izletnike seznanil vodič mestnega turističnega urada Robert Goerzer. Mesto je končno dobilo vodič v slovenščini, kar bi se moralo zaradi

številnega obiska Slovencev zgoditi že mnogo prej. Celovška mestna oblast je s pomočjo dežele in države vzorno obnovila stari del mesta in zato prejela številna mednarodna priznanja. Sprehod po starem delu Celovca, kjer gošpodarijo pešci, do Starega trga/Alter Platz, močica z Vrbskega jezera, ki naj bi kotlino ob mestu napolnil z vodo, Deželne hiše/Landhaus in do Farnega trga/Pfarrplatz je pravo doživetje.

Spoznavanje Celovca se je nadaljevalo z znameniti pivovarno Schleppe v severnem delu mesta. Pivo je začela variti že pred štiristo leti in je med najstarejšimi in najbolj spoštovanimi pivovarnami v

deželi. V primerjavi z drugimi avstrijskimi pivovarnami, ki izdelajo letno nad milijon hektolitrov piva, je Schleppe z deset tisoč hektolitri piva med najmanjšimi. Njeno pivo, ki ima naraven okus, saj je izdelano na izviren način, brez dodatkov, je mogoče dobiti samo v Celovcu in okolici. Pivovarna Schleppe,

v kateri so izletnikom po ogledu postregli z izvrstnim golažem, toplimi žemljicami in normalno, pivom, je del velike pivovarne iz Beljaka.

Siti in ogreti izletniki so imeli do odhoda domov še čas za sprehod po večernem Celovcu in za nakup Miklavževih daril. Domov vendar ne moreš praznih rok!

Kuhan mošt je grel tudi naše izletnike.

Možic z Vrbskega jezera

Smučišče Bodental - samo 12 km od Ljubelja

V neposredni bližini mejnega prehoda Ljubelj leži smučarsko središče Bodental. Poleg številnih gorenjskih smučarskih klubov, ki trenirajo po odlično pripravljenih progah, so med gosti vse pogostejše tudi družine z majšimi otroci. Razlog je "čarobna preproga" za otroke, ki pričanjajo smučati. Za otroke, ki niso navajeni vlečnic je to idealna možnost za učenje smučanja. Uporaba "čarobne preproge" je brezplačna. Da bo vedno dovolj snega, pa zagotavljajo tudi snežni topovi. Ljubiteljem teka na smučeh in skateingu je na voljo 10 km dolga, urejena steza. Neposredno ob smučišču je tudi velik parkirni prostor in restavracija, ki je odprta cel dan. Na snežnem telefonu 0043/4227/6300 dobite informacije o trenutnem snežnem stanju. Lahko pa si ogledate tudi slike v živo s panoramsko kamero na www.gasthof-sereinig.com.

SMUČIŠČE
BODENTAL - OBČINA BOROVLJE

SCHILIFTE
BODENTAL

Smučišče Bodental - Familienhof Sereinig
A-9170 Ferlach/Borovlje, Bodental 40
tel. 0043/4227/6300 - faks 0043/4227/6300-7
e-mail: sereinig@gmx.at
www.bodental.at - www.gasthof-sereinig.com

LEKARNA V BOROVVLJAH

LEKARNA ADLER APOTHEKE

MAG. PHARM. JUTTA ROSIAN

BOROVVLJE - FERLACH, Hauptplatz 16
tel. 0043/4227/2225, faks 0043/4227/2572
e-pošta: adler@apothekerferlach.at
www.apothekerferlach.at

Naročila za zdravila sprejemamo
tudi po telefonu in faksu!

Zdravila iz NEMČIJE vam bomo
preskrbeli v roku enega dneva!

BACHOVI CVETNI
PRIPRAVKI
cvetno zdravljenje

SCHÜSSLERJEVE SOLI
solna terapija
(Dr. Wilhelm Schüssler)

POKLIČITE NAS,
GOVORIMO SLOVENSKO!

Adventni čas v Wolfsbergu

V samem srcu Wolfsberga, ob obrežju reke Lavant/Labot, se tokrat nahaja adventni trg. Nahajate se v samem mestnem jedru, vendar niste utesnjeni in imate možnost uživanja božično romantiko in mir. Čaka vas zelo obširna ponudba, najrazličnejše ideje za darila, igrače, knjige, umetnine itn. Tudi zelo obsežna kulinarčna ponudba z najboljšimi specialitetami zagotavlja dobro počutje. Poskrbljeno pa je tudi za zelo obsežen zabavni program, vožnje s kočijo, lutkovne predstave, glasbo, otroško varstvo itn...

Adventni trg je odprt od petka do nedelje, od 15. do 20. ure. Drugi adventni teden je od 5. do 8. decembra,

tretji od 12. do 14. decembra in četrti od 19. do 23. decembra. Adventni trg pa ni edini razlog za obisk Wolfsberga. Tudi ulice so čudovito okrašene. Tudi letos prireja wolfsberška "graščakinja" Johanna Henckel von Donner-smarck na wolfsberškem gradu tradicionalni božični trg. Začel se bo danes, 28. novembra, in bo trajal med 12. in 19. uro, v soboto, 29. novembra, in v nedeljo, 30. novembra, pa bo odprt med 10. in 19. uro. Razstavljalci s Koroške in Štajerske bodo pokazali svoje umetniške izdelke iz keramike, voska in lesa ter drugih materialov, v lovski dvorani pa bodo na ogled zdrave začimbe in najrazličnejši kozmetični izdelki.

Christkindlmarkt

Adventni trg v Wolfsbergu je odprt od petka do nedelje, od 15. do 20. ure

- 2. adventni vikend: od 5. do 8. decembra
- 3. adventni vikend: od 12. do 14. decembra
- 4. adventni vikend: od 19. do 23. decembra

Vse informacije o programu prireditve:
Turistični urad in marketing mesta Wolfsberg
Tourismusbüro/Stadtmarketing der Stadt Wolfsberg

A-9400 Wolfsberg, Getreidemarkt 3
telefon 0043/4352/3340

e-pošta: tourismus@wolfsberg.at - www.wolfsberg.at

Za poznavalce - smučišče Klipptztörl pri Wolfsbergu

Do smučišča Klipptztörl pridete najlažje, če zapustite avtocesto pri izvozu za Bad St. Leonhard. V 20 minutah se prpeljete do tega zimskega bisera s šestimi žičnicami in 28 km urejenimi progami. Neokrnjeno naravo z njene najlepše strani boste uživali na severnem spustu Bärenwalch/Medvedji gozd. Gostom je na voljo kar 1.000 parkirnih mest.

Tudi cene so zelo ugodne. Na razpolago so različne ponudbe, kot npr. družinska smučarska karta, kar vam omogoči poceni smučanje. Panoramske posnetke s smučišča si lahko ogledate tudi vsako jutro na televizijskem programu ORF2 ter seveda na spletni strani www.klipptzt.at.

Višinska razlika: od 1480 do 1818 m
Dolžina urejenih smučarskih prog: 28 km
Žičnice: 6, od tega ena 4-sedežnica, ena 2-sedežnica, tri vlečnice in ena otroška vlečnica

Informacije:

Hohenwart Skilift GmbH & Co KG
A-9462 Bad St. Leonhard, Klipptztörl 26
telefon 0043/4350/8166, telefaks 0043/4350/8166-4
e-pošta: office@klipptzt.at, www.klipptzt.at

Koralpe - nevsakdanje smučišče nad Wolfsbergom

Ko se peljete iz Slovenije proti Wolfsbergu, vidite na desni strani že od daleč lepo panoramo smučišča Koralpe. Kljub temu, da je to smučišče praktično pred pragom Wolfsberga, se smučate zelo visoko - med 1550 in 2070 m nadmorske višine. Preko 28 km vrhunske urejenih smučarskih prog ustreza vsem zahtevam.

Koralpe je smučišče, kjer ne preganjajo deskarjev na snegu. Deskarjem je na voljo čisto posebna proga, ki je bila narejena samo zanje. Proga s številnimi atrakcijami za začetnike in tudi vrhunske športnike.

Zadrja leta pa je tudi sankanje postalo vse bolj priljubljeno. S 1966 m nadmorske višine se lahko spustite s sankami po 3.000 m dolgi progi do spodnje postaje in do parkirnišča.

Ljubitelji turnega smučanja pa bodo doživeli nepozabne dni s čudovitim pogledom po zimski pokrajini Koroške in tudi avstrijske Štajerske. Izhodna postaja za turne smučarje je vsako parkirnišče ob smučišču Koralpe.

Informacije:

Koralpenskilifte GmbH & Co KG
A-9431 St. Stefan v Labotski dolini, Hartelsberg 70
telefon: 0043/4352/30614, telefaks: 0043/4352/30614-4
e-pošta: office@koralpe.com, www.koralpe.com

Svetniki potrdili osnutek proračuna

Občina Radovljica v prihodnjih dveh letih načrtuje nakup devetih novih stanovanj. Za šport tri milijone evrov.

MARJANA AHČIČ

Radovljica - Če bo radovljiški občinski svet na prihodnji, decembrski seji potrdil predlog odloka o proračunu, bo občina Radovljica imela potrjen proračun za prihodnji dve leti. Svetniki so namreč v sredo potrdili osnutek odloka o proračunu za leti 2009 in 2010 ter letni program športa in stanovanjskega programa. Izhodišča za pravo proračuna je občinski svet obravnaval na oktobrski seji, za pripravo osnutka pa so morali glede na načrtovane prihodke predloge oklestiti kar za okoli 11 milijonov tolarjev. Za leto 2009 so proračunski prihodki ocenjeni na 24.194 milijona, odhodki pa na 25.461 milijona evrov. Za leto 2010 prihodki znašajo 24.66 milijona in odhodki 25.247 milijona evrov. Razlika med prihodki in odhodki

bo pokrita z neporabljenimi sredstvi iz letošnjega proračuna ter s predlaganim kreditom v višini 1,5 milijona evrov v letu 2009 in petsto tisoč evrov v letu 2010. Za investicije naj bi v prihodnjem letu namenili kar 70 odstotkov proračunskih sredstev, v letu 2010 pa 65 odstotkov. Med prihodki je v obeh letih načrtovanih za 5,5 milijona evrov državnih in evropskih sredstev, pridobljenih na razpisih.

Za programe in ukrepe na področju občinske stanovanjske politike je v letih 2009 in 2010 predvidenih 1,611 milijona evrov; med drugim je načrtovana pridobitev devetih novih občinskih stanovanj. Za šport bo občina v prihodnjih letih namenila približno tri milijone evrov, od tega milijon za programe in dva milijona za investicije.

KRANJ

Deset let koronarnega društva

Koronarno društvo Kranj, ki združuje 175 članov - koronarnih bolnikov in njihovih svojcev iz enajstih gorenjskih občin, je letos praznovalo deseto obletnico delovanja. Jubilej so proslavili v petek v Domu krajanov na Primskovem, kjer se je predsednik društva Tone Zupan javno zahvalil vsem, ki so vsa ta leta kakorkoli prispevali k uspešnemu delu društva. Prireditve so popestrili otroci podružnične osnovne šole Simona Jenka; člani Akademskе folklorne skupine Ozara Kranj; pevci ljudskih pesmi Kranjski Furmani; zapel in zaigral pa je tudi Janez Benčina. Številni govorci so opisovali svoje življenjske izkušnje, med drugim je bilo slišati, da je veliko mogoče storiti že s preventivo. Prisotne je nagovoril tudi Jože Kern, predsednik krajevne organizacije Rdečega križa na Primskovem, ki je poudaril, da imata Rdeči križ in koronarno društvo marsikaj skupnega - oba želita pomagati človeku. K. D.

NAKLO

Semenj v šoli Naklo

Osnovna šola Naklo vabi na 4. prednovoletni semenj, ki bo jutri, 29. novembra, med 9. in 11. uro v prostorih šole. Učenci matične šole in obeh podružnic ter otroci iz vrtcev Rožle in Duplje bodo obiskovalcem ponudili številne izdelke za praznične dni ter obogatili srečanje ob dnevu šole z glasbenimi, plesnimi in telovadnimi nastopi. Predstavil se bo tudi šolski sklad, ki bo na dobrodelnem koncertu 15. decembra zbiral denar za otroška igrala v podružnični šoli Podbrezje. S. S.

Pred Stolom bo trgovski center

Odlok o podrobnem prostorskem načrtu za območje B2o Stol je razdvojil kamniške svetnike.

JASNA PALADIN

Kamnik - Območje južnega dela nekdanjega Stola na Duplji pri Kamniku bo kmalu pozidano, namesto nekdanjega skladišča lesa, ki je bilo zadnja leta precej zanemarjeno, pa bodo Kamničani dobili še enega v vrsti nakupovalnih središč.

Omenjeni prostorski načrt predvideva dva trgovska objekta. Na zahodnem delu je predvidena trgovina z živili, ob Kamniški Bistrici pa trgovski objekt z več trgovskimi in gostinskimi lokali. Na skrajnem severovzhodu bo zrasel tudi večnamenski objekt, ki je bil v načrt umeščen na podlagi pripomb, podanih na javni obravnavi, v njem pa bodo prostori za dupliške gasilce, krajane in kamniške gorske reševalce. V prostorskem načrtu, katerega izdelavo je naročila Kranjska investicijska družba, je upoštevanih še nekaj pripomb krajanov - predvideni so namreč tudi protihrupna ograja, podhod za pešce ter pločnik in kolesarska cesta ob Ljubljanski cesti. Nekoliko manj so bili s pred-

Na mestu nekdanjega skladišča lesa na območju Stola bo zraslo nakupovalno središče. / Foto: Jasna Paladin

laganim prostorskim aktom zadovoljni kamniški svetniki, ki so vložili kar nekaj amandmajev.

Po živahni razpravi, v kateri je bilo največ govora o smotnosti gradnje še enega nakupovalnega središča, ko pa naj bi po mnenju opozicijskih svetnikov SDS in NSi v Kamniku veliko bolj potrebovali obrtno-poslovno cono, se

je zataknilo pri amandmaju svetniške skupine NSi, s katerim naj bi ukinili predviden priključek z obvoznice, tako da bi promet potekal le prek petkrakega krožišča. Kljub obrazložitvi občinske uprave, da sta po normativih za prek 550 parkirišč potrebna dva priključka na javno cesto, je bil amandma nepričakovano sprejet, kar je pomenilo, da

prostorskega načrta z omejenim amandmajem ni bilo mogoče sprejeti. Po ugovoru dveh svetnikov, da naj njuna glasovalna naprava ne bi delovala, so glasovanje ponovili, nakar amandma ni bil sprejet, zato so svetniki SDS in NSi protestno zapustili sejo.

Preostali svetniki so nato s 14 glasovi za in enim proti prostorski načrt sprejeli.

Potrdili so smernice razvoja

V Naklem so sprejeli osnutek občinskega prostorskega načrta. Predlogi za Podbrezje in Gobovce nespremenjeni.

STOJAN SAJE

Naklo - Občina Naklo je že leta 2005 začela postopek za sprejem občinskega prostorskega načrta. Lani je nov zakon vrnil pripravo dokumentov na začetek. Maja letos so dopolnili osnutek, ki je bil javno razgrnjen od 13. oktobra do 11. novembra. Javna obravnavi je minila brez pripomb. Med razgrnitvijo so zbrali deset pripomb, je seznanila občinski svet Gabrijela Rizner iz kranjske družbe Domplan. Predstavila je vsebino obsežnega dokumenta, ki določa

pravila urejanja prostora v trinajstih naseljih in ukvarjanje s kmetijskimi površinami.

Za stanovanjsko gradnjo so predvideli območje asfaltne baze v Naklem, južni del Britofa in jugovzhodni del Dolenje vasi v Podbrezjah ter južni del Spodnjih Dupelj. Gospodarstvo želijo razviti na zahodu občine. V nekdanjo gramoznico Gača pri Podbrezjah, kjer je betonarna, nameravajo preseliti asfaltno bazo in zgraditi upravno stavbo Cestnega podjetja Kranj. Ob cesti Podtabor-Gobovce v Pod-

brezjah načrtujejo obrtno cono na 4,2 hektara površin. V gozdu severno od Podbrezj so med cestama za Tržič rezervirali 51 tisoč kvadratnih metrov za obrat predelave odpadkov in skladišče za les. Gorenjsko ekološko društvo je zahtevalo izločitev slednjih predlogov, kar so pripravljavci zavrnil. Z vidika varovanja narave so načrti sprejemljivi ob upoštevanju ukrepov iz okoljskega poročila, je dejala Riznerjeva. Pripombe Združenja za racionalno rabo obvodnega prostora Sava G o pozidavi v vasi Go-

bovce so zavrnili kot neresnične in neutemeljene. Stališča do vseh pripomb je ob osnutku načrta potrdila večina občinskih svetnikov. Strinjali so se, da razvoj ne more zaobiti Podbrezj. Domačinom pa so priporočili, da od investitorjev iztržijo čimveč za kraj.

Seje sta se udeležila tudi člana Gorenjskega ekološkega društva. Med razpravo jima niso dali besede. Ob koncu seje je župan Janez Štular obvestil občinski svet, da namerava tožiti društvo zaradi žalitev in blatenja občine.

BISTRICA PRI TRŽIČU

Moteč nered vrtičkarjev

Naša bralka, ki stanuje v enem od blokov na Kovorski cesti v Bistrici, je opozorila na neurejenost zelenic v okolici. Ne zdi se ji prav, da so se skoraj do ceste proti Ljubelju razširili vrtički, okrog katerih je razna navlaka. Nekateri tam odlagajo odpadke in jih kurijo, pod okni stanovanj pa se dogajajo še druge moteče stvari. Zanimalo jo je, ali se je Občina Tržič res odločila za legalizacijo teh "smetišč". Kot je povedal župan Borut Sajovic, želijo izvedeti, kdo od stanovalcev bi vzel občinsko zemljišče v najem. Doslej ni nihče nič plačeval za uporabo niti ni bil predpisan red. Občina namerava urediti okolico blokov v soglasju s stanovalci, zato se bo s hišnimi sveti dogovorila, kako in za kakšne namene jo bodo uporabljali v prihodnosti. S. S.

Iztok Čop bo še tekmoval

Naš najboljši veslač Izток Čop se je po koncu olimpijske sezone odločil, da bo na tekmah vztrajal vsaj še eno sezono.

VILMA STANOVNIK

Ljubljana - Potem ko je v zadnjih dveh letih nekajkrat namignil, da bo letošnja olimpijska sezona zanj kot tekmovalca morda zadnja, pa je 36-letni blejski veslač Izток Čop na sredini tiskovni konferenci povedal, da se za konec športne poti še ni odločil. "Najprej sem naredil analizo sezone, dokončno pa sem se odločil po zadnji tekni novembra v Londonu. Za zdaj sem odločen treninge in tekme nadaljevati še eno sezono, nato pa sem bom odločal vsako leto znova," je pojasnil Izток Čop in dodal, da mu tako fizične pripravljenosti kot motivacije ne manjka, prav tako ga je pri odločitvi podprla družina.

"Večji del mojega življenja je bil namenjen vesla-

Na veselje številnih navijačev je Izток Čop na tiskovni konferenci v Hyundai Avto Tradu v družbi direktorja Ludvika Svobljaka napovedal, da bo na tekmah vztrajal vsaj še eno sezono. / Foto: Tina Dokl

nju, že dvajset sezon je od takrat, ko sem osvojil prvo medaljo na svetovnem mla-

dinskem prvenstvu. Za novo sezono sem se s trenerjem Janšo dogovoril, da

bom imel proste roke, v kakšni posadki bom nastopal, moja želja pa se je najprej popraviti v enojcu, potem pa se morda poskusiti tudi v dvojnem četvercu," je tudi povedal Izток Čop, ki si je mesto za tiskovno konferenco tokrat izbral na Cmučah v Ljubljani, v prostorih Hyundai Avto Trada, saj že leta prisega na to korejsko znamko avtomobila. "Pred več kot desetimi leti je Izток ugotovil, da bi se na svoji športni poti rad vozil z dobrim avtom in tako sodelujemo že od leta 1997. Ponosni smo na to in na dejstvo, da smo lahko sodelovali na njegovi uspešni poti," je ob Iztokovi odločitvi povedal direktor družbe Hyundai Avto Trade Ludvik Svobljak in obljubil, da bodo z Iztokom še naprej radi sodelovali.

Teja si želi stopničk

Slovenska biatlonska reprezentanca je odpotovala v Östersund, kjer bo 3. decembra prva tekma svetovnega pokala v novi sezoni.

MAJA BERTONČELJ

Ljubljana - Po prihodu s snežnega treninga, ki so ga opravili v Livignu v Italiji, so načrte za novo sezono predstavili slovenski biatlonci. Teja Gregorin, Andreja Mali, Lili Drčar, Janez Marič, Klemen Bauer, Peter Dokl, Vasja Rupnik in Jože Mehle bodo letos zastopali barve slovenskega biatlona, ki je ostal brez domače tekme svetovnega pokala. Kot je povedal Peter Zupan, predsednik Zbora za biatlon pri SZS, nadaljujejo gradnjo novega športno rekreacijskega centra na Rudnem polju: "Postorili bomo vse, da bi Poldjuka tekme svetovnega pokala v biatlonu znova go-

Pred odhodom na Švedsko so se biatlonci predstavili na tiskovni konferenci. / Foto: Tina Dokl

stila že v sezoni 2009/2010." Prek namišljene televizije Biatlon TV, ki je popestrila letošnjo predstavitev, je prisotne nagovoril

tudi Borut Nunar, direktor biatlonskih reprezentanc: "Priprave na sezono so potekale po najboljših močeh. Teh bo letos nekoliko manj,

saj jo bosta zaradi materinstva izpustili Tadeja Brankovič Likozar in Dijana Grudič, poleg tega na prvih tekmah ne bo Klemen Bauerja. Še vedno pa so naši cilji visoki, kar pomeni uvrstitve med deseterico," je ob Iztokovi odločitvi povedal direktor družbe Hyundai Avto Trade Ludvik Svobljak in obljubil, da bodo z Iztokom še naprej radi sodelovali.

V ženski ekipi je prvo ime Teja Gregorin. "Na sezono sem dobro pripravljena. Izboljšala sem tudi streljanje stoje. Cilj je osvojiti čim več točk in priti na stopničke," je povedala lani 15. v svetovnem pokalu. Pri moških je v najboljši formi Janez Marič, ki se vrača po poškodbi kolena: "Največ pričakujem od sprintov. Od poletja sem naredil velik preskok in zadnje tekme z italijansko reprezentanco so pokazale, da znam tudi dobro streljati. Izboljšati moram le še čas streljanja." V pospešenem ritmu se po nesreči vrača Klemen Bauer, ki naj bi po optimističnih napovedih v štafeti nastopil že v decembru.

ODBOJKA

RADOVLJICA

Blejci že na finalnem turnirju

Odbojkarji ACH Volley so se kot prvi že uvrstili na finalni turnir. Blejci so v torek v Framu zmagali s 3 : 0 (16, 16, 11) in že v sredo odigrali povratno tekmo. Tudi v Radovljici so bili boljši in zmagali s 3 : 0 (15, 8, 17). Zanimivo pa je bilo v Kamniku, kjer so domači odbojkarji s 3 : 2 (-21, 25, -16, 18, 11) ugnali Astec Triglav, tako da bo povratna tekma čez teden dni v Kranju zelo zanimiva. V preostalih tekmah četrtfinala je Salonit Anhovo doma ugnal Galex-Mir s 3 : 1, ekipa Prvačina pa na gostovanju MTB Maribor z 2 : 3. Jeseničanke so na prvi tekmi gostovale v Mariboru, kjer proti profesionalkam niso imele pravih možnosti in že prvo tekmo visoko izgubile - Nova KBM Branik : Mladi Jesenice 3 : 0 (19, 12, 15). B. M.

HOKEJ

JESIENICE

Jeseničani gostijo vodilne Dunajčane

Hokejisti v ligi EBEL so v torek odigrali 25. krog. Ekipa Acronija Jesenic je na gostovanju v Linzu izgubila z 0 : 3. Tilia Olimpija pa v Celovcu s 6 : 3. Danes Jeseničani ob 19.15 gostijo vodilno ekipo Vienne Capitals, zmaji pa se bodo v Tivoliju pomerili z ekipo Red Bull Salzburg. Jeseničani v nedeljo gostujejo v Gradcu. V državnem članskem prvenstvu je ekipa Triglava v sredo s 4 : 0 premagala Tojo Olimpijo, Jesenice mladi so bili z 11 : 3 boljši od Alfe, Blejci pa so pri Mladosti izgubili z 8 : 2. Jutri, v soboto, bo na sporedu nov krog, ko bo ekipa Jesenice mladi gostila Mladost, Blejci se bodo pomerili z ekipo Stavbarja Maribor, Triglav pa bo gostoval pri vodilnem Medveščaku. V. S.

VABILA, PRIREDITVE

Nogometni spored - V predzadnjem krogu jesenskega dela v Prvi ligi Telekom bo ekipa Domžal to nedeljo gostila ekipo Primorja. Tekma v Domžalah se bo začela ob 17. uri. V. S.

Košarkarski spored - V moški 1. košarkarski ligi UPC Telekom so bile prve tekme na sporedu že v torek in sredo. V dvorani na Podnu v Škofji Loki sta se pomerila TCG Mercator in Helios, Domžalčani pa so slavili 64 : 82. V 1. SKL za ženske bo ekipa Odeje KED jutri, v soboto, ob 17. uri v dvorani na Podnu gostila ekipo Triglava, Domžalčante danes gostujejo pri ekipi AJM, ekipa HIT-a Kranjske Gore pa je prosta. V 1. B SKL za moške bo ekipa Triglava jutri gostovala v Litiji, ekipa Šenčurja CP Kranj pa bo jutri ob 19. uri gostila Radensko Creative. V 2. SKL za moške - zahod bo ekipa Strazišča jutri ob 18. uri gostila Toimin, Tinex Medvode gostujejo pri Pingvinih Šmartno, Jeseničani pri ekipi Plama Pur, v Radovljici pa bo ekipa Radovljice jutri ob 16. uri gostila ekipo Ajdovščine. V. S.

Rokometni spored - V torek so na Dunaju izžrebali pare osmine finala v pokalih Evropske rokometne zveze. V pokalu EHF bosta barve Slovenije zastopala Gorenje in Merkur. Ekipa Gorenja se bo pomerila z moštvom madžarskega Debrecena, Ločani pa so za nasprotnike dobili ekipo St. Gallena iz Švice. Prva tekma bo 14. februarja v Švici, povratna pa teden dni kasneje v Škofji Loki. Ta konec tedna s tekmami državnega prvenstva v 1. A ligi nadaljujejo le rokometišče. Gorenjski derbi bo v Kranju, kjer se bosta jutri z začetkom tekme ob 20. uri pomerili ekipi Save Kranja in ŽRD Škofja Loka. V 1. B ligi za ženske bo ekipa Merkurja Naklo v nedeljo gostovala pri Litiji. V II. ligi - center za moške bo ekipa Radovljice jutri ob 20. uri gostila Škofjico, v Cerkljah pa se bosta ob 19. uri pomerili ekipi Cerklj P. Kopic in Kranja. V. S.

Odbojarski spored - Začenja se drugi del 1. DOL in tudi tokrat si bosta stala nasproti Astec Triglav in Calcit Kamnik. Tekma bo v ŠD Planina jutri ob 18. uri. Že ob 14. uri pa bo v ŠD Poden v Škofji Loki morda najpomembnejša tekma za Knauf Insulation, saj se bo pomeril z neposrednim tekmecem za direkten obstanek v ligi najboljših - SIP Šempetrom. Kamničanke gostujejo pri Aliansi (derbi tretje- in drugouvrščenega). UKO Kropa v 2. DOL gosti v OŠ Lipnica ob 18.00. Fužinar Metal Ravne. Obe gorenjski ekipi v ženski konkurenci 2. DOL tokrat gostujeta, v 3. DOL pa doma igrajo - National Žirovnica : TOM Mokronog (OŠ Žirovnica ob 19.00), ŽOK Triglav Kranj : Galeb grup Robotina (ŠD Planina Kranj ob 15.30), Mladi Jesenice : Solkan (OŠ T. Čufar, Jesenice ob 19.00) in Pizzeria Morena : Holiday autos Bled (OŠ Žirovnica ob 17.00). B. M.

Balinarski spored - V četrtem krogu finalnega dela super lige (jutri ob 15. uri) obe gorenjski ekipi gostujeta. V ligi za prvaka bo Lokateks Trata gostovala v Zabičah, v ligi za obstanek pa kranjska Planina Avtoservis Ribnikar igra proti ekipi Dragomer GUT&PET. S. S.

Floorball spored - V 11. krogu članskega državnega prvenstva za moške se bosta jutri v dvorani Poden v Škofji Loki ob 19.30 pomerila InSport in Gaiaks. V idrijski Modri dvorani bo ob 16. uri tekma med ekipo Žirov in Elrodrom, v dvorani Franc Rozman Stane v Ljubljani pa se bosta pomerila Ljubljana in Borovnica. Bogojina bo v Murski Soboti gostila ekipo Mali princ. V nedeljo bo še ena tekma pred kamerami ATM TV Kranjska Gora. V dvorani Vitranec bo ob 18. uri ekipi Zelencev gostilna vodilni Polycorn Brlog. V. S.

ODBOJKA - TEKMA OSMEGA KROGA 1. DRŽAVNE ODBOJARSKE LIGE RADENSKA CLASSIC

Jutri, v soboto, 29. novembra 2008, bo v ŠD Planina v Kranju ob 18. uri tekma osmega kroga odbojarskega državnega prvenstva moških. Odbojkarji Astec Triglava se bodo pomerili z ekipo Calcit Kamnik. Vabimo čim več navijačev na novo tekmo kranjskih odbojkarjev.

ROKOMETNI KLUB SAVA KRANJ
vabi na ogled rokometne tekme

1. A DRŽAVNE ŽENSKE ROKOMETNE LIGE

**RK SAVA KRANJ in
ŽRD ŠKOFJA LOKA KSI**

v soboto, 29. 11. 2008, ob 20.00 uri
v Športni dvorani na Planini!

KRANJ

S kijem razbijal po Kranju

Kranjski policisti so se morali v torek zvečer pošteno potruditi, da so umirili 26-letnega Kranjčana, ki je pred tem s kijem razbijal avtomobile in napadal občane. Kot poročajo, naj bi razjarjeni Kranjčan že v ponedeljek popoldne oziroma kasneje v Kranju odprl vrata odklenjenega avtomobila in z "varikino" polil notranjost, tako da je na vozilu nastalo za okoli dva tisoč evrov škode. 35-letni lastnik, ki v torek zjutraj ni opazil, da je z avtom kaj narobe, in se je vanj brezbržno usedel, pa si je zato poškodoval roke in uničil oblačila. V torek je 26-letnik v Kranju najprej z železno palico razbil stekla na parkiranem avtomobilu, nato še vhodna vrata na bližnjem stanovanjskem bloku in takoj zatem razbil še stekla bližnjega gostinskega lokala. Kasneje je s palico udrihal še po treh parkiranih avtomobilih na obrobju Kranja, ob 18.20 pa je pred stanovanjskim blokom v Kranju, kjer tudi sam stanuje, brez razloga napadel 21-letnega domačina, ga zbil na tla in udarjal s kovinsko palico. Pri tem ga je lažje ranil. Šele tedaj so ga našli tudi policisti, ki jim je Kranjčan skušal zbežati. Policista sta ga vseeno ujela, obvladala in tudi pridržala do pomiritve. 26-letnega Kranjčana, ki je divjal zaradi srčnih težav, bodo ovadili zaradi poškodovanja tuje stvari, ogrožanja varnosti in povzročitve lahke telesne poškodbe.

BLED

Policista preprečila samomor

Blejska policista Gašper Franc in Igor Marijan sta šted dnevi 55-letni Blejki preprečila, da bi si vzela življenje. Nekaj po sedmi uri zjutraj je neki občan po telefonu obvestil Operativno komunikacijski center Policijske uprave Kranj, da neka ženska namerava skočiti z mostu čez Savo Bohinjko pri naselju Obrne. Tja so takoj poslali policijsko patruljo z Bleda. Ko sta policista prispela do mostu, sta na njem opazila žensko, ki je čepela na zunanjem betonskem robu mostu, se držala ograje, pogledovala proti strugi reke in se s telesom nagibala proti globini. Dejala jima je, naj se ne približujeta, sicer bo skočila v trideset metrov globoko strugo Save Bohinjke. Previdno sta jo začela nagovarjati in prepričevati, naj si vendarle premisli, ker da življenje le ni tako črno. Po približno dvajsetih minutah pogovora sta se ji približala na doseg rok, tako da sta jo v trenutku, ko se je naslonila na ograjo, vsak s svoje strani prijel za roki, jo dvignila nazaj prek ograje na most in jo odnesla do službenega vozila policije. Tam sta jo zadržala do prihoda reševalcev z Bleda, ki so jo zaradi psihičnih težav odpeljali na zdravljenje v Psihiatrično bolnišnico Begunje. Direktor Policijske uprave Kranj Jože Mercin je policistoma izrekel pohvalo za požrtvovalno dejanje ter predlagal sprejem pri generalnemu direktorju policije in podelitev priznanja. S. Š.

Brezigarjeva: tožilstvo deluje

Delo tožilcev je sicer na določenih področjih treba izboljšati, vendar pa kot tožilstvo institucija pravne države funkcionira, poudarja generalna državna tožilka Barbara Brezigar.

SIMON ŠUBIC

Bled - "Tožilstvo kot institucija pravne države funkcionira," je ob zaključku tradicionalnega, 15. zбора državnih tožilcev, ki je ta teden potekal na Bledu, poudarila generalna državna tožilka Barbara Brezigar. Delo tožilcev je sicer na določenih področjih treba izboljšati, vendar pa tožilci niso edini akter v kazenskih postopkih in ni vse odvisno od njih, zato ne drži, da bi bili v celoti neuspešni, je dodala. Po mnenju generalne državne tožilke so dober dokaz za uspešno delovanje tožilstva številni zahtevni primeri s področja organiziranega kriminala, najbolj brutalnih kaznivih dejanj zoper življenje in telo, trgovine z ljudmi, hudih kaznivih dejanj na škodo otrok in gospodarskega kriminala, ki so jih državni tožilci v tem letu pripeljali pred sodišče in v njih tudi dosegli obsodbe. "Za tiste, ki nimajo potrebne ambicije in poguma za spopad z zahtevnim kriminalom, bo v vrstah tožilcev vse manj prostora," je poudarila.

Brezigarjeva je tudi opozorila, da so bili tožilci v zadnjem letu pogosta tarča neupravičenih očitkov. Največkrat so napadi prihajali s strani politikov, še posebej v razpiti zadevi Patria.

Generalna državna tožilka Barbara Brezigar in minister Aleš Zalar / Foto: Anka Bulovec

"V teh napadih je šlo preprosto za poskus posega v naše pristojnosti, za pritisk, da bi ukrepali po določenih željah in ne bi upoštevali dejstev in zakona, ki edini usmerjajo tožilca pri njegovem delu," je dejala in ugotovila, da tožilci izgubljajo javno naklonjenost. Toda naklonjenost ni cilj tožilcev, cilj je uspešen kazenski pregon, je opozorila.

Državne tožilce je nagovoril tudi novi pravosodni minister Aleš Zalar in poudaril, da je tožilstvo pomemben del pravosodnega sistema. Po njegovem mora biti

prvi cilj pravosodne politike zagotoviti ustrezno institucionalno in funkcionalno neodvisnost tako tožilstva kot tudi sodstva, odvetništva in notariata. "Brez tega ne moremo govoriti ne o urejenem, ne o učinkovitem in ne o poštenem pravosodju," je minister napovedal, da ne bo dopuščal vpletanja politike v pravosodni sistem. Zalar se je strinjal z Brezigarjevo, da ni naloga tožilcev, da se borijo za naklonjenost javnosti. "Vendar pa je naloga tožilcev, da se borijo za zaupanje javnosti v njihovo delo. Od tega je odvisna legi-

timnost vsega pravosodja," je poudaril. Minister je še napovedal ustanovitev posebne ekspertne skupine, ki naj bi pripravila morebitne predloge za spremembo novega kazenskega zakonika. "Če gremo v spremembo, naj bodo premišljene," še meni.

Tudi notranja ministrica Katarina Kresal je v nagovoru poudarila, da v predkazenskem postopku, v katerem policija sodeluje s tožilci, interesi politike nimajo kaj iskati. Želi si tudi še boljšega odnosa med policijo in tožilstvom.

Pogačar še vodi reševalce

Na izrednem zboru gorskih reševalcev v Poljčah so zavrnili odstop predsednika zveze Mira Pogačarja.

SIMON ŠUBIC

Poljče - Predsednik Gorske reševalne zveze Slovenije Miro Pogačar, ki je septembra podal nepreklicen odstop, bo še naprej vodil gorske reševalce. Tako so na izrednem zboru v Poljčah v ponedeljek odločili delegati vseh sedemnajstih društev oziroma postaj gorske reševalne službe v Sloveniji. Na javnem glasovanju je njegovo razrešnico podprlo 32 delegatov, prav toliko pa se z njo ni strinjalo. Na ponovljenem tajnem glasovanju pa je 37 delegatov glasovalo za to, da Pogačar ostane predsednik zveze, 29 pa jih je bilo za njegovo zamenjavo.

"Ključni razlogi za odstop so bili nespoštovanje napisanih in nenapisanih pravil delovanja GRZS, postavljanje lokalnih (društve-

nih) interesov nad interesi zveze, nespoštovanje in kršenje ustanovne pogodbe ter nespoštovanje funkcije predsednika zveze. Glavni razlog za odstop je razhajanje v pogledih na prihodnost GRZS. Kot zveza moramo navzven delovati enotno, s strategijo, saj imamo status javnega pomena, ukvarjamo se s humanitarno dejavnostjo. Če je bil leta 2006 cilj le osamosvojitve, potem še dolgo ne bomo prava gorska reševalna služba," je povedal Pogačar in poudaril, da zaradi podanega odstopa reševalno delo v zadnjih mesecih ni v ničemer trpelo. Med problemi je navedel tudi plačilno nedisciplino in nesmotrne zahteve po novi opremi v nekaterih društvih, neurejene evidence članstva ...

Miro Pogačar / Foto: Simon Subic

Po neizglasovani razrešnici je Pogačar napovedal, da bo moralo predsedstvo zveze do rednega zbora, ki bo čez dve leti, pripraviti vizijo gorskega reševanja v Sloveniji.

ZGORNJE BITNJE

Zgorela kuhinja

V sredo popoldne je prišlo do požara v kuhinji stanovanjske hiše v Zgornjih Bitnjah. Ogenj, ki se je razširil na kuhinjske elemente in strop, je pogasil pet poklicnih gasilcev iz Kranja in deset prostovoljnih gasilcev iz domačega društva. V požaru je nastalo za dvajset tisoč evrov gromotne škode. S. Š.

ŠKOFJA LOKA

Vzel monitor

Neznanec je v sredo brez povabila vstopil v stanovanjsko hišo v Stari Loki. Vse prostore je obrnil na glavo, nato pa odnesel LCD monitor, vreden dvesto evrov. S. Š.

Novi Golf. Rojen z izkušnjami.

Najboljši Golf vseh časov že v našem salonu.

Skupna poraba: 4,9 - 7,1 l/100 km.
Emisije CO₂: 128 - 166 g/km.

Avtotohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtotohisavrtac.si

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Kot na voljo v vseh trgovinah s kurilnim oljem

Po Ljubljanski, Mariborski, Tržaški, Celjski, Celovski, Ptujski in Novomeški je zdaj pri Slovenski matici izšla še imenitna Kranjska knjiga, zbirka kranjskih pesmi, zgodb in pričevanj, ki jih je izbral in uredil profesor France Pibernik, letošnji 80-letnik.

Kapitalna Kranjska knjiga

MIHA NAGLIČ

Slovenska matica v Ljubljani je najstarejša še delujoča slovenska založba (od 1864) in vsako leto izda vrsto nacionalno pomembnih knjig. V eni od svojih zbirk že več let predstavlja največja slovenska mesta - z izbranimi besedili in slikovnim gradivom. Nalogo "selektorja" založba zaupa izbranim urednikom, ki so tudi po svojem rodu ali bivališču povezani z zadevnimi mesti. Ljubljana je tako pripadla Andreju Inkretu, Maribor Andreju Brvarju, Trst Mariji

Pirjevec, Celje Brunu Hartmanu, Celovec Reginaldu Vosporniku, Ptuj Alešu Štegru, Novo mesto Milčku Komelju, Kranj pa - Francetu Piberniku. Ta je izbral in uredil za 466 strani kranjskih pesmi, zgodb in pričevanj 71 avtorjev, slikovno gradivo (24 samostojnih listov) pa je odbral in razložil Damiir Globočnik, umetnostni zgodovinar.

Temeljno dejstvo, iz katerega je izhajal, za urednika ni bilo spodbudno. "Sestavlja vec knjige o Kranju, ki naj bi predstavila mesto predvsem skozi njegove pesniške in pri-

povedne upodobitve, je v veliki zadregi ob dejstvu, da Kranj pravzaprav ne premore nobenega dominantnega avtorja, ki bi bil v to mesto zasidran po svojem rojstvu in hkrati po svoji zavezanosti temeljnega ustvarjalnega opusa. Dvoje razlogov je mogoče navesti: da je bilo mesto tako skromno, da s svojim duhovnim zajetjem ni dalo velikega peresa, ali da je bližina Ljubljane pritegnila morebitne potenciale. Hkrati je treba dodati, da pa je bil Kranj v preteklosti igral vlogo prehodnega kraja, v katerem so se posamezni književniki občasno in

za krajši čas vsaj službeno ustavili in pustili naselju opaznejšo ali manj opaznejšo literarno sled. To velja v prvi vrsti za Ivana Preglja, za katerega je pomenilo več kot desetletno bivanje v Kranju enega ustvarjalnih vrhov. Nekaj sledov so tu pustili Janez Mencinger, Ivan Tavčar, Josip Vošnjak, Ivo Šorli, Gustav Strniša in Miško Kranjec, v novejšem obdobju je mesto s svojo urbanistično razdeljenostjo dalo podlago nekaterim značilnim pripovednim besedilom Rudija Šetige." Pibernika v diagnosticiranju pomanjkanja velikega kranjskega avtorja dopolni tudi slovenist dr. Miran Hladnik v svojem eseju Luteranci, rokovnjači in pesniki: "Skozi Prešernovo in Jenkovo biografijo se je Kranj zapisal v slovensko literarno zavest kot prostor pesnikove smrti ... Tudi najvidnejši sodobni roman s kranjskim dogajališčem, Šeligerov Triptih Agate Schwarzkobler, mestu ne odvzema bremena negativnega prostora."

No, ko človek lista in prebrna Kranjsko knjigo, naleti na razne vrste pisanja, ki domnevo o Kranju kot "negativnem prostoru" potrjujejo ali zanikajo. Celotni vtis na koncu pa je izrazito pozitiven. Prešeren, ki je prišel v Kranj se pravdat, kvantat in umret, ga v Krstu izbere za kraj Valjahunovega včera na Kranjsko: "al' preveliko trumo je čez Dravo / po Kokri doli v Kranj Valjahun pripodil". Nadvse spodbudno doživlja pesnik Sorškega polja Savo, ki z glasnim šumom pridere iz višav v nižave in mu govori: "Mladi fant iz zdrave, / iz strani gorate, / grem na južne kraje, / grem med tvoje brate." Pesnik pa odpoje: "Tak s šumečim glasom / bistri val mi pravi. / Dam mu sporočilo: / 'Srčno jih pozdravi!' (Jenko, Obrazi, XII) Ne zamerite, ampak prav spodbudno je danes prebrati kaj iz časov, ko so bili južni bratje tudi na Go-

renjskem še gor vzeti. Spet drugače doživlja svoje mesto pesnik Klemen Pisk v pesmi Kranj. "Videl sem Margaret Thatcher, kako je / prižgala svečo v Prešernovem gaju, / Galileo Galilei pa je z vodovodnega stolpa / metal gumijaste žogice proti sivim blokom; / tam so sedeli trije narkomani in na žlički / raztapljali heroin." Res, negativno je tu, a so tudi drže in besede, ki pomagajo. "V cerkvi svetega Kancijana sem molil in prosil / odpustčanja, prosil za mesto, da ga ne bi / prevzela moč hudobca in bi se nad njim ne zgrinjalo / preklestvo. Odhajal sem - in vsa ta ljubezen, / sem pomislil, ki odhaja iz mene, se steka / v presečni množici samote, poraza in teme."

V knjigi beremo tudi vedra pričevanja iz najtežjih časov. Eno takih je zapisal Igor Slavec, nekdanji direktor Gorenjskega glasa, v odlomku o prisilnem naboru v nemško vojsko (Peščeno zmo v viharju). "Na sam Prešernov dan smo imeli nabor. Nagi smo stali pred naborno komisijo. Ljudje v uniformi in civilu so nas ogledovali z vseh strani: moral sem globoko dihati, pregledovati neke pisane podobice, da bi ugotovili, ali sem slep za barve, pregledali so tudi mojo dioptrijo, s paličico so mi dvignili najsvetejšo, nato sem se moral še globoko prikloniti, da mi je zdravnik pogledal še 'zadnjo plat', nakar so me potrdili, da sem primeren za vojaško službo pri topničarjih." In tako naprej. Izbranih avtorjev besedil je veliko in jih tu vseh ne moremo imenovati. Raje povabimo k branju s sklepni-mi besedami urednika: "Zavedam se, da je marsikaj ostalo zunaj pričujočega izbora, res pa je tudi, da se je marsikaj izgubilo v burnih prelomnih časih, ki so nepreklicno za nami. A tisto, kar je ostalo, naj priča o mestu iz davnine, o mestu na pomolu, ki se je do današnjih dni široko razprolo po bližnji okolici ..."

KRANJSKA KNJIGA

izbral in uredil France Pibernik

Kranjska knjiga, na naslovnici Kranj Antona Karingerja (1862), oblikoval Jurij Kocbek

"V podobi našega mesta, ki se je spreminjala in dopolnjevala iz davnine do današnjih dni, lahko razberemo značaj te naselitvene skupnosti, v njej pa moremo prepoznati tudi sebe."

(France Pibernik)

pesmi, zgodbe in pričevanja

POGOVOR

Razgledi

Zavod Emma se s programom pomoči žrtvam nasilja ukvarja od leta 2000. Program je namenjen posameznicam in posameznikom z izkušnjo nasilja, tudi širšemu krogu ljudi, ki jih problematika zanima, ki se jih dotika in se želijo na tem področju izobraževati.

Izstopiti iz kroga nasilja

METJA STRITMAR

V Zavodu Emma brezplačno strokovno pomagajo žrtvam nasilja, ki jih lahko pokličejo na številko 080 21 33. Pogovarjali smo se z eno od njegovih ustanoviteljic dipl. socialno delavko Dževado Popajo.

Pri zaščiti žrtv nasilja je obstoječi sistem v Sloveniji dokaj neučinkovit. Dogaja se, da ženska na institucijah ne posluša, jim ne verjame in jih ne jemljejo resno. Reagira se prepočasi in premalo odločno. Takšno je bilo stanje glede na izjavo nevladnih organizacij leta 2006. Ali je stanje, sedaj, dve leti kasneje kaj drugačno?

"Na področju nasilja v družini se je spremenilo to, da je bil februarja letos sprejet zakon o preprečevanju nasilja v družini. Glede tega pravkar potekajo izdelave protokolov o postopku na posameznih ministrstvih.

Na Zavodu Emma si še naprej prizadevamo za spremembe izhodišč in uveljavljanje dobre prakse strokovnih delavk/cev do žrtv nasilja. Kljub zakonu velikih premikov še ni zaznati."

Institucije v Sloveniji nimajo izdelanega mehanizma za prepoznavanje nasilja v družini in v praksi jih zaznajo šele takrat, ko so razmere za žrtve zelo nevarne. V kolikšni meri se v praksi srečujete z navedenimi dejstvi?

"Velikokrat! Naš "rekord" je ženska, ki je zelo hudo nasilje v vseh oblikah doživljala dvaindvajset let in se je lani obrnila na nas. Pri prepoznavanju nasilja je pomembna senzibilizacija strokovne in laične javnosti glede prepoznave nasilja, ter ozaveščenost o tem, da je nasilje v družini družbeni problem, ne pa problem posameznikov. Ozaveščati je treba ljudi, kako ravnati in na koga se obrniti v primerih, ko zvedo za nasilje ali so celo sami žrtve."

V knjigi Roddy Doyle Ženska, ki se je zaletela v vrata, je opisana vsa groza, trplje-

nje in posledice, ki jih doživijo žrtve nasilja. Ko ženska pride k vam in po določenem času prekine nasilni odnos, v katerem živi, ko že na videz izstopi iz začaranega kroga nasilja, se zgodi, da se spet vrne na začetek. Koliko je tistih žensk, ki se po vsej ponujeni pomoči in podpori spet vrnejo k nasilnemu partnerju?

"Na žalost je kar nekaj povratnic, a žal ni statističnih podatkov. Vendar vem, da to število ni zanemarljivo. Glede na vse programe, ki obstajajo za ženske kot pomoč žrtvam nasilja, vidim problem neke druge. Tu je ključna ekonomska odvisnost, stanovanjski problem. Kam naj ženska odide, ko zapusti varno hišo? To predstavlja problem, prav tako se srečuje z vprašanjem, kako preživeti z eno plačo. Vemo, da so matere samohranilke najbolj ogrožena skupina prebivalstva. To je en razlog, da se ženska, ki je žrtev nasilja, spet vrne k nasilnežu. Drugi vidik je, da žrtve ni predelala svojih čustev, spet se je vpela v odnos z nasilnim partnerjem, ki ji morda celo obljublja, da se bo popboljšal, spremenil. Seveda se prej ali slej nasilje ponovi. Žal obstaja določeno število uporabnic, ki se že vrsto let vključujejo v različne oblike pomoči žrtvam nasilja, vendar se vrtijo v začaranem krogu z istimi ali drugimi nasilnimi partnerji. Naši programi dela z ženskami, žrtvami nasilja, so naravnani tako, da ženske za vedno izstopijo iz nasilja, da se postavijo na svoje noge in zaživijo v nenasilnih odnosih."

Znano je, da velika večina žensk kljub vsakodnevnemu trpljenju leta in leta ostaja v odnosu z nasilnim partnerjem. Kaj vse so vzroki, da ne prekine takega sobivanja?

"Odgovor je v njenem osebnem subjektivnem zaznavanju in interpretiranju preteklosti in sedanjosti. Zakaj ženska ostaja z nasilnim ali alkoholikom, lahko razumemo samo, če upoštevamo vse faktorje, ki so vplivali na njeno življenje dotlej, skupaj z njeno

vzgojo. Med najpomembnejši elementi, ki so oblikovali njeno doživetje, so družina, izobrazba, religija in okolje. Potem so še ekonomska odvisnost, zanikanje, pomanjkanje podpore, izolacija, odziv družbe ... Gre za dinamiko nasilja, ki jo je potrebno razumeti."

Kdo so ljudje, ki pokličejo na krizni telefon Zavoda Emma?

"Kličejo dekleta in ženske, ki so preživele spolno zlorabo ali druge oblike nasilja, fizično, psihično ... pa tudi tiste, ki to še vedno doživljajo, bodisi v zakonu ali kako drugače. Mnogokrat se srečujemo prav s spolnimi zlorabami, tudi nad otroki. Pri nas jim pomagamo tako, da jih vključujemo v različne institucije in programe, s katerimi se povezujemo. Če gre za otroke, se v obravnavo in pomoč ponavadi vključijo Svetovalni centri za otroke in mladostnike, Pediatrska klinika, Centri za socialno delo in drugi strokovnjaki, ki delujejo na tem področju v vladnih ali nevladnih organizacijah."

Veliko je primerov, ko je bila neka oseba v otroštvu spolno zlorabljena in je dogodka potisnila globoko v podzavest. Ko je že odrasla, pa jo je kakšen dogodek spomnil, kaj se ji je zgodilo. Verjetno je kar nekaj takih primerov?

"Nekatere ženske se ob posebnih dogodkih v življenju spominjajo na spolne zlorabe, ki so jih doživljale v otroštvu. Značilen je primer ženske, ki je klicala na krizni telefon. Povedala je, da je stara 30 let, da se je ob rojstvu vnukinje spomnila, da jo je oče spolno zlorabil. Povedala je, da je oče lani umrl, da mu ne bo nikoli oprostila. Vključila se je v skupino za samopomoč, ki deluje na Zavodu Emma. Ko je bila Ana stara dvaindvajset let, jo je spolno zlorabil dedek. Morala je gledati, kako masturbira in mu pri tem pomagati. Ana je sedaj odrasla in poročena, ima tri otroke. Zadnji dve leti preživlja hude nočne more,

kaže odpor do spolnosti, je depresivna in komaj prebije iz dneva v dan. Odločila se je, da možu in staršem pove o spolni zlorabi v otroštvu. Starši ji ne verjamejo, mož pa je mnenja, da mora pozabiti in živeti naprej. S starši je prekinila stike, trpijo njeni otroci, ker ne vidi babice in dedka. Ana je poiskala pomoč psihologa, psihiatra in pomoč raznih svetovalcev. Rezultat je bil, da je dobila antidepresive, o spolni zlorabi se ni pogovarjala."

Kako je pri nas kar se tiče zakonodaje? V nekaterih državah, denimo v Združenih državah Amerike, spolna zloraba, ki je bila storjena v otroštvu, nikoli ne zastara.

"Nova kazenska zakonodaja, člen 111 Kazenskega zakonika govori, da se upošteva specifičnost kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in mladino, storjenih proti mladoletni osebi, saj je zakonodajalec opredelil, da rok za zastaranje kazenskega pregona ne more izteči pred potekom petih let od polnoletnosti oškodovanca."

Večina spolnih zlorab se na žalost dogaja v družini, ki naj bi najbolj varovala otroke. Storiteli so bližnji ali daljni sorodniki. Vem za primer, ko sta oče in mama z dvema mladoletnima otrokoma gledala filme s pornografsko vsebino. Skupaj so sedeli na kavču v dnevni sobi in gledali. Staršem se to ni zdelo nič spornega. Ali je naša družba dovolj seznanjena s tem, kaj vse je spolna zloraba?

"Seveda gre v tem primeru za spolno zlorabo. Problem je, da ljudje niso dovolj informirani, kaj vse je definirano v zakonu kot spolna zloraba. O tem je potrebno ljudi ozaveščati in jih izobraževati. Prav tako otroke. Spolna zloraba so lahko tudi besede, namigovanja na spolnost ipd."

Odrasle osebe z izkušnjo spolne zlorabe težko govori-

jo o sebi, verjetno je otrokom še mnogo težje?

"Otroci zelo težko spregovorijo o spolnih zlorabah, predvsem s svojim obnašanjem (znaki) opozarjajo, da je nekaj hudo narobe. Pri stop do takih otrok je potreben z veliko mero občutljivosti in strokovnega znanja, saj otroku lahko naredimo več škode kot koristi. Ti otroci potrebujejo varen prostor in čas, da vzpostavijo zaupanje do odraslih. Večinoma otrok sam izbere odraslo osebo, ki ji zaupa in ji nekako pove. Tisti hip, ko otrok spregovori, je treba ustrezno reagirati in se povezati z institucijami, ki lahko ponudijo pomoč. Bistvo je, da otroka takoj zaščitimo in ga ves čas imamo v "enem kosu."

Pot, ki pripelje do kaznovanja storilca, je verjetno zapletena in dolga?

"Ob sodni obravnavi mora otrok skozi ves dolgotrajni postopek, govorimo o tako imenovani sekundarni viktimizaciji žrtve. Čeprav je bil dosežen napredek, tako da otrokovo izpoved sedaj posnamejo in posnetek predvajajo, tako da otroku ni treba kar naprej obnavljati za njegova travmatičnih dogodkov. Vendar so, govorim iz zornega kota izkušenj, ki jih imamo v Zavodu Emma, vsaj ob obravnavah spolnega nasilja nad dekleti in ženskami, ti primeri na sodišču "padli". Storiteli niso bili obsojeni zaradi pomanjkanja dokazov. V zvezi s to vrsto nasilja pri nas ni dobre prakse. Žrtve spolnih zlorab so s strani nudenja psihološke pomoči obravnavane simptomatsko. Nihče se ne ukvarja s spolno zlorabo kot nasiljem, dejstvom, da je zloraba povzročila posledice in da je za vse to nekdo odgovoren. Storiteli, seveda. Sicer nekatere nevladne organizacije nudijo pomoč ob tovrstnem nasilju, vendar ni specializirane ustanove. Obravnava in postopki so v fragmentih, ni celovite, ustrezne pomoči. V Zagrebu denimo, obstaja specializiran center za otroke, žrtve spolnih zlorab, kjer otroci dobijo celovito pomoč."

"Kličejo dekleta in ženske, ki so preživele spolno zlorabo ali druge oblike nasilja, fizično, psihično ... pa tudi tiste, ki to še vedno doživljajo, bodisi v zakonu ali kako drugače. Naš "rekord" je ženska, ki je zelo hudo nasilje v vseh oblikah doživljala dvaindvajset let in se je lani obrnila na nas."

KNJIGA

Razgledi

Kratek in zmeren stres je lahko koristen, saj omogoča prilagajanje človeka na nove okoliščine. Negativne učinke na zdravje pa imajo hude stresne reakcije, ponavljajoči in kronični stres!

Bolezni zaradi stresa

PROF. DR. RADOVAN STARC, ZDRAVNIK, SPECIALIST INTERNIST IN KARDIOLOG TER AVTOR KNJIG BOLEZNI ZARADI STRESA

SUZANA P. KOVAČIČ

Dr. Radovan Starc je lani napisal prvo knjigo *Bolezni zaradi stresa*, ki je med bralci vzbudila veliko zanimanja. Prvi izdaja sta se zdaj pridružili še dve knjigi: *Bolezni zaradi stresa I.* (od utrujenosti, pešanja spomina, razpoloženjskih motenj, glavobola, nespečnosti, razjede dvanajsternika in astme do rakavih obolenj) ter *Bolezni zaradi stresa II.* (od bolečin v križu, ledvičnih kamnov, neplodnosti in impotence do "človeškega dejavnika", prezgodnjega staranja in obvladovanja stresa). Vse tri knjige so namenjene tako poznavalcem, kot širšemu krogu ljudi, njihov glavni namen je opozoriti na celostno dogajanje v telesu, na velik pomen duha, uma in čustev na telesne spremembe in obratno. In sporočilo? Le dobro in pravilno obveščen človek lahko sam skrbi za svoje zdravje in si lažje izmenja mnenja z zdravnikom! Vse tri knjige so izšle pri Založbi Sirius-AP ob veliki podpori direktorja založbe mag. Petra Antunoviča.

Vaša cenjena stanovska kolegica prof. dr. Metka Zorc je dejala, da knjigo toplo priporoča prav vsakomur, da nena vsebina da misliti. Kaj se torej dogaja s sodobnim človekom, da je tako močno izpostavljen stresu? "Sodobni človek se od praečloveka razlikuje že po vrsti stresogenih dejavnikov, številu in jakosti stresnih reakcij, porabi stresnih hormonov, počitku, okrevanju ali na primer spanju. Včasih je bil v ospredju telesni stres, obstoj za obstanek in življenje. Danes je v ospredju mentalni in psihosocialni stres. Nasprotnikov, ki nas življenjsko ogrožajo, je malo; še največ jih je na cesti. Nasprotniki in sovražniki so med nami, delujejo prikrito in zvito. Govorimo na primer o mobingu, neustreznem plačilu za opravljeno delo, manipulacijah itd."

Drugo, sodobna civilizacija od nas zahteva, da se obnašamo "civilizirano", čeravno je to povsem v nasprotju z biološkimi cilji in učinki stresne reakcije. Od ljudi za-

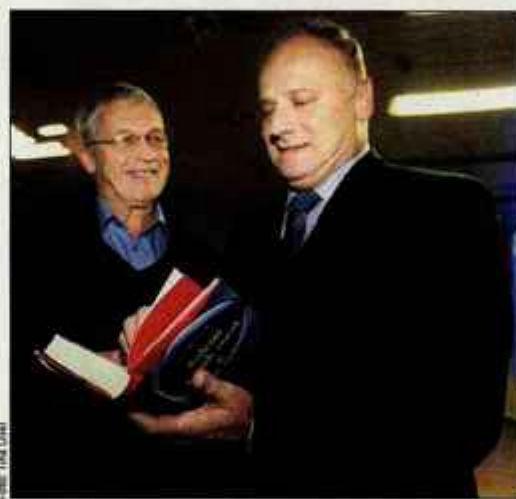
hteva modrost, razum, preudarnost, mirnost in premišljenost, medtem ko kvalitete stresne reakcije, kot so moč in hitrost mišic, napadalnost, pretep, boj ter druge psihološke posledice (vztrajnost, razdražljivost in strah), v sodobni družbi niso zaželeni ali so celo sunkionirane. Povedano drugače, sodobna civilizacija od nas zahteva, da se obnašamo drugače, kot smo biološko programirani. Evolucija očitno ne more slediti hitrim družbenim spremembam.

Danes je človek obremenjen s stalnimi pritiski (služba, dom, šola, usklajevanje obveznosti), napetostmi, strahovi, stiskami, informacijami, pomanjkanjem časa, borbo za materialna sredstva in pomanjkanjem časa za redno telesno aktivnost, za sprostitve, razgovore z družino in prijatelji.

Skratka, sodobni človek živi proti vsem principom zdravega življenjskega sloga. To lahko celo izmerite.

"Zelo pomemben hormon kortizol ima normalno t. i. diurnalni ritem. Najnižje vrednosti so okrog polnoči, kar nam omogoči funkcionalno in strukturno regeneracijo vseh celic in dober spanec, medtem ko so najvišje vrednosti dopoldne okoli desete ure. Sodobni človek je krivuljo kortizola spremenil, mnogi imajo kortizol zvišan tudi popoldne in ponoči. Podobno velja tudi za adrenalin. S stresom je povezano večje uživanje vseh vrst poživil, kot tudi mamil, analgetikov, pomirjeval in drugih zdravil. Tudi pozitivni so majhne stresne bombe, ker omogočajo podaljšanje delovnega urnika na račun zdravlja. Mediteranski narodi imajo nam vsem znano siesto, kar pomeni kratek opoldanski črniček, ki ima na zdravje zelo ugodne učinke. Od kar so v Evropski uniji, so se podredili globalni ekonomiji, spremenil se je tudi njihov življenjski slog. In prav v teh deželah je največji porast srčno-žilnih bolezni, presnovnih bolezni in debelosti.

Ker se premalo gibljemo, pokurimo tudi premalo stresnih hormonov. Ker smo

Radovan Starc s knjigo, ki vzbuja veliko zanimanja.

telesno neaktivni, ne uživamo številnih ugodnih učinkov telesne aktivnosti na zdravje. V psihološkem stresu se nagnjenost krvi do strjevanja celo poveča, medtem ko se na primer z zmerno in redno telesno aktivnostjo nagnjenost krvi k strjevanju celo zmanjša.

Nenazadnje, zaradi premalo počitka in motenj spanja se organizem ne more ustrezno regenerirati. Zaradi prisilnega zgodnjega vstajanja v temi, podaljšane noči ter nespečnosti zaradi skrbi se zbuja utrujenost, s kognitivnimi motnjami, nagnjeni smo k številnim obolenjem, poškodbam in nesrečam."

Na predstavitvi ste omenjali sindrom zlomljenega srca. Kako je s tem in kako se lahko stres izrazi kot biološka reakcija?

"Stresna reakcija je biološka reakcija in ne neka "meglena" reakcija. Biološko reakcijo lahko izmerimo s številom povečanih srčnih utripov, zvišanim tlakom, povečanim nagnjenostjo k strjevanju krvi, zvišanimi vrednostmi glukoze in maščob v krvi itd.

Drugo je sindrom zlomljenega srca. Huda emocionalna stres lahko sproži močno stresno reakcijo in povečano aktivnost simpatičnega živčevja ter izplavljanje adrenalina in njemu "sorodnih" substanc, ki ohromi delovanje srčne mišice. To je zelo jasen

dokaz, da je adrenalin v visokih odmerkih za srčno mišico "strupena" substanca. K sreči ima sindrom zlomljenega srca zelo dobro prognozo. Medtem ko so ljudje po ljudski modrosti stoletja ali morda celo tisočletja umirali "od žalosti", danes vemo, da je žalost samo sprožilec dogajanja, ki konča s sindromom zlomljenega srca ali stresno kardiomiopatijo, kot bolezen strokovno imenujemo.

Treba pa je pripomniti, da lahko stres povzroči nenadno srčno smrt tudi preko hudih motenj srčnega ritma ali tudi srčnega infarkta. Po nekaterih raziskavah lahko psihološki stres sproži srčni infarkt v 15-20 odstotkih. Pri meri sem opisal v knjigi o stresu, ki je izšla lani. Seveda pa stres vpliva tudi na pospešen razvoj ateroskleroze, ki pripravi teren za dokončno zaporo arterij. Podobno velja tudi za arterije na drugih delih telesa."

Povejte kaj o sindromu Karoshi.

"Sindrom Karoshi, kot že ime pove, je japonskega izvora in pomeni umiranje zaradi pretiranega poklicnega mentalnega dela in stresa, v glavnem zaradi srčnega infarkta in možganske kapi. Prvi objavljen primer je bil opisan leta 1969 pri desetindvajsetletnem Japoncu, ki je umrl zaradi možganske kapi in je bil pred tem zdrav. Japonci iz tradicije, etike, religije, lojalnosti do delodajalca, predanosti delu, tekmo-

valnosti in drugih vzrokov živijo le za delo. Za Slovence je znano, da so marljivi, pridni, vendar bi težko ocenili, kolikšen odstotek ljudi na leto pobere Karoshijev sindrom."

Ugotavljate, da so presnovne bolezni postale velik zdravstveni problem po celotnem svetu. Zakaj?

"Psihološki pritiski delujejo na telo preko nevroendokrinega sistema, to je preko živcev in hormonov. Presnovne bolezni so strahovito velik javnozdravstveni problem in se kažejo v porastu debelosti, sladkorne bolezni, maščob v krvi in skupku številnih bolezni, to je presnovnem sindromu. 70 odstotkov ljudi v Evropi ima prekomerno telesno težo, 30 odstotkov otrok je predebelih, 70 odstotkov ljudi ima zvišane maščobe v krvi, 10 odstotkov ljudi ima sladkorno bolezen tip 2, ki je posledica izčrpanja trebušne slinavke, ki proizvaja hormon insulin."

Raziskava Svetovne zdravstvene organizacije predvideva, da bodo leta 2020 najpogostejše srčno-žilne bolezni in velika depresija. Že zdaj pa nas je strah recesije.

"Predvidevam, da bodo v času ekonomske in finančne krize zaradi izgub poslova, služb, propada podjetij, mnogi in njihove družine v hudih življenjskih stiskah in preizkušnjah. Vendar, stres in stresna reakcija sta ustvarjena tudi za pozitivna dejanja in učinke: lahko ju izkoristimo za nov elan, kreativnost, inovativnost, znova najdemo čas za prijatelje in stvari, ki smo jih včasih radi počeli, pokrpamo socialno mrežo, ki se nam je med tem razpadla, znova najdemo čustveno oporo v družini in med prijatelji.

Izkušnje in zgodovina kažejo, da zna naš narod ravno v najtežjih trenutkih iz sebe iztisniti najboljše. To je posledica modrosti, sposobnosti, marljivosti, prilagodljivosti, odločnosti in drugih kvalitativnih razen tega, prebral sem mnenje nekega nemškega ekonomista, da ta kriza vendarle ne bo trajala leta, ampak le nekaj mesecev. Upajmo, da se v svoji oceni ni zmotil."

"Danes je v ospredju mentalni in psihosocialni stres. Nasprotnikov, ki nas življenjsko ogrožajo, je malo; še največ jih je na cesti. Nasprotniki in sovražniki so med nami, delujejo prikrito in zvito. Govorimo na primer o mobingu, neustreznem plačilu za opravljeno delo, manipulacijah itd."

NOVE TEHNOLOGIJE

Razgledi

Elektronski arhivi predstavljajo varen in zanesljiv način hrambe dokumentarnega in arhivskega gradiva. Svetovne izkušnje kažejo, da bomo že kmalu vso novonastalo elektronsko dokumentarno in arhivsko gradivo shranjevali le v elektronski obliki.

Elektronski arhivi

ROBERT GUŠTIN

Avtomatizacija poslovnih procesov je bistvenega pomena, če naj bo poslovanje učinkovito, pregledno in uspešno. Zaradi velikih količin in pomembnosti elektronskih dokumentov je njihovo shranjevanje postala eno izmed ključnih nalog pri obvladovanju informacijskih sistemov in procesov. Podjetje Genis iz Kranja je eno izmed prvih pri nas, ki ponuja celovito rešitev za kakovostno avtomatizacijo poslovnih procesov. Vzpostavili so storitve za elektronsko arhiviranje in jih združili pod blagovno znamko Genis OPA! - okoli prijazen arhiv, ki bo začel delovati v sredo, 3. decembra.

Obdobju informatizacije poslovanja sledi izjemno pomembno obdobje informatizacije arhivov. Danes si težko predstavljamo nadaljnjo rast elektronskega poslovanja brez sodobnih elektronskih arhivov. Naraščanje obsega poslovanja povečuje tudi obseg dokumentarnega in arhivskega gradiva. Papirna oblika hrambe postaja čedalje

dražja, dostop do posameznih dokumentov čedalje daljši. Elektronski arhivi predstavljajo varen in zanesljiv način hrambe dokumentarnega in arhivskega gradiva. Svetovne izkušnje kažejo, da bomo kmalu vso novonastalo elektronsko dokumentarno in arhivsko gradivo shranjevali le v elektronski obliki.

Zahteve za hrambo in upravljanje arhivskega gradiva se povečujejo. Količina elektronskega shranjenega gradiva, kakor tudi njegova raznovrstnost, se dramatično povečujeta. Prve arhivske tehnologije, kot sta integrirani dokumentni in arhivski sistem in arhiviranje elektronske pošte, so se pretežno osredotočale na optimizacijo in upravljanje stroškov hrambe za nestrukturirane vsebine in zagotavljanje kopij podatkov, ko so bile te zahtevane. Novejši arhivski sistemi zagotavljajo večjo dostopnost vsebin kot tudi izboljšan nadzor ter transparentnost hrambe in z njo povezanega upravljanja vsebin. Politike hrambe informacij in arhivske informacijske rešitve so ključne

komponente strategije vodenja sodobnih organizacij. Arhivskim rešitvam ni potrebno zagotavljati le hitrega dostopa do arhivskih podatkov in osnovnih možnosti za upravljanje pravil hrambe, vedno pogostejše morajo zagotavljati tudi dostopnost večpredstavnih vsebin in integracijo s politiki upravljanja elektronske hrambe v poslovnem sistemu za upravljanje z vsebinami.

Arhivske storitve Genis OPA! omogočajo vzpostavitev pravno veljavnega elektronskega poslovanja in učinkovitega dostopanja do vsebin, ki nastajajo pri poslovanju, kar omogoča izboljšanje poslovanja podjetij. Tehnološka zasnova združuje vrhunsko tehnologijo in najboljše prakse za zagotavljanje trajne in varne hrambe poslovne dokumentacije in informacij v skladu z zahtevami poslovanja. Širjenje elektronskega poslovanja, uvajanje standardov poslovne odličnosti in zahteve po čim boljši izkoriščenosti virov znanja povečujejo zahteve po urejeni in stalno razpoložljivi dokumentaciji.

Uporabnikom arhivskih storitev je zagotovljeno zanesljivo fizično in logično varovanje. Fizično varovanje na najvišji možni ravni se izvaja preko opreme, ki omogoča shranjevanje tudi podatkov tipa zaupno. Podatki se shranjujejo preko hitrih diskovnih polj in varnostno kopirajo na izmenljive spominske nosilce. Arhiviranje je dvostopenjsko, saj se podatki hranijo na dveh ločenih lokacijah, pri tem pa je strojna oprema podvojena, tako da strahu pred izgubo podatkov ni, zagotovljeno pa je tudi nemoteno delovanje tudi v primeru okvar strojne opreme. Hkrati je za fizično varovanje e-dokumentov poskrbljeno tudi z rednim izdelovanjem varnostnih kopij, ki se hranijo na tretji varni lokaciji. Lokacija arhiva je izvedena v prostorih, ki je varna v primerih potresa, vandalizma in drugih večjih incidentih, ter energetsko samostojna.

Genis OPA! arhiv je logično razdeljen na več različnih arhivov, po eden za vsakega uporabnika. Do njih je možen dostop le v skladu z varnostno shemo in pravili

varne hrambe. Nadzorniki sistema lahko le vzdržujejo sistem, ne morejo pa dostopati do vsebine e-dokumentov. Dostop do vsebin je mogoč le s strani uporabnika na osnovi gesla ali digitalnega certifikata. Arhiv je na voljo tudi kot celovita rešitev za varno shranjevanje. Sistem elektronskega arhiva je izveden na ključ, zajema pa tudi vpeljava v poslovanje ter integracijo v že obstoječe sisteme. Za popoln nadzor nad uporabo arhivskega gradiva se vodi natančna evidenca stalnih in začasnih uporabnikov ter skrbnikov e-arhiva skupaj z evidenco strokovne usposobljenosti. Pravice dostopa ter stopnje tajnosti dokumentov so določene z varnostno shemo.

Elektronski arhivski sistemi so torej na pohodu, le še vprašanje časa je, kdaj jih bomo uporabljali vsi.

Doma z informacijsko družbo

123

RAČUNALNIK IN JAZ

Svet je poln novih možnosti in priložnosti. Razvoj, sledenje novim tehnološkim trendom in novim potrebam trga terja od nas hiter in predvsem učinkovit odziv. Sodobne tehnologije nas vodijo v svet vse bolj in bolj informatizirane družbe. Naše življenje je vedno v večji meri povezano in navezано na te sodobne informacijske komunikacijske tokove. Potrebno se je naučiti živeti v informacijski družbi in z njo. Tehnološki razvoj je sam po sebi pozitiven, prinaša pa učinke tudi na sociološkem in čisto človeškem nivoju. Tehnologija mora prinašati občutek vključenosti, varnosti, zaupanja in nam mora olajševati naš vsakdan, tako v življenju kot pri delu.

Sodobnost je skoraj v vsako hišo prinesla televizijski sprejemnik, radio, telefon in v veli-

ki večini tudi računalnik. V vsakdanjem življenju smo postali pravi tehnokrati, ko stroji in aparati določajo tempo našega življenja, našega bivanja. In tu je točka, ko moramo vso to tehnološko opremo obrniti sebi v prid. Vsa ta oprema ima nekaj skupnega in to je, da želi človeku pomagati pri vsakdanjem življenju, ko je tempo vedno hitrejši. Tako ni več časa za opravljanje vsakdanjih opravkov po konvencionalni poti. Življenje od nas terja prilagajanje novim situacijam in odzive, ki so hitri, natančni in premišljeni. Prav tu je naša priložnost, da to izkoristimo in ponudimo stvari, ki jih uporabniki potrebujejo na njim uporaben in dostopen način.

Informacij, ki jih dnevno sprejemamo in oddajamo, je ogromno, obvladovanje vseh pa je zelo težavno in skoraj ne-

može. Potreba po enotnem pristopu je zelo nujna. Čim več informacij je potrebno posredovati, jih uporabnikom predstaviti na enoten način, jih narediti dostopne kar čim večjemu krogu uporabnikov. Uporabnikov ne zanima več parcialni pristop, uporabniki terjajo multiaktivnost, servise, ki na mesto njih procesirajo kopice podatkov in informacij.

Danes je že gledanje televizijskega sprejemnika prava mala tehnološka evolucija, saj v ozadju potekajo procesi, ki so vsi najno informacijsko podprti in povezani. Za uporabnika pa je zanimivo le to, kakšen je končni rezultat. Kaj poteka v ozadju, ga ne zanima, pa čeprav se prav tam odvija prava tehnološka bitka, na milijone kablov, čipov medsebojno komunicira in si izmenjuje podatke in informacije.

Moč medijev je neverjetna in ogromna. Medij mora vsebino predstavljati neodvisno in pošteno. Dostop do teh vsebin pomeni za uporabnika vpetost v vsakdanje okolje. Mediji, ki nas obkrožajo, determinirajo naše mišljenje, naše navade in končno tudi naše razmišljanje. Vlado medijem pomeni politično, ekonomsko, konkurenčno in tudi življenjsko prednost. Pravilno predstavljanje novic in informacij ter zagotavljanje pluralizma le-teh so vrednote, ki jih je nujno ohraniti in še nadalje razvijati.

Samo ponujanje novic in oglasov je danes premalo. Uporabniki terjajo in pričakujejo več, tehnologija nam in njim to omogoča. Sodobni uporabnik želi sebi prilagojen sistem, želi zbrane novice, ne pa da jih mora zajemati iz nabora različnih medijev, želi

komunicirati z nami. Konvergenca medijev nas sili, da se stvari lotimo na naprednejši način, pri čemer pa konvencionalni način nikdar ne bo in tudi ne sme zamreti. Digitalne vsebine ne smejo biti podvržene redundantnosti, zato jih moramo ponuditi vsem, ki jih želijo in potrebujejo.

Računalniki nam lahko zelo olajšajo življenje, pri tem pa ni nujno, da smo mi direktni uporabniki. Izkoriščamo pa lahko vse storitve in vsebine, ki jih računalniki v ozadju producirajo in obdelujejo. Na ta način smo pravzaprav dosegli prag vstopa v informacijsko družbo, ko se preprosto nekaj zgodi, kako in na kakšen način pa niti ni pomembno. Nas zanima le dodana vrednost za nas in rezultat, ki ga želimo prejeti in izkoristiti.

ROBERT GUŠTIN

KNJIGA

Razgledi

Ob predstavitvi prve knjige ekonomista Rada Pezdirja so Finance pripravile okroglo mizo o gospodarstvu v Sloveniji. Poleg avtorja so sodelovali Tone Rop, Jože P. Damijan in Milan Balažič. Je Slovenija ubrala pravo ekonomsko pot ali bi lahko napredovala hitreje?

Od Kardelja do tajkunov

BOŠTJAN BOGATAJ

"Knjiga odgovarja na vprašanja, ki niso povsem nova. Že leta 1515 so v velikem kmečkem uporu za staro pravdo zahtevali znižanje davkov, odpravo prisilnega dela, učinkovito in neodvisno sodstvo in svobodno trgovino. Kdo bi si mislil, da petsto let kasneje govorimo o istih zadevah," je rdečo nit knjige Slovenska tranzicija od Kardelja do tajkunov opisal avtor Rado Pezdir. Po dvajsetih letih tranzicije se Pezdir sprašuje, zakaj je država do državljanov tako pokroviteljska in ne pusti dihati, zakaj so po vseh reformah strukturni kazalci začeli kazati, da Slovenija zaostaja za drugimi tranzicijskimi državami. Knjiga ni zgolj ekonomska, ampak posega tudi v politiko, znanost in filozofijo, odgovarja na vprašanje, kakaj Slovenci nismo bolj ambiciozni, zakaj ne zahtevamo več od sebe in države. Še več, Pezdir pravi, da smo Slovenci že od Marije Terezije je navajeni, da država prevzema odgovornost za našo osebno svobodo.

Anton Rop se je sprva branil, da je prišel v volčji breg,

med liberalce in bo morda edini pozitivno ocenil slovensko gospodarstvo v zadnjih dvajsetih letih: "Ob najnovejših številkah se lahko zelo zabavamo, saj razlagajo povsem drugačno zgodbo, kot je predstavljena v knjigi." Slovenska tranzicija z drugimi tranzicijskimi državami v knjigi sicer kaže relativno črno sliko. "Slovenija je bila relativno stabilna po vseh kazalcih, druge države pa so šle skozi bolj dinamični razvoj. Po drugi strani smo imeli do sedaj le en velik padec v gospodarski aktivnosti, to je ob osamosvojitvi. Druge države so imele vsaj še en do dva padca, danes se finančna kriza na Slovaškem, v Latviji, Estoniji, ..., kaže veliko bolj kot pri nas, so v veliki recesiji," pravi Jože P. Damijan.

Strinja se, da slovenska družba ni pripravljena na radikalne spremembe, pravi Damijan in dodaja, da bo Slovenija tudi v prihodnje zelo uspešna, saj nima možnosti, da bi bila neuspešna, pa čeprav s "slovenskim načinom tlačimo podjetne posameznike". "Trenutno stanje duha govori o koncu ekonomskega libera-

Rado Pezdir: "Razbijmo sistem kolektivnih plač. Kolikor nekdo naredi, toliko naj dobi, pa bomo imeli višje plače." / Foto: Gorazd Kavčič

lizma. Knjiga pada v čas, ko govorimo o globalni recesiji in nagovarja mandatarja k zmernemu tveganju, k širitvi svobode trga, proti monopolu, k regulaciji trga dela, transparentni privatizaciji in podobno," meni Milan Balažič in se ob primeru Mercatorja sprašuje, ali naj država res znova prevzame odgovor-

Slovenija še vedno drsi na lestvicah konkurenčnosti, saj gospodarstvo na levi obvladuje tovariškijski, na desni pa domačijijski kapitalizem. Rado Pezdir in liberalci prisegajo na vladavino prava, zato je boj proti tajkunom le vzpostavitev močne države z reguliranim trgom, na katerem pa država ne sme sodelovati. Sodelu-

joči so spregovorili tudi o koncentraciji kapitala, ki so jih 'pridelale' vse tranzicijske države, le način je bil drugačen, pa o državnih pomočeh oziroma ali bi bilo bolje podjetja, ki ne morejo zagotoviti 700 evrov plače, zapreti in tudi o tem, da mora gospodarska rast voditi k višjim plačam, sicer rast nima smisla.

Še več, Pezdir pravi, da smo Slovenci že od Marije Terezije navajeni, da država prevzema odgovornost za našo osebno svobodo.

Trubarjev album

164

IZ STARIH ČASOV

MIHA NAGLIČ

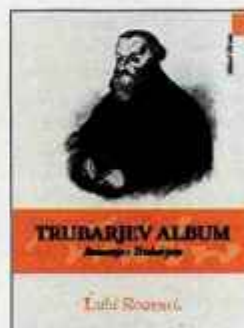

V Trubarjevem letu 2008 je izšla cela vrsta novih knjig, povezanih s 500-letnico "našega literarnega Kolumba". Ena najbolj imenitnih je gotovo Trubarjev album, monografija, katere avtor je bibliotekar Mihael Glavan, izdala pa jo je Mladinska knjiga. Album ima 17 poglavij, naslovi so zgovorni, zato jih kar naštejmo: Mladost v mlinu (1508-20), Uka žeja (1520-30), Mladi duhovni pastir v Laškem (1530-36), Pridigar v Ljubljani (1536-40), Pridigar v Trstu (1540-42), Kanonik v Ljubljani (1542-47), Stvariteljstvo v tujini (1548-53), Kempten (1554-59), Nadaljevanje svetopisemskega prevajanja, Biblijski zavod v Urachu (1560-62), Superintendent v Ljubljani (1562-65), Pregnane na Nemškem (1565-66),

Zrela ustvarjalna leta (1567-79), Tübingen, versko in izobraževalno središče (1550-95), Poslavljanje (1580-86), Romanje v naš čas (1586-2008), Nova najdba ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva, Viri in literatura.

V albumu skuša Glavan tudi na novo pojasniti "čudež prve slovenske knjige". "Vprašanje, zakaj se je Trubar odločil, da se loti pisanja in natisa prvih slovenskih knjig, že stoletja vznemirja raziskovalce in ljubitelje. Mirko Rupel v svoji temeljiti monografiji meni, da predvsem iz dveh razlogov, iz ljubezni do svojega trpečnega ljudstva in iz verske gorečnosti, da mu pred oči pravo evangeljsko besedo. Poudariti je treba še dejstvo, da se je Trubar zaradi lastne izkušnje zelo dobro

zavedal pomena govorjene besede, ki pa je hitro minljiva, kakor gledališka predstava, pa tudi razumeti in doživeti, a tudi popačiti jo je mogoče na več načinov, čeprav jo ljudje skušajo večsmiselno interpretirati, za kar je imel več kot dovolj zgledov v sočasnih teoloških vrenjih po Evropi, nič manj pa iz svoje ljubljanske službe. Tako mišljenje se je izkazalo za zelo daljnovidno, saj se je leta 1561 reševal sumničen prav s svojimi knjigami (Register, 1561). Za svoj korak k prevajanju in tiskanju je imel vzpodbudo že v tistem tolikokrat citiranem stavku iz Pisma Rimljanom (Rim 14,11): 'Kajti pisano je: Kakor živim, pravi Gospod, se bo pred mano upognilo vsako koleno in vsak jezik bo sla-

Mihael Glavan, Trubarjev album, 2008

vil Boga." Vsak jezik, torej tudi slovenski! "In čudež se je zgodil. Gotovo se je nanj dolgo in mukotrpno pripravljalo, toda ustvaril ga je hitro, odločno in pragmatično. Začel je pri temelju, s katekizmom, da bi bila stavba jasna in trdna."

Nekaj let po izidu Katekizma (1550) je Trubar svojo odločitev še enkrat utemeljil: "Sv. Pavel prištevata tudi raznovrstne jezike med darove sv. Duha, a Bog mi je iz posebne milosti zaradi Jezusa Kristusa naklonil znanje slovenskega jezika, kakor ga govore v deželi Kranjski, pa sem v njem pridigal, kakor veste, sedemnajet let v raznih krajih slovenskih dežel; razumem tudi precej latinsko, nemško in laško. To torej in moja vest sta me gnala k temu prevajanju ..." (Ta prvi del tige noviga testameta, 1557, iz nemškega posvetila). Čudež prve slovenske knjige je torej iz dvojega: iz Božje besede in iz Trubarjeve vesti in ljubezni do Božje in do slovenske besede.

SLOVENCİ PO SVETU

Razgledi

Z Lubnikom med argentinskimi Slovenci (2)

Čilenci spoštujejo Indijance

MARIJA VOLČJAK

Polet v Južno Ameriko je trajal kar štirinajst ur. Preleteli nismo samo Atlantika, temveč tudi Argentino in pristali na pacifiški strani, v Santiagu, prestolnici Čila.

Ob pristanku so me spremljali mešani občutki, saj mi je spomin prikladal 11. september 1973, ko je vojaška hunta v Čilu strnoglavila socialističnega predsednika Salvadora Allendeja. Na ulice so pridrveli tanki, Allendeja so našli mrtvega, izginilo je več kot tri tisoč ljudi, več kot tisoč brez sledi, z

letal so jih metali v ocean ... Dogodki izpred petintridesetih let so mi ostali v spomini zaradi pretresljivega predavanja profesorja politične zgodovine in antropologije dr. Staneta Južničja, Allendejevega osebnega prijatelja. Lahko bi rekli, da je profesor zgodovino predaval "v živo".

Vojaški diktator Augusto Pinochet je v Čilu vladal do leta 1990. Kako je danes? Sedaj imajo predsednico Michelle Bachelet, ki predstavlja zasuk v levo, v zadnjih letih značilen za vso Južno Ameriko. Na ulicah 6,5-milijonskega Santiaga je

živahno, ljudje so sproščeni, parki polni mladine, ležijo po travi, mladi pari se objemajo in poljubljajo. Avtomobili so dokaj dobri, na turističnih točkah ne manjka beračev, nekateri si zelo domiselno predstavljajo svojo bedo. Z angleščino si kaj prida ne moreš pomagati, saj pod ameriškim južnim soncem kraljuje španščina. Američanov ne marajo, kar povedo že s tem, da ne razumejo niti najbolj preproste angleške besede. Prav tako "ne razumejo" vprašanj o nekdanji vojaški diktaturi, tudi naša vodička Rosa Ma-

ria je kratka: Allende je pokazal, da so tudi reveži nekaj vredni, nekateri še vedno prisegajo nanj, kakor drugi še vedno na Pinochea. Čilenski narod je torej še vedno razdeljen.

Santiago leži na pol poti med Andi in oceanom, v kotlini, vetrov ni, zato je zrak umazan. Čilenska prestolnica sodi med sedem najbolj onesnaženih mest na svetu; je celo na drugem mestu, takoj za mehiško prestolnico Mexico city. Bogataši zato ne živijo več v mestu, umaknili so se ob vznožje Andov, kjer imajo vse udobje, tudi svoja

helikopterska pristajališča. Santiago je pomembno prometno izhodišče za pot čez Ande v Argentino, čez 3.200 metrov visoki prelaz (višji kot Triglav!). Tudi naš cilj je bila Mendoza na argentinski strani, avtobus se je vključil v nepregledno kolono tovornjakov. Prelaz je bil pomemben že pred prihodom Špancev, saj so ga uporabljali Indijanci. Na obeh straneh Andov so živeli Mapuči (ljudje zemlje), na čilenski strani jih še danes spoštujejo in Čilenci so mešanci Indijancev in Špancev. V Argentini so bolj ob strani.

Z angleščino
si kaj prida
ne pomagaš,
pod južnimi
ameriškiimi
zvezdami
kraljuje
španščina.

Berači si zelo domiselno predstavljajo svojo bedo.

Čilenci so mešanci Špancev in Indijancev.

Med sosedi

118

SLOVENCİ V ZAMEJSTVU

V kulturnem domu v Pliberku je bil sredi novembra koncert v počastitev 80-letnice rojstva Valentina Polanška. Koncert je organizirala Slovenska prosvetna zveza, ki je pred tem pripravila na Obirskem pri Železni Kapli, kjer je Valentin Polanšek živel, simpozij in literarni večer. Valentin Polanšek se je rodil leta 1928 pri Hojniku v Lepeni pri Železni Kapli, zaradi hude bolezni pa je umrl leta 1986. Njegova družina je preživljala najhujše oblike nacistične vladavine v Avstriji. Oče je umrl v koncentracijskem taborišču Dachau, zaradi nacističnega nasilja pa so umrli ali so bili zaprti še nekateri svojci. Medvojno trpljenje je trajno zaznamovalo Polanškovo osebnost, vendar ni rodilo maščevalnosti. Kot dolgoletni učitelj in ravnatelj ljudske šole na Obirskem, kjer so vsi učenci znali slovensko, in kot

Emanuel Polanšek, najstarejši med petimi otroki Justine in Valentina Polanška

pisatelj, pesnik, skladatelj, komponist in zborovodja ter krajevni politik se je zavzemal za pravice Slovencev na Koroškem in zagovarjal sožitje različnih kultur in jezikov. Bil je dolgoletni predsednik Slovenske prosvetne zveze. Zaradi

Polanškovega delovanja in ugleda je marsikateri Slovenec na Koroškem, še posebno v Železni Kapli in okolici, ostal zvest svojemu narodu in njegovemu jeziku. Svoje šolarje je 33 let, kolikor je bil učitelj na Obirskem, prepričeval, da morajo nadaljevati šolanje v Celovcu, ker bodo lahko z znanjem lažje kot Slovenci uspevali v življenju. Stevilni otroci iz kapelskih grap so morali vstajati sredi noči, da so bili zjutraj pravočasno na najbližji železniški postaji na vaku za Celovec.

Na koncertu v Pliberku so nastopili Komorni zbor Borovlje in ansambel Drava iz Borovlj, otroški, mladinski in moški pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Valentin Polanšek z Obirskega, kvintet bratov Smirtnik in moški ter mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Danica iz Št. Prijoža. Na odru niso bili redki,

Marta Polanšek in predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Avguštin Brumnik / Foto: Jože Košnjek

ki jih je učil in za petje navdušil prav Valentin Polanšek. Slovenska prosvetna zveza je ob tej priložnosti izdala tudi pesmarico Polanškovih pesmi. Hčerka Marta Polanšek, ki je po očetu leta 1982 prevzela vodenje ljudske šole na Obirskem, je o njem dejala: "Moj oče je bil vesel in

nasmejan, z velikim smislom za humor. Ko pa nas je peljal na svoj rojstni dom, ki so ga med vojno požgali, številne svojce pa pobili, se je zresnil. Kot otrok nisem vedela zakaj. Ko sem odrasla, sem zvedela, kako velik krivi davek je pod nacistom plačala naša družina."

JOŽE KOŠNJEK

USODE

Razgledi

Stopinje skozi preteklost

Moj stari oče Luka

MILENA MIKLAVČIČ

V nadaljevanju pa lahko berete Franckine spomine na očeta Luka.

Oče Luka je zelo rad nagovarjal ženske, otroci so vse slišali, nikoli pa niso vedeli, ali jih nagovarja zares ali za hec, zlasti še, ker so mu te rade kaj ostrega zabrusile nazaj.

O tem, kakšna je bila njena življenjska pot po tistem, ko je morala iti služiti, pa je povedala:

"Najprej so me poslali k Jesenku v Goli vrh. Bila sem zelo nesrečna, morala sem paziti ovce, že zjutraj ob sedmih sem jih gnala na pašo, imela sem slabe čevlje, pa sprane nogavice, zmeraj sem se ovijala v jakno pokojne mame. Spala sem na slamnati plevnici,

gledala sem skozi streho, na kateri je bila razpokana opeka. Nenehno me je zeblo. Zjutraj smo jedli medlo, potem pa so nas že nagnali k poslu. Spominjam se nekega starčka, bolehnega, ki so ga imeli pri hiši, bil je edini, ki je bil prijazen do mene. Vsako jutro mi je rekel: "Ane, žalostna si, pa mamosi izgubila?"

Zdržala sem le kakšne tri mesece, v šolo so me bolj poredko pošiljali, brigalo je koga, ali znam pisati ali ne. Ko sem po treh mesecih ušla domov, me je oče hudo natepel. Še danes se mi pozna brazgotina zadaj na temenu, kost se mi ni nikoli prav zarasla. Sestra Micka me je morala odpeljati nazaj. Kakšne slabe abarnke sem imela, pa švoh čevljev! Oče me je v svoji ihti

tudi pozneje večkrat natepel, padlo je, kamor je padlo, najraje je mlatil z grabljami, ki so visele v veži.

Ko sem od Jesenka ušla drugič, sem šla po drugi poti, ne takoj domov. Ustavila sem se pri Trohovem mlinu, na sebi sem imela ene hlačke z loputnikom, pa tresla sem se od strahu. Preden sem potrkala na vrata, sem stisnila k sebi mamino ruto, v kateri sem imela vse svoje premoženje.

"Ja, kod pa ti hodiš?" je rekla Marjanca iz mlina, zelo pobožna je bila, vsak dan je hodila v cerkev. Zelo sem se ji smilila in takoj mi je želela pomagati. Dala mi je jesti, potem pa me je prišla za roko in me peljala k Podgoznu. Še danes se spominjam, da sva prebredli nek potok, čevlje sem

nosila v rokah, pot je bila zelo slaba, hiše pa ni in ni bilo videti. Bog jim daj dobro na onem svetu! Marjanca stopi v hišo, potem se prikaže gospodinja, še danes sem jim hvaležna, ker so bili tako dobri z menoj. Ostala sem več let, ki so bila zelo lepa. V mlinu sem gonila gepl, kajti šele čez čas so naštimali junce, da so opravljali to delo.

Ob nedeljah smo hodili k maši, tudi v Žiri. Ko sem prvič prišla domov, me je oče spet nagnal, ker je mislil, da sem ušla.

Pri 14 letih sem dobila svoje stvari, nihče mi ni nič povedal, enkrat sem prišla ravno domov na obisk, pa me je lulat tiščalo, šla sem v šalo, počepnem, nič me ni bolelo, pa vidim kri, o groza. Zmeraj sem hodila v šalo,

na stranišče se nisem upala iti, ker je bilo zmeraj popackano. Čez nekaj let so potem naredili za svinjakom novega, ki je bil lepši.

Ko hočem potegniti hlačke gor, vidim rdeč flek. O, Marija, kaj je sedaj z menoj, a bom umrla, ali kaj. Tresem se kot šiba na vodi, pa pride mačeha, stečem k njej, jokala sem, ona me prime za roko in mi reče, nič se ne sekiraj, nič ne bo hudega, to ima vsaka punca. Zelo potihlo je govorila, kot bi ji bilo nerodno.

Moje življenje se je čudno pletlo, dobila sem delo v tovarni na Trati, nato v Kranju v Jugobruni, pa v Zagorju. Nekaj časa sem delala tudi v gostilni ... Eh, nič kaj prida življenje, ti rečem. Težka mladost mi je kot mlinski kamen visela za vratom ..."

Marjanci sem se zelo smilila in takoj mi je želela pomagati. Dala mi je jesti, potem pa me je prišla za roko in me peljala k Podgoznu.

www.lidl.si

Kovček z orodjem, 125-delni

- Z obsežnim orodjem za mobilno uporabo v gospodinjstvu, delavnici in garaži
- Najpomembnejše orodje boste imeli takoj pri roki: vijaki, ključ, izvijači, kleščice, nasadni ključ, nastavki itd.
- V visokokakovostnem kovčku za shranjevanje

kompl. €44.-*

Cenejeje!

OD ČETRKA, 27. 11. 2008

-50%

Čebula

- razred I
- cena za 2-kg-mreža

27. 11. - 29. 11. 2008

Polov (dva cene)

€3.39*

Pomaranče

- razred I
- cena za 2-kg-mreža

24. 11. - 29. 11. 2008

Cenejeje!

€1.99*

Sesalec za suho in mokro sesanje

- Praktičen univerzalen čistilec za popolno čistočo
- Sesa mokro in suho umazanijo – idealen za čiščenje avtomobila, delavnice ali garaže
- 30 l zbiralnik – iz nerjavečega jekla
- Stabilno vozno ogrodje
- 5 funkcij sesanja in pihanja
- Z vgrajeno vtičnico do 2.200 W
- Čev sesalca 400 cm
- Vklj. z obsežnim priborom

kos €64.99*

PARUSIDE 1500 W

Klementine

- razred I
- cena za 2,3-kg-gajbica

27. 11. - 29. 11. 2008

Cenejeje!

€1.79*

BIO

Bio korenje

- razred I
- cena za 1-kg-vrečka

24. 11. - 29. 11. 2008

Cenejeje!

€1.89*

Cvetoče rastline

- v keram. lončku • več vrst
- P 15 cm; V 25 cm
- cena za kos

27. 11. - 29. 11. 2008

Cvetlični nasvet

€3.99*

NAŠA KOMBINIRANA PONUDBA – PRIPRAVITE SVOJO PICO!

Testo za pico

- z omako
- 600-g
- € 1.98/kg

-40%!

€1.19*

Mesni narezek

- več vrst
- 200-g
- € 5.95/kg

-40%!

€1.19*

Sir Ementalec

- nariban
- 200-g
- € 4.75/kg

-36%!

€1.95*

Skupaj samo €3.33

27. 11. - 29. 11. 2008

Ledeni čaj

- več vrst
- 2-l
- € 0.25/l

-32%!

€0.49*

27. 11. - 29. 11. 2008

Kuhinjske brisače

- troslojne
- 4 x 51 listov
- € - 32/kos

-25%!

€1.29*

27. 11. - 29. 11. 2008

LITERATURA

Razgledi

"V preteklosti sem zaradi spletnih projektov poniževal vrednost knjige. Danes, ko opažam, da je množica mlajših avtorjev že izdala svoje prve knjige, se tega podcenjevanja sramujem in želim svoje najboljše besede pustiti na papirju," pravi Medvoščan Gregor Rozman.

Zgodbe, vredne knjižne objave

GREGOR ROZMAN, ZMAGOVALEC FESTIVALA MLADE LITERATURE URŠKA

MAJA BERTONCELJ

Na Festivalu mlade literature Urška, ki je potekal v Slovenj Gradcu, so gostili najboljše mlade slovenske literarne ustvarjalce. Zmagovalec festivala pa je postal 34-letni Medvoščan Gregor Rozman, ki je sicer kot uradnik zaposlen na Občini Medvode.

Postali ste zmagovalec med slovenskimi mladimi ustvarjalci. S kakšnimi zgodbami?

"Na natečaj Urška, na katerem sem sodeloval drugič zapored, sem poslal sedemnajst zgodb o Cruxu Ansati. Večina je nastala spomladi leta 2004, ko sem objokoval prenehanje telesnih stikov z lepoticco, ki je tako postala nesmrtna muza (smeh). Rdeča nit zgodb o glavnem protagonistu Cruxu Ansati je simbolično prepletanje ankha, ključa življenja, simbola heteroseksualnosti in večnega življenja, po katerem je največji užitek in čudež človeka zalivanje zibel življenja s tekočino življenja. Glavni junak, Don Kihot moderne dobe, predstavljen v nekakšnem viktorijan-

skem slogu izražanja, nikakor ne more najti primerne zibel življenja, da bi mu uspelo kaj tako čudnega, viteškega in krepostnega. Čutiti je, da v dobi hedonizma in hitrem menjavanju razvad uživa, toda resnica je drugačna. Propada v samoti, pozabljen, brez prenosa genskega zapisa z drugo na tretjo osebo in s tem zagotovitve večnega življenja."

Nagrada za zmago na festivalu je natis knjige, ki bo izšla prihodnje leto. Imate za njo napisane že vse zgodbe?

"V trenutnem osnutku knjige je devetnajst zgodb, ki jih bo treba še izpiliti. Rok oddaje osnutka smo določili za marec prihodnje leto. Do takrat se lahko zgodi še kakšen dodatek, da bomo tako pri okrogli številki zgodb."

Pišete v dveh različnih slogih proze: klasičnem, s katerim ste sodelovali tudi na festivalu, in neposrednem, že kar vulgarnem. Vulgarnem v kakšnem smislu?

"Vulgarnem v tem smislu, da je morda neki skupini ljudi tak jezik sporen. Po Markizu, Puškinu in Bukov-

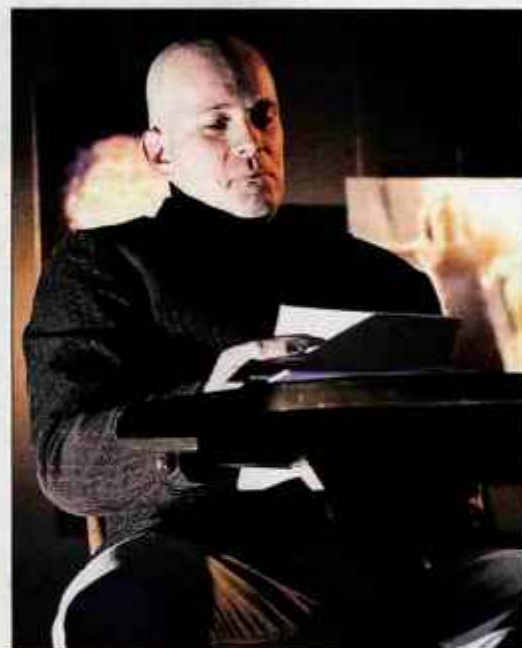
skem je bralce težko šokirati. Morda so največkrat negativno presenečeni le še brezmadežni ljudje, takih pa ni, kajti če v globalizirani liberalizaciji odnosov od teh odštejemo dvoletne, je šokiranje bralne mase danes nemogoče."

Pišete zgodbe. Predvidevam, da jih veliko preberete tudi od drugih avtorjev?

"Ne boste verjeli, toda v življenju nisem veliko bral. Vprašanje, če sem prebral več kot petdeset knjig. Zadnji knjigi, ki sem ju prebral, pa sta bili po priporočilu prijatelja, in sicer Gromačeva Črnc ter Vojnovičeva Čefurji raus."

Kakšni so vaši načrti kot pisatelja v prihodnje?

"Moja dolgoročna želja je izdaja kratkoproznih 'vulgarnizmov', po katerih sem bolj znan. Realno uresničljiva je izdaja zvočne proze v samozaložbi ali kot projekt s podporo slikarjev in oblikovalcev v Mladinskem kulturnem centru v Medvodah, s katerim že nekaj časa uspešno sodelujem na področju intermedialnih umetnosti.

Gregor Rozman / Foto: Matic Zorman

Zgoščenka bo vsebovala izpoved pol robota in pol človeka, ki ga petsto let po letošnji petstoti obletnici Trubarjevega rojstva najdejo v neki kleti pod ruševinami kot edinega preživelega, ki še razume slovensko. Skladno s Trubarjevim rekom

Stati inu obstati pa ta umetni stvar zaradi posledic vojne nima več nog, da bi na njih stal. S temnim scenarijem projekta želim opozoriti na zanemarjanje rabe slovenskega jezika med angleško govorečo in slengovsko mladino."

"Moja dolgoročna želja je izdaja kratkoproznih 'vulgarnizmov', po katerih sem bolj znan."

Začaran krog

7

SEDMICA

MARJETA SMOLNIKAR

Organizacija združenih narodov je petindvajseti november razglasila za mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. Do desetega decembra poteka po vsem svetu akcija, ki naj bi nasilje nad ženskami vsaj zmanjšala, če že ne povsem ustavila.

Nasilje nad ženskami je brez prepoznavnega obraza. Pomeni, da je splošno razširjen pojav, ne glede na družbeno, gospodarsko, versko ali kulturno okolje. Po mnenju strokovnjakov je nasilje nad ženskami posledica neenakovredne porazdelitve družbene moči med ženske in moške in ena glavnih ovir za prenašanje spolne neenakosti v družbi. Nasilje

nad ženskami je torej začaran krog, ki neposredno ne ogroža le žrtve, pač pa celo mir, varnost in demokracijo v svetu.

Nasilje nad ženskami (in v družini nasploh) ni nič več in nič manj kot zločin. Do njega ne prihaja zaradi denarja ali katerih drugih gmotnih dobrin, ampak iz gole in čisto navadne objestnosti. Se pravi, nasilni partnerji se odločijo za zlorabljanje in se nasilno vedejo kratko malo zato, da izkazujejo nadzor in moč nad ženskami. Poleg nasilneža nosi velik del odgovornosti za tovrstno izkazovanje moči tudi država: če se nasilje dogaja v zasebnosti družinskega okolja, se ne pomeni, da država zanj ni odgovorna.

Med drugim je država odgovorna zaradi neprimerne kaznovne politike; če velja, da je nasilje nad ženskami zločin, potem bi morale vladne ustanove žrtvam tovrstnega zločina zagotoviti tolikšno stopnjo varnosti in pomoči, kolikor so jih deležne žrtve drugih zločinov. Žal je praksa še vedno na strani močnejšega.

Poleg nasilnega posameznika in države kot najhujše družbene entitete nosi del odgovornosti za nasilje v družini tudi žrtev sama. Nasilno vedenje je namreč pogosto naučeno (se pravi, pridobljeno) in se kot način obravnavanja medsebojnih odnosov ponavlja iz generacije v generacijo.

Če predpostavimo, da nima pretepanje žensk niti družbene niti gospodarskega niti verskega niti kulturnega ozadja, pa je manifestacija in oblika nasilja nad ženskami vendar odvisna od socialnih in kulturnih norm ter dinamike v posameznem družbenem, gospodarskem in političnem okolju. Kar daje, nenazadnje, upanje, da je tovrstni zločin mogoče (dolgoročno) kolikor toliko uspešno zatreti.

V Sloveniji, ki velja za ljubko in prijazno deželico na sončni strani Alp, je resničnost več kot kruta. Po uradnih podatkih je namreč pretepena vsaka petu ženska. Koliko jih je pretepenih in drugače trpinčenih zunaj

uradnega nadzora, ostaja veliko vprašanje. Še zlasti so pri nas in tudi v drugih evropskih državah, na "udaru" ženske na podežlju, kjer je moški praviloma lastnik nepremičnin, poleg tega pa je za podeželje neprijemno bolj kot za mestno okolje značilno pomanjkanje zasebnosti in zaupnosti. Povedano drugače, v Sloveniji so vladni in nevladni programi pomoči praviloma centralizirani v mestih.

Ker še v nobeni demokratično izvoljeni slovenski vladi ni bilo toliko ministrice, kot jih je v aktualni, upravičeno pričakujem, da se bo vlada Boruta Pahorja reševanja tega vprašanja lotila z vso resnostjo in z veliko vtno.

Na denarnih trgih je suša

Banka Slovenije ne more prisiliti poslovnih bank k dajanju posojil, poudarja guverner Banke Slovenije, saj so samostojne delniške družbe.

STEFAN ŽARGI

Ljubljana - V torek je bila na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) še ena pomembna razprava o kriznih razmerah v gospodarstvu, saj se je

instrumentov na odprtem denarnem trgu, da bi pospešila likvidnost. Žal pa vse kaže, da ti ukrepi niso zadostni. Bistveno so, v nasprotju z dosedanjimi praksami, povečali nabor dokazil o primernem

okolju dve milijardi, prihodnje leto pa tri milijarde evrov. Denar za ta odplačila banke zbirajo, kar daje vtis, da se "kopljejo v denarju", ker pa se mehanizem državnih poroštev še ni "prijel", denarja

beleži za sedem odstotkov primanjkljaja. Ključno vprašanje bo konkurenčnost slovenskega gospodarstva, ki je odvisna od stroškovne učinkovitosti, to pa je načela visoka inflacija in rast stroškov dela. Nujno bo v socialnem dialogu ta gibanja obrniti, sicer bodo v času recesije to hude obremenitve, ki bodo zahtevale dolgotrajno prilagajanje (prilagoditev cen, zniževanje plač, odpustitve). Gospodarstvenikom je dr. Kranjec svetoval, da se za pomoč obrnejo na politike.

Gospodarska kriza je že tu

V razpravi, ki je sledila, je sodelovalo kar 14 gospodarstvenikov od 38 prisotnih in vsi so potrdili, da je kriza že tu. Opozorili so, da sedanjih razmer ni mogoče primerjati s krizo v 90. letih, saj so tedaj lahko izgubo jugoslovanskih trgov nadomestili s preorientacijo na zahod, danes pa nimajo kam, saj se na mednarodnih trgih pojavlja protekcionizem velikih gospodarstev. Nujna je razbremenitev gospodarstva, nadaljnja omejitev sive ekonomije, država pa bi morala poseči na področje cen energije, ker so te zaradi liberalizacije trga podivjale. Nujno je povečati investicijski del javne porabe, država pa bi morala prva postati redni plačnik. Letošnji relativno še ugodni rezultati poslovanja ne bi smeli biti osnova za visoke davke. Guverner dr. Kranjec se je z večino strinjal, dodal pa, da je očitno, da je recesija za uravnoteženje nujna, tako za podjetja kot za posameznike pa velja, da je dobro imeti rezervo za hude čase.

Bomo v krizi še konkurenčni

Bolj od pomanjkljivega servisiranja gospodarstva s strani bank bo gospodarsko krizo, po mnenju guvernerja BS, povzročilo upadanje naročil iz tujine. Krizo bomo torej uvozili. Ocenil je, da je bilo gospodarstvo lani pregreto, kar je tudi vzrok za visoko slovensko inflacijo. Letos bo gospodarska rast v Sloveniji še pozitivna, nihče pa si ne upa napovedati, kako bo prihodnje leto. Tekoči račun Slovenije v menjavi s tujino

zastavnem premoženju, znižuje se osnovna obrestna mera, močno se podaljšuje ročnost sredstev.

Banke zbirajo denar za svoje dolge

Za slovenske poslovne banke je dr. Kranjec dejal, da so zdrave, okuženi deleži so zanemarljivi, likvidnost pa hromi dejstvo, da lahko naše banke iz depozitov gospodarstva in prebivalstva pokrijejo okoli 65 odstotkov denarja, potrebnega za kreditiranje. Preostalih 35 odstotkov pa morajo naše banke dobiti na denarnem trgu in prav pri tem so na mednarodnih trgih, kjer je zavladalo veliko nezaupanje, izredno velike težave. Naše poslovne banke imajo okoli 16 milijard evrov (večinoma dolgoročnega, tudi do dvajset let dolga, od česar zapade letos v plačilo

seje upravnega odbora zbornice udeležil guverner Banke Slovenije (BS) dr. Marko Kranjec, ki je zbranim slovenskim gospodarstvenikom razložil pogled na sedanjí položaj z vidika najvišje slovenske finančne ustanove. Že uvodoma je zavrnil kritike, da BS ni dovolj aktivna za to, da bi banke bolj podpirale gospodarstvo, saj so to samostojne delniške družbe, ki jim BS ne more ukazovati. BS je za poslovne banke regulatorni in nadzorni organ, vstop Slovenije v evrsko območje pa je BS odzval vzvode samostojne denarne politike.

Ukrepi ECB niso zadostni

Sicer pa je guverner gospodarstvenikom razložil, da se je Evropska centralna banka (ECB) na krizne razmere odzvala prva na svetu in že v avgustu 2007 uporabila vrsto

Vinjete ogrožajo avtocestni program

Prometni minister ni želel tvegati z nepremišljeno podražitvijo vinjet. Nujen je vzdržni sistem cestninjenja.

STEFAN ŽARGI

Ljubljana - Vsekakor je vest o ceni vinjet za vožnjo po slovenskih avtocestah težko pričakovana "novica tedna" in minister za promet Patrick Vlačič je v sredo potrdil, da se je vlada odločila, da dosedanjih cen vinjet ne spreminja. In to čeprav bo po obstoječem sistemu in projekciji porabe cestnine v letu 2009 okoli 55 milijonov evrov primanjkljaja v osnovnem avtocestnem programu za obstoječe obveznosti Družbe za avtoceste v RS (DARS). Po nje-

govih besedah v trenutnem sistemu v prihodnje ne bodo mogli pobrati niti toliko denarja od cestninjenja, da bi pokrivali obveznosti, ki so nastale do tega trenutka pri gradnji avtocest v Sloveniji. Kot je pojasnil, poleg osnovnega obstaja še dodatni avtocestni program, ki je ocenjen skupaj na približno 1,6 milijarde evrov, in razvojne osi, za katere je ocena 2,6 milijarde evrov. Kot prednostni ukrep je minister napovedal ustanovitev skupine, v kateri bodo predstavniki ministr-

Patrick Vlačič

stvo in za finance in ki naj bi pripravila predlog sistema, ki bo omogočal vzdržnost avtocestnega programa. Od večraj so torej na pooblaščenih prodajnih mestih v prodaji letne vinjete z veljavnostjo od 1. decembra 2008 do 31. januarja 2009 po ceni 55 evrov, enaka ostaja tudi cena polletnih vinjet, prav tako pa se še niso odločili, ali bodo uvedli tudi vinjete za krajše obdobje. V Bruslju bodo sporočili le, kot je dejal minister, da pripravljajo spremenjen, bolj pripravljen sistem cestninjenja.

KRANJ

Elektro Gorenjska ponuja popust

Iz gorenjskega distributerja električne energije, družbe Elektro Gorenjska, so sporočili, da s 1. januarjem uvajajo 18-odstotni popust na dodatek za storitev vodenja računa za vse tiste odjemalce, ki mesečne obveznosti za porabljeno električno energijo plačujejo preko trajnika. Nove možnosti prihrankov pri porabi električne energije pa Elektro Gorenjska predstavlja tudi z uvedbo posodobljene aplikacije t. i. eStoritev, predstavljene na spletnem mestu podjetja <http://www.elektro-gorenjska.si/>. Pregled porabe električne energije na merilnem mestu, prijava na e-račun, arhiv prejetih e-računov, prijava na nekontaktni način obračuna električne energije ter oddaja števnega stanja za obračun električne energije so le nekatere izmed storitev, ki bodo zagotovo pripomogle k racionalnejši in učinkovitejši porabi električne energije, dobrine, za katero moramo odgovorno skrbeti vsi uporabniki. Š. Ž.

KRANJ

Spremembe v vodstvu podjetja Iskratel

Kot so sporočili iz družbe Iskratel, je med vodstvom podjetja in direktorjem področja Produkti in rešitve prišlo do pomembnih razhajanj v pogledih na delovanje in nadaljnji razvoj podjetja. Odbor skupščine je na predlog glavnega direktorja sprejel sklep o prekinitvi sodelovanja z direktorjem področja Francem Dolencem. Kot smo izvedeli, se je Dolenc zavzemal za nadaljnji širok razvoj, vodstvo pa za večjo specializacijo. Od srede, 19. novembra, je vršilec dolžnosti direktorja področja Produkti in rešitve dolgoletni sodelavec in dosedanjí vodja sektorja Jože Gašparič. Iskratel bo nadaljeval svojo produktno razvojno strategijo kot visokotehnološko podjetje z lastnim razvojnim področjem, znanjem in tehnologijo. Š. Ž.

Loni je bilo varčevanje obrestna mera do 6,50%

HRANILNICA LON d.d., Kranj
04 28 00 777 www.lon.si info@lon.si

Gorenjska Banka
Banka s poslabom

IŠČETE POSLOVNE PROSTORE V KRANJU?

PRODAMO
POSLOVNE PROSTORE NA PLANINI, V
VREČKOVI ULICI 3

LOKACIJA
Poslovni objekt se nahaja v stanovanjskem kompleksu na Planini, v neposredni bližini doma upokojencev. Prodaja se celoten objekt. Do prodaje je možna oddaja posameznih prostorov. Prostorji so primerni za trgovsko, storitveno oz. pisarniško dejavnost.

VELIKOST
Objekt je bil zgrajen leta 1977 in meri skupno 292,13 m² (od tega je 131,37 m² kleti in 160,76 m² pritličja).

CENA
Prodajna cena znaša 248.310,50 EUR oz. 850 EUR/m². Cena morebitnega najema pa za pritličje znaša 8 EUR/m² in za najem kleti 3 EUR/m².

INFORMACIJE
Rok za zbiranje ponudb je 8 dni po objavi. Ponudbe pošljite v zaprti kuverti na naslov: Gorenjska banka, d. d. Kranj, sektor splošnih poslov, Bleiweisova cesta 1, 4000 Kranj s pripisom "Prodaja". Prednost pri izbiri bo imel ponudnik, ki bo ponudil višjo ceno. Banka si pridržuje pravico, da ne sklene kupoprodajne pogodbe z nobenim od ponudnikov. Podrobne informacije po telefonu: 04/208-44-77.

Gorenjska Banka
Banka s poslabom

Kuhali jedi iz drobnice

Društvo rejcev drobnice Škofja Loka je Pri Ažbetu doma v Dolenčicah, po domače Pr' Matečk, pripravilo kuharsko delavnico jedi iz drobnice.

BOŠTJAN BOGATAJ

Dolenčice - "Za jedilnik smo izbrali jedi, pri katerih lahko porabimo meso celotne drobnice in ne le najboljših delov," nam je ob sredini delavnice povedal **Janez Kisovec**, predsednik društva. Kuharske delavnice društvo prireja v sklopu rednega letnega programa dela, vedno v drugi občini na Škofjeloškem.

glav drobnice, večina ima trope po 20 do 40 glav koz ali ovc, le trije ali štirje pa se intenzivno ukvarjajo z drobnico in imajo trop okoli sto glav drobnice. "Opažamo, da se zanimanje za meso iz drobnice povečuje, saj ga trenutno celo primanjkuje. Kakih posebnih prijemov za prodajo zato člani ne uporabljajo, imajo svoje ustaljene prodajne kanale," pojasnjuje

Matjaž Kisovec je predstavil bogat jedilnik iz mesa drobnice.

Demonstrator delavnice, kuhar **Matjaž Kisovec**, je pripravil jedilnik za bogato kosilo iz mesa drobnice: beli sir iz ovčjega sira, mesno zelenjavno obarbo, pražena jagnječja jetra in ocvrte mesne cmocke ter pečeno jagnječje stegno, ocvrt jagnječji kotlet in jagnječjo rulado.

Med 140 člani društva jih je veliko, ki imajo le po nekaj

Germana Pirk, strokovna tajnica društva.

Zato pa člani z zanimanjem prisluhnejo nasvetom strokovnjakov za pripravo hrane, saj želijo tudi sami ponuditi okusne jedi iz drobnice. Društvo za širjenje porabe sicer sodeluje na vsakoletnih prireditvah, kjer degustacijsko ponudijo pečene jagnje ali kozlička.

Na obisku pri kmetici leta

"Nikoli se nisem sramovala, da sem kmetica. Na to sem celo ponosna," pravi **Štefka Pavlin** s Police pri Naklem, letošnja kmetica leta.

CVETO ZAPLOTNIK

Z mozem sta kmetijo, preden sta jo predala hčerki **Andreji**, skupaj obdelovala 41 let. Koliko se je v tem obdobju spremenila kmetija, način kmetovanja ...?

"Razlika je res velika. Nekdaj je bilo v hlevu prostora le za deset govedi in dva konja, pridelovali smo tudi repo in proso, vsak dan vozili v hlev svežo krmo, na roke pleli njive ... Danes kmetija obsega 26 hektarjev kmetijskih zemljišč in 22 hektarjev gozda. V hlevu je 25 krav molznic in še približno toliko ostale mlade živine ter do štiristo do petsto kokoši nesnic, na leto vzredimo še okoli 120 prašičev. Od letne količine 150 tisoč litrov mleka ga več kot polovico predelamo doma. Pridelujemo tudi krompir ter zelenjavo. Več kot polovico pridelkov prodamo doma na kmetiji."

Je bilo včasih življenje na kmetiji kljub obilici dela bolj prijetno kot danes?

"Včasih so bili odnosi veliko bolj odkriti, pristni ... Dana beseda je nekaj pomenila. Danes še napisano včasih nič ne velja."

Tudi danes se na kmetiji tako kot nekdanj ukvarjate z različnimi dejavnostmi ...

Štefka Pavlin / Foto: Conrad Kavlič

"Kupcem, ki pridejo na kmetijo, želimo ponuditi čimveč različnih pridelkov in izdelkov, to je tudi razlog, da imamo več dejavnosti. Ponudimo jim lahko mleko in mlečne izdelke, zelje, krompir, jajca, zelenjavo ..."

Je za prodajo na domu pomembno zaledje Kranja?

"Res imamo odlično lokacijo - blizu Kranja in blizu ceste, vendar je poleg tega pomembno še marsikaj drugega: ponudba, kakovost izdelkov, pristop do ljudi ..."

Na kmetiji se ustavljajo tudi izletniki. Kaj jim pokažete?

"Pokažemo jim predelavo mleka, jim postrežemo z mlečnimi izdelki, predstavi-

mo muzej mlinskih kamnov na prostem ..."

Kmečke žene ste se organizirale, najprej v aktivne, nato v društva. Zakaj?

"Ja, nekako smo se počutili zapostavljene. V okviru društev se izobražujemo, se družimo, hodimo na izlete, na kulturne prireditve, telovadbo, plavanje, se pogovarjamo o kmetijskih in vsakdanjih problemih ..."

Kakšen je danes položaj kmečke žene?

"Kmečke žene smo si različne. Tista, ki je pogumna in samozavestna, si je izborila svoj položaj in ni zapostavljena, a veliko je še kmetij, kjer je kmečka žena dejansko po-

tisnjena ob rob, nima besede pri odločanju, ni pokojninsko in invalidsko zavarovana. Če je na kmetiji premalo dohodka, je običajno ženska tista, ki ni zavarovana."

Kaj vas pri kmetovanju najbolj moti?

"Delovna ura je na kmetiji še vedno slabše plačana kot v drugih službah. Mladi to vidijo in to je tudi razlog, da na marsikateri kmetiji opustijo kmetovanje in si poiščejo zaposlitev v donosnejših dejavnostih."

Zveza kmetov Slovenije vas je razglasila za kmetico leta. Kaj vam to pomeni?

"Ob delu na kmetiji sem z razumevanjem družine vedno našla čas tudi za delo zunaj kmetije - v organih kmetijske zadrage, v aktivu in društvu kmečkih žena, turističnem društvu, društvu upokojencev, društvu za ostetorozo, na občini, sodelovala sem tudi pri ustanovitvi zveze kmetov. Včasih si človek misli, ali je vredno za to trati čas, a ko ugotovi, da je to nekaj, kar dela z veseljem, s srcem in z dušo, pozabi na čas, tudi na kakšen strošek ... In je še toliko bolj vesel vsake pohvale, priznanja - tudi naziva kmetica leta. Nikoli me ni bilo sram, da sem kmetica. Na to sem celo ponosna."

tuš

Knjiga Zgodbe za minutko

11,99 € / kos

Plišasta igrača

- prašiček Kiky
- ovčka Gaja
- racman Jaka

velikost: 65 cm

16,90 € / kos

-50% KLUB CENA

Redna cena: € 33,80

Ponudba velja samo v Tuš supermarketih do 31. 12. 2008 oziroma do prodaje zaloga.

KRANJ

Kmetje lahko uveljavljajo višjo silo

Če kmet zaradi višje sile ne more izpolniti vseh obveznosti iz zahtevka za uveljavljanje neposrednih plačil, mora to pisno sporočiti agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja. Za neizpolnjevanje obveznosti se šteje, da so bile kmetijske rastline, ki jih je spornoladi posejal in prijavil v zbirni vlogi, v polnih neurjih s točo tako poškodovane, da jih je predčasno preoral. Kmet lahko uveljavlja višjo silo za takšna zemljišča v primeru, če je na občino oddal zahtevek za izredno oceno škode, ki so jo v kmetijski pridelavi in na pridelkih povzročili deževje, poplave, močan veter in toča, in če je občinska komisija potrdila najmanj 51-odstotno poškodovanost. Seznam oškodovancev, ki so jih prizadela neurja 13. in 14. julija, 8., 15. in 16. ter 23. avgusta, pa tudi stopnja poškodovanosti sta objavljena na spletni strani ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v rubriki Aktualne teme. Na seznamu so tudi nekateri gorenjski kmetje, ki imajo do 5. decembra čas, da višjo silo prijavijo agenciji za kmetijske trge. V vlogi morajo navesti GERK-e za zemljišča, ki so jih predčasno preorali, in razlog za to. Na primer: toča mi je 23. avgusta popolnoma uničila pridelek krompirja, zato sem jo preoral. C. Z.

BLEJSKA DOBRAVA

Kako bolje izkoristiti kmetijske stroje

Govedorejsko društvo Zgornje Gorenjske vabi v torek ob 10. uri v kulturno gasilski dom na Blejski Dobravi na predavanje z naslovom 5 kmetijsko mehanizacijo do dodatnega dohodka. Predavala bo mag. Olga Oblak, specialistka za agrarno ekonomiko pri Kmetijski gozdarskem zavodu Kranj, ki bo predstavila možnosti za boljše izkoriščenost kmetijskih strojev, smiselnost nakupa nove kmetijske mehanizacije in možnosti za registracijo dopolnilne dejavnosti izvajanja strojnih storitev. C. Z.

Kako se izogniti antibiotikom?

Sobota, 29. 11., od 10. do 14. ure v Planetu Tuš Kranj

V Planetu Tuš skrbimo tudi za vaše zdravje. Tako vsak mesec pripravljamo Deželo zdravja, v okviru katere pripravljamo brezplačna predavanja na aktualne teme, pokusne zdravilne jedi in svetovanja znanili strokovnjakov.

Prvo predavanje bo to soboto ob 10.30 uri v kino dvorani številka 5. Predavala bo Sanja Lončar. Pred in po predavanju ste vabljeni na pokusne in klepet na stojnicah v avli. Vstop je prost.

Kjer se srečujejo ljudi

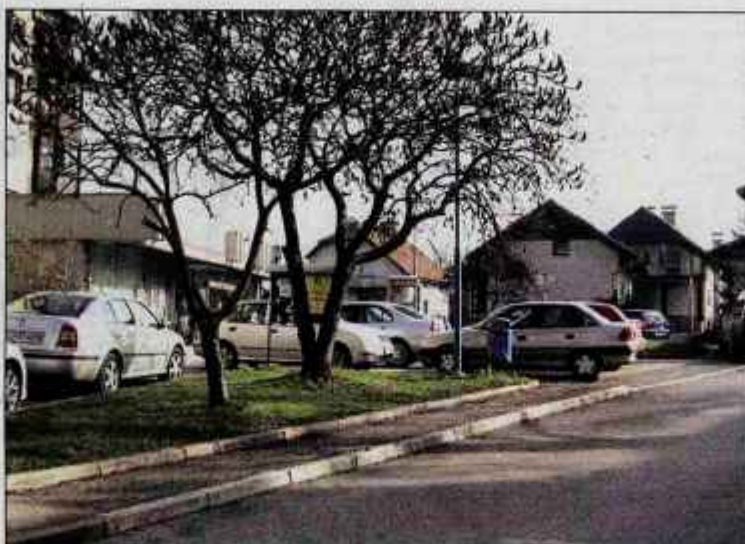
Parkirajo tudi na pločnikih

"Pripelješ se domov in nimaš kje parkirati, tako da ti ne preostane drugega, kot da parkiraš na pločnik - in dobiš kazen," pravijo stanovalci blokov na Kalanovi ulici v Preski pri Medvodah. Ustanovili so Civilno iniciativo za ureditev novih parkirišč.

MAJA BEERTONCELI

Medvode - Ni redko, da se stanovalci blokov srečujejo s problematiko pomanjkanja parkirnih mest. Tako je tudi na Kalanovi ulici v Preski pri Medvodah, kjer poleg stanovalcev štirih blokov, skupaj okrog 70 stanovanj, parkirajo še zaposleni in obiskovalci živilske trgovine, bifeja in tamkajšnjega vrtca. Problem se vleče že vrsto let, stanovalci pa ga rešujejo tudi s parkiranjem na pločnikih.

V zadnjem času pa jih policija za nepravilno parkiranje na pločniku in tudi na mestih, ki so namenjena vrtcu, kaznuje. Tudi to je razlog, da so se odločili ukrepati in pred kratkim ustanovili celo Civilno iniciativo za ureditev novih parkirišč na Kalanovi ulici. Sestali so se že tudi z županom Medvod Stanislavom Žagarjem. "Ko prideš zvečer domov, je vse zaparkirano. Druge možnosti, kot da parkiraš na pločnik, ni. Tako je že vrsto let, a doslej policija ni ukrepala. V zadnjem času pa so listki z obvestilom o kazni stalnica. Saj razumemo, da če gre za prijavo, Policija mora ukrepati. Moti pa dejstvo, da so listki le na nekaterih avtomobilih, ne pa na vseh. Če že kaznujejo, naj vse, ki parkirajo nepravilno, tudi obiskovalce trgovine in

Policija bi na Kalanovi ulici skorajda ob vsakem obisku lahko koga kaznovala za nepravilno parkiranje, saj je parkirišč premalo.

bifeja, ali pa nikogar," je bilo slišati na sestanku. Župan Stanislav Žagar jim je zagotovil, da bo Občina sodelovala pri reševanju problematike pomanjkanja parkirnih mest, saj jih potrebujejo tudi za potrebe vrtca. Poudaril je, da bodo skušali zagotoviti zemljišče, denar za gradnjo parkirnih mest pa bodo morali prispevati stanovalci. Slednji so se v torek na KS Preska srečali še s komandirjem Policijske postaje Medvode Dušanom Mikočevićem.

V zvezi s kaznimi za nepravilno parkiranje na Kalanovi ulici smo s Policijske uprave Ljubljana dobili naslednjo pojasnilo: "Policijska postaja Medvode je v letošnjem letu prejela dva dopisa, ki sta se nanašala na nepravilno parkiranje pred vrtcem na Kalanovi ulici. Postavljeni prometni znak prepoveduje parkiranje in ustavljanje na tem delu ulice, razen za tiste, ki pripeljejo otroke v vrtce oziroma jih pridejo iskat. Z namenom, da se starejši

oziroma otrokom omogoči varen prihod v vrtce in odhod iz vrtca, policisti na omejeni ulici med svojim rednim delom opravljajo nadzor nad spoštovanjem cestno prometnih predpisov. Ukrepajo tudi zoper voznike, ki parkirajo na pločniku in s tem onemogočajo varno hojo pešcev." Brez kazni za nepravilno parkiranje tudi v prihodnje ne bo šlo. Stanovalci pa upajo le, da bodo čim prej prišli do novih parkirnih mest.

Sami bi sortirali odpadke

Tržiški občinski svet je sprejel idejo za lastno sortirnico odpadkov, če do pomladi ne bo odločitve za regijski center.

STOJAN SAJE

Tržič - Gorenjska še nima potrjene lokacije, kjer bo bodoči regijski center za ravnanje z odpadki. To dejstvo je zaskrbelo odbor za gospodarstvo in gospodarske javne službe Občine Tržič. Predsednik Franci Praprotnik je na seji občinskega sveta 12. novembra dal pobudo, naj Občina Tržič pristopi h gradnji male sortirnice odpadkov. Kot je dejal, se komunalne storitve gotovo dalj časa ne bodo podražile. Če bo imelo javno podjetje Komunalna Tržič povečane stroške zaradi odvoza odpadkov drugam, utegnejo nastati finančni problemi. Občini Tržič, ki je lastnica tega podjetja, bi taka situacija okrnila denar za druge investicije. Da bi to preprečili, je nujno zmanjšati količine odloženih odpadkov iz gospodinjstev. Je še ocenil pristojni odbor.

"Pomisliki odbora so razumljivi. Če v Kranju ne bo napredka pri odločitvi za

gradnjo regijskega centra do sredine marca 2009, bomo morali pravočasno sami poskrbeti za sortiranje komunalnih odpadkov. Govor je o manjšem objektu za te namene, za kar pa država ne zagotavlja denarja. Zato smo Komunalno Tržič prosili, naj do decembrske seje občinskega sveta pripravi oceno vrednosti take naložbe. Obenem pričakujemo informacije, kakšne so rezerve pri zbiranju ločenih odpadkov v posameznih naseljih. Samo letos smo postavili prek dvajset novih ekoloških otokov, ki jih je sedaj v občini že blizu šestdeset. Gotovo lahko pri tem naredimo še več," je povedal po seji tržiški župan Borut Savojec. Obenem je razkril spodbudne informacije iz Kranja glede reševanja problema gorenjskega centra za ravnanje z odpadki. Izvedel je, da se bo kmalu sestel kolegij konzorcija CERO. Zatem bo možne rešitve obravnaval tudi konzorcij.

Zamudniki bodo drago plačali

V Šenčurju bo višina priključnine na javno kanalizacijo predvidoma veljala samo še do konca leta, nato bodo obračunavali občutno višji komunalni prispevek.

SIMON ŠUBIC

Šenčur - Občani Šenčurja za priključek na javno kanalizacijo kmalu ne bodo več plačevali (ugodnejše) priključnine, temveč jim bodo stroške gradnje kanalizacijskega omrežja obračunali z (dražjim) komunalnim prispevkom. Spremenjen način obračunavanja, ki ga zahteva nova zakonodaja, bo veljal tako za novogradnje kot tudi za obstoječe objekte, za katere bodo zaračunali t.i. nadomestilo komunalnega prispevka. Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne ter padavinske vode bo predvidoma sprejet do 1. januarja prihodnje leto.

"Zamudniki, ki se v Srednji vasi in Šenčurju še vedno niso priključili na javno kanalizacijo, takih pa je še približno dvajset odstotkov, imajo tako čas še do 1. januarja 2009, da to storijo po starih pogojih, potem jim bo občina

priključek obračunala po novem, najverjetneje dražje," je napovedal župan Miro Kozelj. Za koliko dražji bo po novem priključek na javno kanalizacijo, župan ni znal napovedati: "Končna višina komunalnega prispevka bo precej odvisna od tega, koliko dodatnega evropskega ali državnega denarja nam bo uspelo pridobiti za gradnjo kanalizacije v posamezni vasi. Več ko bo tega denarja, nižji bo prispevek in obratno."

Po hitrem izračunu zna biti komunalni prispevek približno trikrat tolikšen kot sedanja priključnina, ki v letu 2008 znaša 350 evrov. Direktor Komunale Kranj Ivan Hočevar je namreč pojasnil, da so na primer krajan Primskovega v Kranju morali plačati od 800 do 1200 evrov, pri čemer jim je kranjska občina višino komunalnega prispevka celo znižala za približno trideset odstotkov.

Objavili nove sezname upravičencev

Poravnava za vračilo vlaganj v telefonijo je sklenjena tudi za vasi Voklo, Voglje, Trboje, Hotemaže in Olševke.

SIMON ŠUBIC

Šenčur - Občina Šenčur je sklenila še nekaj poravnav z državnim pravobranilstvom, tako da je 19. novembra objavila še sezname upravičencev za vračilo vlaganj v telekomunikacijsko omrežje iz krajevnih skupnosti Olševke in Hotemaže, ki so pogodbe sklenili leta 1984, 24. no-

vembra pa tudi sezname za upravičence iz KS Voklo, Voglje in Trboje, ki so pogodbe sklenili v letu 1988. Sezname so objavljeni na občinski spletni strani (www.sencur.si) ter na oglasnih deskah občine in krajevnih skupnosti. Druge zahtevke na državnem pravobranilstvu še rešujejo, medtem ko so za upravičence s Prebač-

vega seznam objavili že 3. novembra.

Občina poziva vse fizične in pravne osebe, ki niso uvrščene na seznam, pa menijo, da so upravičene do vračila, da v tridesetih dneh od dneva objave seznama podajo zahtevo za uvrstitev na seznam, zahtevi pa priložijo potrebna dokazila. Enako časa imajo tudi upravičenci, da predložijo šte-

vilko transakcijskega računa in davčno številko, ko naslov upravičenca ni znan, pa tudi točen naslov. V primeru pravnega nasledstva je treba predložiti dokazila o pravnem nasledstvu in pooblastilo za zastopanje v primeru, ko je pravnih naslednikov več. Upravičenci morajo zahtevano dokumentacijo posredovati na Občino Šenčur.

Sto let ljudskega gledališča

DANICA ZAVRI ŽLEBER

Reteče - Leta 1908 je bilo v Retečah ustanovljeno Katoliško prosvetno društvo, s katerim se začne ljudsko ljubiteljsko gledališče v tem kraju. Društveni dom so tam zgradili leta 1923, prva uprizorjena igra na tem odru je

bila komedija Stric v toplih. Med drugo svetovno vojno je dom pogorel. Po vojni, leta 1947 pa sta mladinski organizaciji Reteč in Gorenje vasi ustanovili KUD Janko Kermelj Reteče-Gorenja vas. Nov kulturni dom je bil odprt leta 1954, prva uprizorjena igra v njem je bila Stari in

mladi. Stoletnico ljudskega ljubiteljskega gledališča bodo v Retečah proslavili v nedeljo, 30. novembra. Sprva so nameravali ob jubileju uprizoriti kratno izvedbo igre rešetkega dramatika Antona Leskovca Jurij Plevnar, priprave na Škofjeloški pasijon 2009 pa so jim prekržale ra-

čune, je povedal Borut Gartner, član tega gledališča in režiser Škofjeloškega pasijona. Tako bo v nedeljo ob 17. uri v kulturnem domu v Retečah Slovensko komorno glasbeno gledališče iz Ljubljane uprizorilo komično opero v dveh delih Skopuh Vasilija Paškeviča.

ŽELEZNIKI

Jutri Andrejev sejem

Jutri, v soboto, bo od 15. do 20. ure pred plavžem v Železnikih potoval 14. Andrejev sejem. Namenjen je Miklavževim in predbožničnim nakupom, zato bodo stojnice obložene predvsem z domačimi dobrotami. "Kupiti bo možno domač kruh, pekovske izdelke, medene kruške, med, likerje, sir, usnjene in glinene izdelke, izdelke iz volne in poslikane svile, voščilnice, vstopnice za božično-novoletni koncert domačega pihalnega orkestra. V turistični poslovalnici bo na voljo velika izbira čipk, kupiti bo možno tudi novo številko Železnih nití. Obiskovalci se bodo lahko pogreli ob pečenem kostanju, kuhanem vinu in čaju," je povedala Spela Pegam, podpredsednica Turističnega društva Železniki, ki prireja Andrejev sejem. A. H.

ZGORNJE DUPLJE

Koncert in priznanja

Kulturno turistično društvo Pod Krivo jelko Duplje vabi na prireditev Vesela jesen, ki bo danes, 28. novembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Duplje. Kulturni spored so pripravili Otroški pevski zbor OŠ Duplje, Moški pevski zbor KUD Triglav Duplje, Rokovnjaška muzika, Ženski pevski zbor Dupljanke, harmonikarji Jure Kavčič, Žiga Markič in Žiga Jelar, citrarka Francka Šavs in pevski trio ter ansambel Veseli Gorenjci. V pogovori bosta sodelovala župan Občine Naklo Janez Štular in domačin Matevž Balantič. Predsednik društva Ivan Meglič bo podelil priznanja lastnikom petih najlepših urejenih hiš v naseljih Zgornje in Spodnje Duplje ter Žeje. S. S.

Brezplačni tečaji za starejše

"Stari starši" se bodo naučili brskati po spletu, poiskati koristne informacije, kuharske recepte, slike, odprli bodo svoj elektronski naslov in pošiljali sporočila ...

URŠA PETERNEL

Jesenice - Na Ljudski univerzi Jesenice so pripravili zanimiv projekt Stari starši in vnuki, v okviru katerega se bodo starejši od 55 let lahko brezplačno naučili osnov uporabe računalništva. Projekt bo potoval v osmih slovenskih mestih, na Gorenjskem na Jesenicah in v Kranju. Kot je povedala Polona Knific z Ljudske univerze Jesenice, projekt sofinancirata Evropska unija in Ministrstvo za šolstvo in šport, zato bo udeležba brezplačna. Zamišljal projekt je zelo zanimiva in hkrati preprosta - sodelovali bodo dijaki srednjih šol kot digitalni mentorji ter starejši od 55 let kot učenci. "Namen projekta je pritegniti dijake poklicnih in drugih srednjih šol, da v vlogi prostovoljnih digitalnih mentorjev starejše

naučijo brskanja po internetu in uporabe elektronske pošte. 'Stari starši' se bodo v projektu naučili brskati po spletu, poiskati koristne informacije, kuharske recepte, slike, odprli bodo svoj elektronski naslov in pošiljali sporočila..." je povedala Polona Knific. Tečaj bo potoval individualno, tako da bosta v skupini največ dva udeleženca hkrati. Mentorji, torej dijaki, bodo tako imeli možnost tečaj popolnoma prilagoditi predznanju udeležencev. Zato so k vpisu povabljeni tudi vsi začetniki, ki še nikoli niso držali miške v rokah, je povedala Polona Knific. Tečaji se bodo pričeli v januarja, prijave pa že zbirajo na Ljudski univerzi Jesenice. Na Jesenicah, kjer so tovrstni tečaji potekali že lani, je zanimanje veliko in imajo že osemnajst prijavljenih starejših. V Kranju pa

Starejši med učenjem uporabe računalnika

bo tečaj potoval letos prvič. In dijaki kateri srednjih šol bodo sodelovali kot "vmuki" oziroma digitalni mentorji? Po besedah Polone Knific so že dogovorjeni z Gimnazijo Jesenice in Srednjo šolo Jesenice, medtem ko dokončno potrditev kranjskih srednjih šol še čakajo.

Na Kokrici večer ob krušni peči

Krajani Kokrice so se že devetič zbrali na prireditvi Večer ob krušni peči.

KRISTINA DŽELILOVIČ

Kokrica - Krajani Kokrice so se v nedeljo zbrali na tradicionalni prireditvi Večer ob krušni peči, na kateri so predstavili stare kmečke običaje. Med takšne običaje sodijo predvsem dela, ki so jih nekdanj opravljali po tem, ko so pospravili pridelek. Tako so zvečer ob peči ličkali ali robkali koruzo, luščili fižol ali trli onuhe. Člani Turističnega društva Kokrica so tokrat prireditev pripravili že devetič, večinoma z enakim programom kot prejšnja leta, a z drugimi gosti, je povedala predsednica društva Mimi Rozman. Polno dvorano

doma krajanov je zabaval Ansambel Škaf, zapeli so Kokričani, občinstvo je s pomočjo kitare in orglic nasmajal Janez Vrenjak - Stegen, domačini so pripravili tudi skeč. Rdeča nit vsakoletne prireditve je skriti gost, tokrat je bil to smučarski skalelec Robert Kranjec, ki se je pred kratkim preselil na Kokrico. Med prireditvijo so obiskovalci lahko opazovali domačine, ki so predstavljali stare kmečke običaje, in poskušali dobrote. Tako so se lahko posladkali z domačim jabolčnim moštom, si olupili kostanj ali pokusili doma ocrt flancat. "Letos sem tu prvič, stari kmečki običaji so

Prikaz robkanja koruze / Foto: Miro Žorman

mi pri srcu," je povedala kranjanka Ana Čebulj. "Zelo mi je všeč. Vse je tako lepo in domače in vsi so zelo prijazni," je z navdušenjem pripovedovala Karla Jelovčan.

KRANJ

Novosti proti poplavam

Zadnja leta tudi Sloveniji ne prizanašajo katastrofalne poplave, ki povzročajo veliko škodo v posameznih krajih. Kranjsko podjetje PAL inženiring je zato v torek predstavilo v prostorih Gasilske reševalne službe Kranj mobilne protipoplavne sisteme tujih proizvajalcev. Kot je povedal Peter Demšar, so pri nas prvič pokazali nekatera tehnična zaščitna sredstva, ki jih Evropa uporablja že okrog petnajst let. Ogled novosti je privabil 54 udeležencev iz Slovenije, med katerimi so bili tudi predstavniki nekaterih gorenjskih občin. Spoznali so dva sistema montažnih protipoplavnih zidov, ki jih izdelujejo v Nemčiji. Z njimi je možno preprečiti razlivanje rek po cestah, naseljih in objektih. Veliko zanimanja je bilo za napihljiv sistem cevi, ki jih napolnijo z vodo, da preprečijo širjenje poplav. Ob tem je firma iz Švice predstavila tudi napihljive zaščitne vreče, ki so najcenejši pripomočki. Čeprav predstavljene tehnične rešitve niso poceni, pa hitro povrnejo denar ob preprečitvi velikih poplavnih škod. S. S.

Različno dolge cevi, ki varujejo pred poplavami, je možno sestaviti v sistem.

CSS-IP

Na podlagi sklepa Skupščine podjetja CSS-IP, družbe za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d. o. o., Stara Loka 31, 4220 Škofja Loka, objavljamo razpis za:

DIREKTORJA DRUŽBE (m/ž)

za mandatno obdobje štirih let. Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- VII. stopnjo izobrazbe ekonomske ali strojne smeri;
- najmanj pet let delovnih izkušenj s področja vodenja invalidskega podjetja;
- organizacijske in vodstvene sposobnosti;
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika;
- znanje s področja dela, usposabljanja in zaposlovanja invalidov;
- državljanstvo Republike Slovenije;

Rok za prijavo: 8 dni

Kandidati naj potrdila o izpolnjevanju razpisnih pogojev, kratek življenjepis in program dela in razvoja invalidskega podjetja CSS-IP, d. o. o., pošljejo na naslov: CSS-IP, d. o. o., Stara Loka 31, 4220 Škofja Loka, s pripisom "za razpis".

Tudi učenje je lahko prijetno

Priročnik za samostojno učenje

Knjiga stane:
10,43 €

za naročnike Gorenjskega glasa
20% popusta.

Gorenjski Glas

naročanje na telefon: 04 201 42 41,
o pošti: narocnine@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati 95. kroga - 26. novembra 2008

1, 13, 20, 22, 27, 28, 36 in 2

Lotko: 6 5 1 8 6 0

Loto PLUS: 3, 6, 7, 12, 18, 23, 26, 31

Predvideni sklad 96. kroga za Sedmice: 200.000 EUR

Predvideni sklad 96. kroga za Lotko: 475.000 EUR

Garantirani dobitki PLUS: 20.000 EUR

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Narčilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, fakso 04/201-42-13 ali osebno na števcevi cesti 4, v Kranju ob pošti - do ponedeljka in četrta do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240

RADOVLJICA, TEL.: 04/53 15 249, FAX: 04/53 04 230

MADŽARSKE TOPLICE: 29. 11.-2. 12., 11. 12.-14. 12.; PALMANOVA IN TOV. ČOKOLADE: 28. 11.; KOPALNI IZLET BERNARDIN: 22. 11.; LJUTOMER S PANONSKIMI TERMAMI: 23. 12.-25. 12.; TRST 2. 12.; OGLED ŽIVIH JASLIC V RAZKRIŽJU 27. 12.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Dan boja proti AIDS-u - Seks na eks

Jesenice - V okviru preventivne akcije za mlade ob svetovnem dnevu boja proti AIDS-u se bodo mladi pogovarjali o varni spolnosti, zaščiti in še čim. Prireditelji bo v ponedeljek, 1. decembra, ob 12.30 na Trgu Toneta Čufarja, Jesenice.

3. Plezalni dnevi Kranja 2008

Kranj - Alpinistični odsek Kranj že tretjič zapovrstjo prireja Plezalne dneve Kranja, ki bodo v soboto in nedeljo, 29. in 30. novembra, v športni dvorani na Zlatem polju v Kranju.

IZLETI

V Terme Snovik

Jesenice - Medobčinsko društvo invalidov Jesenice obvešča člane, da sprejemajo prijave in vplačila za enodnevni kopalni izlet v Terme Snovik, ki bo v četrtek, 4. decembra. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva v času uradnih ur (torek od 16. do 18. ure) do zasedbe avtobusa. Avtobus bo odpeljal z avtobusne postaje pri Čufarju ob 9. uri.

Miklavžev izlet v neznano

Radovljica - Planinsko društvo Radovljica organizira v soboto, 6. decembra, Miklavžev izlet v neznano. Prijave po tel.: 031/345 209, 531 55 44.

Žiri-Goropeke-Leše-Račeva

Žirovnica - Iz Društva upokojencev Žirovnica vabijo v torek, 2. decembra, na planinski pohod Žiri-Goropeke (689 m)-Leše-Račeva. Lahko hoje bo za 3 do 4 ure. Odhod avtobusa ali kombija bo ob 7. uri z avtobusne postaje in bo ustavljal na vseh postajah do Rodin. Informacije in prijave še v ponedeljek do 10. ure po tel.: 5801 469 ali gsm 031/535 799 - Drago Kajdič.

OBVESTILA

Prednovoletno praznovanje jeseniških invalidov

Jesenice - Medobčinsko društvo invalidov Jesenice obvešča člane, da že sprejemajo prijave za prednovoletno praznovanje skupaj z jubilarji, ki bo 27. decembra z začetkom ob 18. uri. Prijave sprejemajo v pisarni društva v času uradnih ur (torek od 16. do 18. ure).

Vadbene ure teka na smučeh

Kranj - Sekcija za zimске športne Društva upokojencev Kranj obvešča ljubitelje teka na smučeh, da se bodo vadbene ure začele v torek, 2. decembra. Zbirališče bo ob 10. uri ob Rešetovi stavbi na Planini ob cesti rondo-Delavski most. Vadba bo potekala ob torkih in petkih.

Živilske in aranžerske delavnice

Naklo - Iz Biotehniškega centra Naklo vabijo na živilske in aranžerske delavnice. Za udeležbo in dodatne informacije jih pokličite po tel.: 277 21 11.

Mesto v steklu

Radovljica - Muzeji radovljiške občine vabijo na novoletno delavnico Mesto v steklu, ki bo v sredo, 3. decembra, ob 16. uri

v šivčevi hiši v Radovljici. Prijavite se na upravi Muzejev radovljiške občine po telefonu (04) 532 05 20 ali na elektronski naslov: mro@siol.net. Prijave so mogoče do zapolnitve mest.

Novoletni okraski

Jesenice - Iz Gornjesavskega muzeja Jesenice obveščajo, da bo v sredo, 3. decembra, ob 16. uri v Kasarni na Stari Savi pedagoška delavnica Novoletni okraski.

PREDAVANJA

Gorniška in alpinistična predavanja 2008

Škofja Loka - V petek in soboto, 28. in 29. novembra, podjetje Gornik organizira dvodnevna gorniška in alpinistična predavanja. Potekala bodo v Kulturnem domu na Godešiču pri Škofji Loki. V petek bo ob 18. uri predavanje Marjana Luževiča Utrinki s trekinga pod streho sveta, ob 19. uri Andreja Magajne Tien Shan 2008; v soboto ob 18. uri Marjete in Bojana Žagarja Ararat; Biblijski ožak, ob 19. uri pa Draga Freliha Južna stena Mont Blanca; smer Innominata. Podrobnosti o predavanjih so zapisane tudi na spletni strani www.gornik.si.

Pri težavah s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni v Portorožu. Tel. 05/640 02 33

Maroko

Jesenice - Potopisno predavanje Maroko bo danes, v petek, 28. novembra, ob 19. uri v dvorani Mladinskega centra.

Proučevanje Sv. pisma

Kranj - Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri, v soboto, 29. novembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo, Jezerska cesta 41, na proučevanje Sv. pisma z okvirno temo Greh in popolnost. Duhovno srečanje bo povezoval Sandi Flander. Vstopnine ni.

Transformacijsko srečanje z Rachel iz Izraela

Škofja Loka - Narava, društvo za zdrave načine življenja in zdravljenja iz Škofje Loke vabi na transformacijsko srečanje z Rachel iz Izraela, ki bo v Gasilskem domu na Trati danes, v petek, ob 18. uri.

O Filipinih

Kranj - Klub študentov Kranj vabi na potopisno predavanje Mateja Koširja Skrivnostna dežela prijaznih ljudi - Filipini. Predavanje bo v Klubu v nedeljo, 30. novembra, ob 19.30. Mentalno onesnaževanje in tehnike zaščite pred slabimi miselnimi vzorci

Tehnike zaščite pred slabimi miselnimi vzorci

Kranj - Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi na predavanje na temo Mentalno onesnaževanje in tehnike zaščite pred slabimi miselnimi vzorci. Predavala bo dr. Lucija Mulej, univ. dipl. sociologinja. Predavanje bo v torek, 2. decembra, ob 16. uri v prostorih društvene pisarne v Kranju. Informacije po tel.: 04/20 117 20.

KONCERTI

Koncert Vox Carniolus z gosti

Jesenice - Komorni zbor Vox Carniolus z Jesenic, ki ga vodi Michele Josia, vabi na koncert, kjer bo predstavil program, s katerim bo nastopil na tekmovanju v Bratislavi v začetku meseca decembra. Kot gost bo nastopil Moški pevski zbor VAL iz Ljubljane. Koncert bo v torek, 2. decembra, ob 19.30 v cerkvi sv. Lenarta na Jesenicah.

RAZSTAVE

Božično-novoletna razstava

Naklo - Biotehniška center Naklo - Srednja šola vabi na tradicionalno božično-novoletno razstavo. Odprtje bo danes, v petek, 28. novembra, ob 12. uri v športni dvorani, ogledate pa si jo lahko še v soboto in nedeljo, 28. in 29. novembra, od 9. do 18. ure.

PREDSTAVE

Žena trpežnega moža

Preddvor - Jutri, v soboto, 29. novembra, ob 19.30 bo igralska skupina KUD Matije Valjavca Preddvor premierno zaigrala komedijo Žena trpežnega moža avtorja Slavka Prezija. Komedijo s 30 igralci bodo ponovili tudi v nedeljo, 30. novembra, ob 15. uri.

Mjuzikl Goslač na strehi

Žirovnica - Prosvetno-kulturna sekcija Društva upokojencev Žirovnica vabi svoje člane na ogled mjuzikla Goslač na strehi v Mestnem gledališču ljubljanskem. Predstava bo v soboto, 13. decembra, ob 19. uri. Informacije in prijave do torka, 2. decembra, po tel.: 580 13 04 ali 580 16 20.

Koledar 2009

5€

Gorenjski Glas

Naročanje po telefonu:
04/201-42-41 ali po
e-pošti: narocnine@g-glas.si

domplan
družba za interiering, nepremičnine,
urbanizacijo in energetiko, d.d.
Kranj, Bledova 14
tel: 041/647-433
www.domplan.si

STANOVANJE - PRODOMO

Kranj, Vodovodni stolp, dvosobno v II. nadst. izmere 61,29 m², l. izgr. 1966, delno obnovljeno-kopalnica in oina l. 2004. Cena 98.000,00 EUR, možnost vselitve junij l. 2009.

Bistrica pri Trzinu, enosobno, visoko prit. v izmeri 39,66 m², l. izgr. 1973. CK, vsi priključki, potrebno obnove, cena 69.000,00 EUR, možnost vselitve takoj.

Kranj, Planina II, enosobno VI. nadstropje v izmeri 41,76 m², l. izgr. 1982, balkon, drigalo, vsi priključki, vpisano v ZK, možnost vselitve februar 2009, cena 79.500,00 EUR.

Preddvor, enosobno - mansardno v dvonadst. hiši izmere 48,00 m², hiša zgrajena l. 1960; stanovanje izdelano l. 1991, cena 79.500,00 EUR.

Kranj, Planina III, enosobno v III. nadst. izmere 33,20 m², l. izgr. 1988, nizek objekt, še ni vpisano v ZK, cena 75.000,00 EUR.

Kranj, Šorlijevo naselje, v novem objektu dve trosobni v pritličju z atrijem, povezava s kletjo, kjer sta še dve sobi, in shrambo v izmeri 140,00 m² in dve štirisobni v I. nadst. s stopnicami v mansardo in kletno shrambo v izmeri 181,00 m², l. izgr. 2008; nadstandardna oprema: masazna kad in prha, talno ogrevanje, električne taluzije, bambusov parket, vsi lastni priključki, ogrevanje na plin; vsako stanovanje dve parkirni mesti, cena: stanovanje v prit. 280.000,00 EUR, v nadst. 290.000,00 EUR, v ceni je že obračunan 8,5 % DDV.

Kranj, Zlato polje, v mansardi objekta novo zgrajeno dvosobno stanovanje + kabinet v izmeri 56,83 m², l. izgr. objekta 1953, l. izgr. stanovanja 2008, CK na plin, vsi priključki, tlaki laminat, klima, cena 57.000,00 EUR.

Kranj, Vodovodni stolp, trisobno v III. nadst. izmere 73,80 m², l. izgr. 1965, obnovljeno 2005, kopalnica, WC, centralna na plin, vselitev po dogovoru, cena 130.000,00 EUR.

Kranj, Zlato polje, trisobno, visoko pritličje v izmeri 66,83 m², delno obnovljeno v letih 2000 in 2003 (kopalnica in okna), l. izgr. 1961, CK, telefon, kabel, telev., balkona ni, cena 114.755,00 EUR (27,5 mio SIT).

HIŠE - PRODOMO

Kranj, Sp. Besnica, visokopritlična, storisa 120 m² na parceli velikosti 549 m², CK na olje, tel. garaža, dve parkirni mesti, sončna lega, hiša je lipo vzdrževana, l. izgr. 1981, cena 320.000,00 EUR, vselitev možna konec leta 2009.

Kranj, Čirče, visokopritlična storisa 9x8 m² na parceli velikosti 960 m², l. izgr. 1963, sončna lokacija, nekoliko v hribu, vsi priključki, CK na olje, cena 209.000,00 EUR.

Bližina Preddvora, enonadstropni poslovno-stanovanjski objekt na parceli velikosti 1583 m², cca. 870 m² poslovnih prostorov in cca. 195 m² stanovanjskih prostorov, dve garaži, parkirišče, sončna lega, l. izgr. 1960, postopoma obnovljen in dozdian od l. 1965-1998, cena 839.000,00 EUR.

Križe, Gorenjska, enonadstropna dvostanovanjska, storisa 75 m² v vsaki etaži na parceli velikosti 222 m², l. izgr. 1936, popolnoma prenovljena od l. 2004-2006, CK na plin, tel., vse instalacije v vsaki etaži ločene, tri parkirnišča, cena 182.000,00 EUR.

VIKEND - PRODOMO

Trstenik-Orle, zidan, visokopritlični, storisa 46 m² na parceli velikosti 478 m², lepa sončna lokacija, garaža, dostop tlakovani, ob vikendu tudi manjša brunarica, l. izgr. 1997, cena 230.000,00 EUR.

CARAZA - PRODOMO

Kranj, Planina II, parkirno mesto v podzemni garaži na Ul. Tuga Vidmarja v izmeri 13 m², l. izgr. 2007, cena 7.500,00 EUR.

POSLOVNI PROSTOR - PRODOMO
Kranj, Savska loka, pritličje v izmeri 630 m², l. izgr. 1952, samostojni vhod, rampa, možnost parkiranja, višina stropa 5 m, cena 409.000,00 EUR.

POSLOVNI PROSTOR - oddamo v najem
Naklo, I. nadst. v izmeri 50 m², primerno za pisarne, l. izgr. 1970, prenovljeno l. 2004, CK, internet, telefon, samostojni vhod, parkirna mesta zagotovljena, cena 400,00 EUR/mesečno - stroški cca. 120,00 EUR skupaj z ogrevanjem, in v pritličju 50 m² skladišča, samostojni vhod, svoje sanitarne, cena 220 EUR mesečno + stroški.

PARCELA - PRODOMO

Kranj, proti Naklu, v industrijski coni v izmeri 5957 m² za proizvodnjo, skladišča, parkirišče, cena 168 EUR/m² in še cca. 18 EUR/m² za komunalni prispevek.

SVET
NEPREMIČNINE
REAL ESTATE
SVET RE d.o.o.
Enota Kranj
Nazorjeva ulica 3
4000 Kranj
tel.: 04/2811-000
fax: 04/2026-459
Email: kranj@svet-nepremicnine.si
http://www.svet-nepremicnine.si

KRANJ-Šorlijevo nas.: 3 SS, 64,13 m², l. 1968, 1. nad. nizkega bloka, vpisano v ZK, vzdrževano. Cena 97.000 EUR.

KRANJ-Zlato polje: garsonjera, 27,67 m², l. 1961, 3./4. balkon. Cena 58.000 EUR.

KRANJ-okolica: enostanovanjska hiša v dveh etažah, 112,38 m² stan. površine in 173 m² zemljišča, adapt. l. 2008. Cena 149.000 EUR.

KRANJ-Planina III: 3 SS z dvema atrijema, svoj vhod, 113 m², l. 1985, Cena 169.000 EUR.

www.svet-nepremicnine.si

PETKOVA PRIREDITEV
Gostuje: Lutkovno gledališče Nebo
ZAKAJ TEČE PES ZA ZAJCEM
Petek, 28. november 2008, ob 17.30 uri
v Krnici Krace, Glavni trg 22

SOBOTNA MATINEJA
Gostuje: Lutkovno gledališče Zapik
MISKA KAŠKO KUHALA
Sobota, 29. november 2008, ob 10. uri
v Prešernovem gledališču

Gorenjski Glas

Mali oglasi

tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: maliooglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - v sredo do 13.30 in za objavo v torek do petka do 14.00!** Delovni čas: od ponedeljka do petka neprekinjeno od 8. - 19. ure.

NEPREMIČNINE
STANOVANJA

PRODAM

GARSONJERO in 2,5 SS v Kranju, ☎ 040/342-349 8008113

KRANJ Šorlijevo nas., 1,5 SS, 40 m², 1/4 nad., v celoti adaptirano in opremljeno l. 08, vpisano v ZK, zastekljen balkon, mima lokacija, bližina vrta, šole, trgovine, cena po dogovoru, ☎ 041/601-346 8007941

KUPIM

DVOSOBNO stanovanje v Kranju, do 60 m², lahko tudi del hiše, ☎ 040/243-347 8008136

ODDAM

OPREMLJENO, sončno, dvosobno stanovanje na Jesenicah, ☎ 031/639-306, 041/566-317 8008165

NAJAMEM

DVOSOBNO, neopremljeno stanovanje na lokaciji Kranj-Stražarje, ☎ 0590/23-848 8008224

LOKA
nepremičnine d.o.o.
Rupinski trg 13, Škofja Loka
Tel.: 04/50 60 300, GSM: 041/675 123
Email: info@loka-nepremicnine.si

MLADA družina išče eno- ali dvosobno stanovanje v okolici Kranja, ☎ 051/860-567, 051/687-886 8008184

ZA DOBO enega leta vzamemo v najem 2SS, lahko tudi v hiši, Kranj ali okolica, možnost plačila za leto naprej, ☎ 031/889-329 8008185

HIŠE

PRODAM

STANOVANJSKO hišo z zazidljivim zemljiščem 1450 m² v Tenetišah, cena 285.000 EUR, ☎ 041/880-800 8008201

POSESTI

PRODAM

KMETIJSKO zemljišče 7700 m² K.O. Nova vas ter gozd 4 ha K.O. Bogunjo, ☎ 040/981-048 8008234

gekkoprojekt
nepremičnine

Britov 79A, 4000 Kranj
info-nep@gekkoprojekt.si
www.gekkoprojekt.si
04 2341 999
031 67 40 33

NJIVO 13.699 m², K.O. Visoka, cena po dogovoru, ☎ 051/221-336 8008180

TRAVNIK 1000 - 3000 m² K.O. Korkica, telice po izbiri, stare od 6 do 12 mesecev, ☎ 070/250-564 8008187

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

TRGOVINO, poslovni prostor na Jesenicah, ☎ 041/500-943 8008179

POSLOVNI PROSTOR, 140 m² ali manj, za proizvodnjo, cena po dogovoru, ☎ 0590/27-158 8008186

MOTORNA
VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinsko plačilo, Avto Kranj, d. o. o., Kranj, Savska 34, Kranj, ☎ 04/20-11-413, 041/707-145, 031/231-358 8007761

AVTOMOBILI - odkup, prodaja, prepisi, konkurenčne cene, Mepax, d.o.o., Planina 5, Kranj, ☎ 041/773-772 8008189

AVTOMAŠ

ČEŠNJEVEK 22, CERKLJE

Prodamo: Fiat Punto, l. 02, Fiat Scicento, l. 98, Renault Clio, l. 00, Renault Twingo, l. 00, Renault Megane, l. 00, Renault Kangoo, l. 00, Honda Civic, l. 97, Opel Astra, l. 99, Opel Corsa, l. 99, Daewoo Lanos, l. 99, Seat Cordoba, l. 00, Citroën Xsara Picasso, l. 00, Peugeot 306, l. 00, Ford Galaxy, l. 00,

KREDIT NA POLOŽNICE

Garancija
TEL.: 031/490 012

MAZDA 2500 diesel pik-up, l. 00 bele barve, klima, lepo ohranjena, ☎ 041/227-338 8008173

SEAT Ibiza 1.4, 16 V, l. 03 l. lastnik, kov. srebrna, klima, odlična, ☎ 041/787-050 8008254

ŠKODA Octavia 1.8 GLX, l. 98, 99.000 km 1. lastnik, kot nova, ugodno, ☎ 031/808-395 8008255

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOTOR CAGIVA, Canyon, 500 c.e. l. 07, 7.700 km, 29 KW, srebrn, servisirani, z spremeno, cena 3.600 EUR, ☎ 031/688-463 8008172

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

ALU platišča 175/70R13, 4 višaki, po dogovoru, ☎ 051/844-811 8008169

PLATIŠČA, GUME za različne avte več dimenzij, malo rabljeni akumulatorji, ☎ 041/722-625 8008181

VERIGE za Golf, Clio, Polo in podobno ter zimске gume Sava S3 175/65/14 in Goodyear 195/65/15, ☎ 041/398-076 8008232

KUPIM

2 KOM avtoplašča M+S Goodyear ultragrip 185/65R15 88T od l. 06 naprej, nova, ☎ 041/505-173 8008176

STROJI
IN ORODJA

PRODAM

KIPARSKO - graverski voz, nov 390 EUR, šeping 490 EUR, grafično prešo za visoki tisk 390 EUR, ☎ 040/609-804 8008185

MIZARSKO kombinirko SCM 30 cm, 5 operacij ter skobelni stroj SCM 2041, ☎ 031/639-753 8008184

ODLIČNO ohranjen, betonski metalic LIV Postojna in vrtni stroj, ☎ 031/201-393 8008113

TRAČNO žago, dolžina tira 12 m, ☎ 04/57-41-624 8008163

GRADBENI
MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

10 m3 suhih desk - plohov, ☎ 041/660-657 8008146

KUPIM

SUH, gabrov les, lahko manjši kosci, deb. 5-10 cm, manjša količina, ☎ 041/903-412 8008240

KOPALNIŠKA OPREMA

PRODAM

KOTNO tuš kabino, nova, še zapakirana, 80x80 cm, ugodno, ☎ 030/385-885 8008226

NOVO, kopalniško omarico z liskom za polovično ceno in otroški voziček, rabljen, ☎ 041/457-407 8008174

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019 8007988

BUKOVA in mešana drva, lahko razžagana in z dostavo, ☎ 04/51-22-774 8008180

STANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

KAVČ, modre barve, leseno ogrodje, 4 okrasne blazine, dim 140x200, razstavljen v posteljo, zelo malo rabljen, cena 70 EUR, ☎ 04/23-11-141 8007184

MODERN regal za drevno sobo, bele barve, vse na tiho zapiranje, dol. 220 cm, ☎ 041/543-878 8008252

PODARIM

SPALNICO, petdelna omara, srednja vrata z ogledalom, zakonska postelja in ostalo, ☎ 04/59-61-891 8008170

GOSPODINJSKI
APARATI

PRODAM

PRALNI stroj 3 kg, mali in hladilnik, ☎ 041/878-494 8008246

PROSTOSTOJEČ, keramični štedilnik, malo rabljen, zelo ugodno, ☎ 041/603-247 8008239

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

PEČ za centralno 20 kW in kombiniran boiler 100 l, simbolična cena, ☎ 041/356-007 8008181

KUPIM

PEČ Lokatem, ☎ 041/320-149 8008249

GLASBILA

PRODAM

HARMONIKA D, Es, As, nova, vredna ogleda, cena ugodna, ☎ 04/23-12-101, 040/359-613 8008171

ROLAND midi modul in Korg midi modul, ohranjen, brezhibno, ugodno, ☎ 041/559-889 8008178

UMETNINE,
NAKIT

PRODAM

GOBELIN, zelo ugodno, ☎ 041/952-648 8008228

MEDICINSKI
PRIPOMOČKI

OKULISTIČNI pregledi in komplet očala na recept brez doplačila Optika Aleksandra Olanda Kranj, tel. 04/235-01-23 in Optika Saša Tržič, ☎ 04/58-22-802 8008244

ŽIVALI

IN RASTLINE

PODARIM

DOBRIH LJUDEM podarim psa mešančka z labradorcem, starega 10 mesecev, ☎ 041/538-663 8008209

KUŽKE, stare dva meseca, ☎ 031/549-779 8008244

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

HIDRAVLICNI nakladač za hlevski gnoj HU4, cena 1600 EUR, ☎ 041/503-623 8008243

ODJEMALEC silaze Triplet, ☎ 041/643-949 8008256

PLUG Eberhardt, tribrazdni, hidravlično obračalni, 12 col, ☎ 041/878-507 8008216

TROSILEC SIP, 4 pokončni valji, nakladalica SIP Novi Pionir 17, oboje malo rabljeno, ☎ 031/537-269 8008250

UTEŽI za motokultivator in priključek za rahlanje zemlje, ☎ 040/364-721 8008180

KUPIM

CEPILEC za drva na sveder ali v izpostoj, ☎ 04/25-21-132 8008249

SAMONAKLADALCO SIP 17 m3, novejši tip, spodnji priključek, ☎ 041/378-805 8008190

TRAKTOR Deutz, Zetor, Univerzale, Store ali IMT, lahko tudi v slabšem stanju, plačilo takoj, ☎ 041/849-876 8008276

PRIDELKI

PRODAM

BIO jedilno rdeče korenje, 0,90 EUR/kg in orehe 3 EUR/kg, ☎ 04/59-56-891 8008145

DOMAČA, neškropljena jabolka več vrst za ozimnico, ☎ 04/25-31-237, 040/841-281 8008287

INTEGRIRANO pridelano korenje, rumeno in rdeče, ☎ 041/506-584 8008202

JEDILNI krompir, beli in rdeči, cena 35 centov/kg, okdica Kranja, ☎ 041/971-508 8008214

RDEČI in rumeni jedilni krompir, ☎ 031/513-678 8008222

RUMENO korenje, cena 0,40 EUR, ☎ 041/517-551 8008193

UGODNA ponudba jabolk gloster, kosmač, voščenska in ostalih sort, Prosen, Strahinj 10, ☎ 04/25-71-103 8008187

VINO sauvignon, cabernet, merlotitid, ugodno, možna dostava, ☎ 041/650-662 8008211

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKA simentalca, star 7 mes., 5 sanjskih kozic, breje 2 mes., brez rogov, petelinčka, ☎ 031/482-125 8008238

BIKCA, starega en teden, ☎ 041/239-328 8008168

BIKCA simentalca, nad 200 kg in ne-škropljena jabolka ter jabolčni kis, ☎ 04/57-43-294 8008175

BIKCA simentalca, starega 14 dni, ☎ 04/51-33-281 8008208

BIKCA simentalca, starega 14 dni in tešičko simentalco, staro en mesec, ☎ 04/57-20-203 8008217

BIKCA simentalca, starega 15 dni in tešičko, staro 30 dni, ☎ 031/505-151 8008229

BIKCA simentalca, starega 3 tedne, ☎ 041/781-305 8008258

ČB BIKCA, ugodno, ☎ 031/416-894 8008198

ČB BIKCA, starega 10 dni, ☎ 041/388-871 8008206

ČB BIKCA, starega 10 dni, ☎ 031/699-145 8008231

ČB BIKCE, ☎ 031/757-796 8008247

ČB TELICO, staro 10 dni, ☎ 040/235-738 8008220

ČB TELIČKO, staro 7 dni, A kontrola, ☎ 041/418-616 8008221

DVA PRAŠIČA, teška 180 kg, domača krma, ☎ 051/879-601 8008230

DVE bohinski ciki, ena tretjica breja, ena prvica ter dve amastli kozji brez rogov, ☎ 031/482-125 8008237

DVE KRAVI simentalci, breji, ☎ 04/53-14-937 8008181

DVE TELIČKI simentalci, težki 100 in 190 kg za nadaljnjo rejo oziroma zakol, v račun lahko vzamem prašiča, težkega približno 150 kg, ☎ 031/563-109 8008218

KRAVO za zakol, ☎ 04/25-91-294 8008233

MLADO kravo, koblo in žrebeta, ☎ 031/371-486 8008242

ORJAŠKE lisce, plemenske samce in samice, stare 8 mesecev, ☎ 040/674-088 8008238

PIŠČANCE, stare 4 tedne za nadaljnjo rejo, možna dostava, ☎ 041/203-664 8008218

PRAŠIČA za zakol, domača krma, ☎ 041/988-900 8008215

PRAŠIČA za zakol in tešičko simentalco, staro 10 dni, ☎ 031/225-062 8008227

PRAŠIČA za zakol, domača krma, ☎ 040/607-451 8008235

PRAŠIČE, težke od 160 do 180 kg, domača krma, lahko tudi polovico mesa, ☎ 040/758-524 8008225

PRAŠIČE, različno težke, možna dostava, ☎ 041/724-144 8008251

SIMENTALKO, staro 6 mesecev in simentalca, starega 5 mesecev, Grad 5, Cerklje 8008168

TELICE in bikce simentalce od 200 kg naprej in telico, brejo 8 mesecev, ☎ 041/695-261 8008188

TELICO simentalco v 9. mesecu brejosti, ☎ 04/25-21-806 8008187

TELICO, ovce in jagenjčke, ☎ 04/59-57-464, Lojze 8008248

TELIČKI LS, stari 10 dni, ☎ 031/278-928 8008207

TELIČKO, staro 6 mesecev za zakol ali nadaljnjo rejo, ☎ 04/53-30-539 8008162

TELIČKO simentalco, staro 7 mesecev in brejo telico simentalco, ekološko, ☎ 041/503-776 8008177

TELIČKO simentalco, staro 3 mes. in teličko ČB staro 3 tedne, ☎ 031/253-521 8008182

TELIČKO limuzin, staro 14 dni, cena po dogovoru, ☎ 041/551-315 8008194

TELIČKO simentalke, staro 10 dni, ☎ 041/607-467 8008203

TRI ČB bikce, ☎ 041/254-711 8008204

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 10 dni, ☎ 031/687-062 8008210

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

BAR MONIKA zaposli dekle za delo v strelži ter več deklet za 2 do 3x tedensko. Delovni čas in plačilo po dogovoru, Šipek Monika s.p., Velesovo 56a, Cerklje, ☎ 040/330-060 8007172

IŠČEM dekle za strelžo v lokalu od pon. do pet. od 12. do 18. ure, možnost zaposlitve, dobro plačilo, Šipek Monika s.p., Velesovo 56 a, Cerklje, ☎ 040/330-060 8007850

Uspešna prodaja!
Iščemo 3 osebe (m/ž)
za prodajo.

Nudimo vam: tečensko plačilo, delovni čas po dogovoru, dobro delovno okolje.

Če ste marlj

Našemu
ALEŠU
v spomin

Bilo je v tebi kot usoda, kot sila, ki si ji moral slediti.
Vedno si v naših srcih.

Mami, ati, in Boštjan z Anjo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše sestre, tete
MARIJE ČEBAŠEK
po domače Matevževe Mari iz Trboj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, nosačem, ljudskim pevkam in starejšemu cerkvenemu zboru iz Trboj za izrečena sožalja, molitve, sveče in darove za svete maše. Posebna zahvala gospodu župniku Alojzu Oražmu za lepo opravljeni pogrebni obred ter mladinskemu pevskeemu zboru za lepo petje. Hvala!

Žalujemo vsi njeni, ki jo imamo radi
Trboje, 15. novembra 2008

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenila naša nekdanja sodelavka

MARIJA SAJEVEC, DR. MED

Pokojnico bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv ZD Kranj

ZAHVALA

Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te med nami, dragi Gorazd, ni.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, sina, brata, strica, nečaka, bratranca, zeta in svaka

GORAZDA FRANCIJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sodelavkam Zavarovalnice Triglav - OE Kranj, sodelavkam in sodelavcem Mercatorja, sodelavkam in sodelavcem Supermarket Kokrica, Tadejevim bivšim sošolkam in sošolcem, Gašperjevim sošolkam in sošolcem, OŠ Simon Jenko Kranj, AVK Kranj ter Gašperjevim soigralcem in njihovim staršem za izrečeno sožalje, darovane cvetje in sveče ter denarno pomoč.

Še posebno zahvalo smo dolžni dežurni službi Zdravstvenega doma Kranj in doktorju Radu Janši iz gastro-onkološke ambulante v Ljubljani za njegovo požrtvovalno zdravljenje.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Mitju Štirnu za lep pogrebni obred in Sv. mašo, zvonarju iz Britofa, pevcem, trobentaču za zaigrano Tišino, gospodu Alešu Klementu za poslovilne besede, praporščaku, nosaču, gasilskemu društvu Britof in podjetju Komunala Kranj.

Iskrena hvala tudi družini Sekne, družini Šolar-Zupanc, družini Rakita-Petrovič in prijateljici Beti za izkazano pomoč.

Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nas tolažili, sočustvovali z nami in nam tako ali drugače pomagali ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo: žena Mili, sinova Gašper in Tadej, mami Nežka in Filip

Srce občuti bolečino,
oko se zaroti,
solza se spusti po lici.

Utonilo je sonce, Majino sonce,
a na obzorju že svetijo tri zvezdice,
Majine zvezdice.

MAJI V SPOMIN
roj. 1978

Danes, 28. novembra 2008, mineva pet žalostnih let, odkar te ni več med nami.

Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob in prižigate sveče.

Družini Krničar in Žnidar iz Mengša

ZAHVALA

Posle so ti moči,
zaprl si oči,
zdaj spokojno spiš
a v naših srcih še živiš.

V 74. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

STANE SUŠNIK
p. d. Marinčev ata iz Sp. Besnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli prisostvovali na njegovi poslednji poti. Še enkrat hvala.

Žalujemo vsi njegovi
Trata 33, 20. novembra 2008

ZAHVALA

Kadar živeti je le še trpljenje,
ko se srce v brezupno ustavlja,
smrt je takrat samo še odrešenje,
vendar srce pretežko se poslavlja.

V 56. letu nas je mnogo prežgodaj po hudi bolezni zapustil naš dragi sin, oče, brat in stric

STANE JENKO
iz Hrastja pri Kranju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, skratka vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. ISKRENA HVALA!!

Žalujemo vsi njegovi
Hrastje, Kranj, Domžale, 7. novembra 2008

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, ata, brat, stric in tast

JOŽEF JERIČ
iz Cerklje na Gorenjskem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, za izrečeno sožalje, darovane svete maše, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se zdravnikom, župniku Petru Miroslaviču za lep poslovilni obred, pogrebni službi Dvorje, pevcem, trobentaču, županu in občini Cerklje, podjetju RAM 2, d. o. o., Ljubljana, Zavarovalnici Maribor, d. d., enota Kranj. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo: žena Dragica, hčerki Sonja in Lea z družinama Cerklje, 23. novembra 2008

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, ata, brat, stric in tast

IVAN JENKO
iz Binklja v Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, sodelavcem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji zemeljski poti, za izrečeno sožalje, izraženo sočutje, pomoč, molitve, darovane sv. maše, cvetje, sveče in druge darove. Zahvaljujemo se dr. Tadeji Demšar, duhovnikoma, župniku Alojzu Snoju in gospodu Feliju Torri, za lepo opravljene obrede, pogrebni podjetju Akris, pevcem Mladi Zupani, podjetjem MDK - Meso, Iskra MIS, Odeja Škofja Loka in knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka.

Žalujemo vsi njegovi
Binkelj, 12. novembra 2008

ANKETA

Ločani kupujejo
v Kranju

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka nima velikih nakupovalnih centrov, tudi ne konkurenčnih ponudnikov, da bi potrošniki lahko izbirali med njimi. Ali pogrešajo pestrejšo ponudbo z različnimi cenami in kje nakupujejo, smo vprašali nekaj moidočih. / Foto: Gorazd Kavčič

Anton Štravs iz Škofje Loke:

"Po večjih nakupih grem v Kranj, kjer je več trgovskih centrov in tudi različnih ponudnikov s konkurenčnimi cenami. V Loki pa je samo Mercator."

Tatjana Rant iz Škofje Loke:

"Največkrat kupujem v Kranju, najugodnejše je v Sparu. V Škofji Loki imamo enega samega ponudnika, ki ima monopol, in tako so pri nas nakupi dražji."

Tone Mohorič
iz Poljanske doline:

"V domačem kraju grem v zadrugo ali v Mercator. V Škofji Loki ni nobenega večjega nakupovalnega centra in se tako večkrat zapeljemo v Kranj."

Francka Rihtaršič
iz Selške doline:

"Največkrat kupujem blizu doma, v Ševljah ali Železnih, kdaj tudi v Podlubniku, redkeje pa v Kranju. Dobro bi bilo, če bi imeli tudi v Loki večji trgovski center."

Jože Jenko iz Žirov:

"Kupujem, kjer je ceneje. V Žireh nimam veliko možnosti izbire, a kot zasebnik sem se veliko vozil tudi po drugih krajih in tam kupoval. V Kranju vse dobim, tudi tehnično robo."

V Stari Loki družinski hotel

Turistična kmetija v Stari Loki z 28 ležišči je nova dobrodošla pridobitev za loški turizem. Družinski hotel odpira Saša Jereb skupaj s partnerjem in starši.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Stara Loka - Zraven stare Klamfarjeve domačije so zgradili nov turistični objekt z 28 ležišči, ki že sprejema prve goste. Trenutno so to v glavnem poslovneži, v zimski in letni turistični sezoni pa pričakujejo tudi druge obiskovalce, pravi Saša Jereb, ki se je skupaj s partnerjem Markom Koširjem in starši lotila tega projekta. V družinskem hotelu so trije apartmaji in pet sob, dve sta urejeni tako, da omogočata bivanje invalidom. Osnovna storitev družinskega hotela, ki deluje pod imenom Turizem Loka, je nočitev z zajtrkom, gostom pa ponujajo tudi manjši wellness in prostor za seminarje. Kot so zapisali v turistični prospekt, pa lahko poskrbijo tudi za aktivne počitnice svojih gostov z organizacijo ogledov in izletov v bližnjo in daljnjo okolico, kolesarjenjem, sprehodi in planinskimi turami, ribolovom, smučanjem in sankanjem, prireditvami...

Saša Jereb, magistrica turistične stroke, za sedaj še zaposlena na Lokalni turistični organizaciji Blegoš, si je samostojne dejavnosti

Saša Jereb in Marko Košir pred novim družinskim hotelom / Foto: Gorazd Kavčič

na svojem poklicnem področju želela že dolgo. Sedaj se ji je želja uresničila. Pred tremi leti je njihova družina kandidirala tudi za razpisana sredstva evropskega kmetijskega usmerjenega in jamstvenega sklada. Z njimi, z najetimi posojili (tudi po kreditni shemi Razvojne agencije

Sora) in veliko vloženega lastnega denarja in dela jim je uspelo v dobrih dveh letih izpeljati okoli pol milijona evrov vredno naložbo. "Evropski razpis nas je tako rekoč prisilil, da smo naložbo končali v samo dveh letih, vse pa je narejeno tudi po merilih in standardih, ki jih predpisuje Evropa," je

povedala Saša Jereb. Njihov družinski hotel izpolnjuje pogoje za najvišjo kategorijo tako turistične kmetije kot tudi nastanitve in se ponša s štirimi jabolki in štirimi zvezdicami. Za Škofjo Loko, ki je brez hotela in zato težko sprejme večje število turistov, je dobrodošla pridobitev.

KRANJ

Kruh se bo podražil

V skupini Žito bodo predvidoma 5. decembra za štiri odstotke podražili kruh in pekarske izdelke, v zbornici kmetijskih in živilskih podjetij pa napovedujejo, da bo tako kmalu storila tudi večina drugih podjetij. V Žitu so kruh nazadnje podražili septembra lani, tokrat pa kot razlog za povišanje cen navajajo za šest odstotkov višje stroške dela ter podražitev plina v prvih desetih mesecih za 50 odstotkov in elektrike za 23 odstotkov. Pšenica se je oktobra sicer pocenila, vendar pocenitev ni vplivala na znižanje stroškov, saj so dotlej nabavili že vso za letos potrebno količino. 5. 1. decembrom bodo v Žitu znižali cene testenin za 10 odstotkov, razlog za to je pocenitev pšenice durum, ki pa jo kupujejo sproti. C. Z.

KRVAVEC, KRANJSKA GORA

Jutri bo možna prva smuka

Snežne padavine, ki so v ponedeljek pobelile vso Gorenjsko, so šle upravljavcem smučišč precej na roko, tako da nekateri za jutri že napovedujejo prvo smuko. Na Krvavcu bodo tako že obratovali šestdesetnica Vrh Krvavca, dvosedeznica Njivice I, enosedeznica Gospinca in vlečnica Luža, za dopust bo obratovala tudi dvosedeznica Kriška planina. V Kranjski Gori bosta obratovali vlečnici Mojca I in Mojca II, vlečnico ob Šport hotelu na Pokljuki pa bodo pognali, če jim bo to dopustilo vreme. Na večini drugih gorenjskih smučišč upajo, da bodo proge pripravili za smuko do prihodnjega konca tedna. Če se ne bo otopilo ali deževalo, bodo smučišči na Kobli in Starem vrhu odprli 6. decembra. Tudi na Voglu in v Cerknem bi lahko v idealnih vremenskih razmerah smučišči odprli že prihodnji vikend, drugače pa zagotovo 13. decembra. Za 12. december pa so začetek sezone napovedali tudi na Soriški planini. S. Š.

Mladoporočenci

V Predvoru sta se 15. novembra poročila Matjaž Žbogar in Ana Sušin, v Kranju pa Uroš Žager in Brigita Langerholc. Mladoporočencem čestitamo in podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo zjutraj še jasno, pozneje se bo pooblačilo in začelo snežiti. V noči na soboto bo snežilo, zjutraj bo ponehalo. Čez dan bo oblačno z občasnimi padavinami. V nedeljo bo oblačno s padavinami. Meja sneženja bo na okoli 1200 m.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
-8/-1°C	-1/3°C	1/4°C

KOŠARKA
1. SKL
ODEJA KED : TRIGLAV
SOBOTA, 29. 11. 2008, ob 17. URI
ŠPORTNA DVORANA PODEN VABLJENI!

RADIO KRANJ
97,3 MHz
GORENJSKI NEGRARČEK
www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
Štirarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDACIJA
(04) 281-2221 UREDOV
(04) 2022-222 REDACIJA
(051) 303-505 REDACIJA

FAX:
(04) 281-2225 REDACIJA
(04) 281-2229 POŠTA

E-pošta:
radio@radio-kranj.si